

SCIENCE FICTION FANTASY HORROR

50KR.

36

FORÅR
2013

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

DanCon 2013 8-9. juni

Lokale 2 og 4 på 3. sal i Valby kulturhus

Program uden tidspunkter

Tykke romaner, Lars Ahn, Flemming Rasch, Jeppe + ordstyrer

- Nu til dags skal sf-romaner helst være så tykke som muligt. Men er det nu også en god idé? Er det godt at få mere kompleksitet, eller bliver det bare noget rod? Der tages udgangspunkt i bl.a. Neal Stephenson (*Cryptonomicon*), Kim Stanley Robinson (*Mars trilogy*), Peter F. Hamilton (*The Reality Dysfunction*) og Iain M. Banks (*Culture*-bøgerne).

Litterær science fiction, Stig W. Jørgensen, Niels Dalgaard, Gudrun Østergaard + ordstyrer

- Til tider bliver sf slået i hovedet med, at genren ikke er litterær nok. Men hvad vil det sige at være litterær? Og er det en kvalitet sf bør tilstræbe? Der tages udgangspunkt i bl.a. *The Secret History of Science Fiction*.

Det der gamle bras siger mig ikke noget, Klaus Æ. Mogensen, Niels Dalgaard, Klaus Johansen, Carl-Eddy Skovgaard

- Hvorfor skal man læse gammel science fiction? H.G. Wells, Edward Bellamy og sådan nogle er da på enhver måde meget døde. Eller kan de stadig sige os noget i dag? Er der værker imellem, der kunne være skrevet i vor tid?

Nyere dansk science fiction for børn, Benni Bødker, Peter Snejbjerg, Christian Guldager + ordstyrer

- Er der nogle specielle udfordringer i at skrive sf for børn? Eller noget, der falder specielt nemt? Hvordan tager ungerne imod det? Der tages udgangspunkt i *Skyworld* (Christian Guldager), *Kaptajn Prometheus* (Benni Bødker) og *EXO*-bøgerne (Peter Snejbjerg).

Karakterudvikling i Doctor Who, Mads Bering Svendsen

- Doctor Who har gennemgået en personlig udvikling i løbet af (de nye) sæson 1-6. Mads Bering Svendsen vil bl.a. komme ind på hvordan hver skuespiller har gjort figuren til sin egen, og hvordan de har været med til at bidrage til titelfigurens udvikling. Der bliver filmsekvenser og citater, også om de såkaldte 'companions'.

Interview med rumvæsenet - Kommunikation med det fremmede fra Solaris til Wangs Ankomst, Flemming Rasch

- I dette foredrag vises hvordan forskellige bøger og film beskriver en kommunikation med fremmede intelligensvæsener. Fra det meget humoristiske til det dybt filosofiske. Der vil især være fokus på Stanislaw Lem der skrev mange romaner med det tema.

Jagten på den perfekte post-apokalypse, Tue Sørensen

- Tue viser klip fra forskellige film der dyrker det ødelagte bylandskabs æstetik. Film, overvejende fra 80'erne, sammenlignes i forsøget på at definere den perfekte post-apokalyptiske stemning/melankoli.

Star Trek – vinduet til virkeligheden, Christa Islin

- Christa ser nærmere på World War II og den franske modstandsbevægelse, både i virkeligheden og fiktivt.

Niels Meyn, Niels Dalgaard

- Journalisten og forfatteren Niels Meyn (1891-1957) er en af de mest produktive danske forfattere nogen sinde. Han skrev for børn såvel som for voksne, og bevægede sig frit i mange genrer. Foredraget gennemgår science fiction-elementerne i forfatterskabet, med særlig vægt på to voksenromaner fra tyverne.

Vindere

- Der har været udskrevet novelle-konkurrence i Novum, og nu bliver vinderne udpeget og de bedste bidrag læst op. Manfred Christiansen
- Niels Klim-prisen 2012 bliver uddelt. Lise Andreasen

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

Nummer 36, Forår 2013

HIMMELSKIBET udgives af foreningen Fantastik. Læs om Fantastik på www.fantastik.dk.

HIMMELSKIBET beskæftiger sig med de fantastiske genrer. Bladet bringer artikler, noveller, kunst, anmeldelser, nyheder m.v., der på den ene eller anden måde har med fantastik at gøre. **HIMMELSKIBET** er et non-profit forehavende, der udelukkende bliver produceret af ulønnet arbejdskraft. Alle indlæg er © indlæggenes ophavs-mænd.

Ansvarshavende redaktør:

Klaus Æ. Mogensen
Tlf. 30 65 11 12
himmelskibet@fantastik.dk

Kontakt adresse

(bl.a. ved adresseskift):
Thomas Winther
Haydnsvej 1 1TH
2450 København SV
kasserer@fantastik.dk

Dette nummers redaktør:

Thomas Winther

HIMMELSKIBET udkommer ca. fire gange om året. Medlemmer af foreningen Fantastik modtager bladet gratis. Institutions abonnement koster 200 kr. for fire numre. Medlemskab eller abonnement kan opnås ved at indbetale 200 kr. til konto i Bank Nordik 6515 3050475661. Husk at angive navn og adresse. Girokort til indbetaling kan rekvireres ved at sende en e-mail til forening@fantastik.dk.

Løssalgspis: 50 kr./stk.

Layout & montage:

Thomas Winther

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri
ISSN-NR: 1603-5836

Deadline for #37: 1/7 2013

Annoncepriser:

Omslag, bagside: 500 kr.
Omslag, inderside: 250 kr.
Helside inde i bladet: 150 kr.
Halvside inde i bladet: 100 kr.

Forside grafik: Michael Bernth

Korrektur: Niels Gjerløff, Klaus Æ. Mogensen og Lykke Hashøj.

INDHOLD

Forsideillustration:

"Space invaders" af Nis Staack - www.onefloordown.se

Hva' fan er Cyberpunk?.....4
Artikel af Klaus Æ. Mogensen

På afgrundens rand.....7
Novelle af Hans Jørgen Hansen

Sexy covers, eller hvad?.....9
Artikel af Lars A.R. Stender

De gamle mænd på stjerne.....13
Novelle af Mikkel Harris Carlsen

Den fantastiske virkelighed.....15
Artikel af Flemming R.P. Rasch

Fejde.....16
Novelle af Rasmus Wichmann

Sf-tegneserier - The World of Krypton.....27
Artikel af Tue Sørensen

Anmeldelser.....28
Bog-, tegnserie- og filmanmeldelser

Nyt om fantastik.....44
af Klaus Æ. Mogensen

Nyt fantastik på dansk.....45
af Janus Andersen

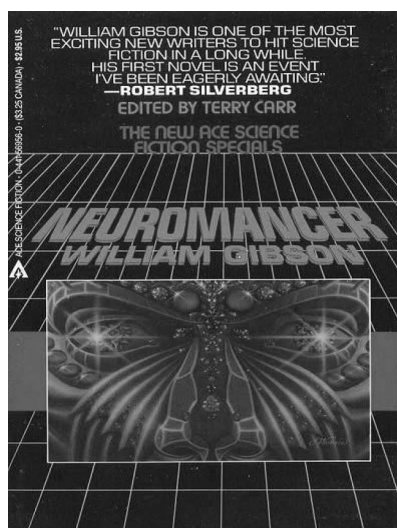
Con eller conference?.....48
Artikel af Flemming R.P. Rasch

Kalenderen.....50

HVA' FAN ER CYBERPUNK?

Af Klaus Æ. Mogensen

Fantastisk litteratur (fantastik) har en urskov af undergenrer med mere eller mindre fantasifulde navne. I en række artikler vil jeg præsentere nogle af disse undergenrer og fortælle hvad der kendetegner dem og hvad hovedværkerne er. I dette nummer kaster jeg mig over genren cyberpunk.

Hvad er cyberpunk?

Af en eller anden grund optræder musikalske termer ofte i navne på undergenrer af fantastisk. For et par numre siden skrev jeg om *space opera*, og nu er tiden altså kommet til *cyberpunk*, som altså heller ikke er en særlig musikstil. 'Cyber' i ordet henviser til integrationen af menneske og maskine, og 'punk' til at historierne i genren ofte udspiller sig i bunden af samfundet, blandt gadebander, småsvindlere og gamblere, snarere end blandt den politiske, militære eller videnskabelige elite, som traditionelt har udgjort helteskaren i science fiction. Nogle kalder kombinationen "*High tech and low life*", og der er tale om en postmoder-

nistisk science fiction-genre hvor de glitrende utopier og mørke dystopier er afløst af en mere mudret fremtid der hverken er god eller dårlig og hvor alle bare prøver at overleve det bedste de kan uden store idealer. For det meste foregår cyberpunk på Jorden i en relativt nær fremtid, selvom der også findes eksempler der tager handlingen længere frem i tiden og ud i rummet. Et gennemgående træk i meget cyberpunk er at demokratiske regeringer er svækket og at multinationale virksomheder har mere magt og stort set gør hvad der passer dem – uden at folk flest bekymrer sig om det. Desillusion over fremtidens håb og muligheder er i det hele taget et gennemgående træk.

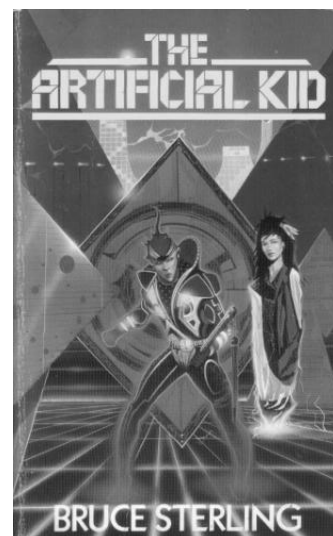
De tidlige forfattere af cyberpunk, med Bruce Sterling i spidsen, søgte bevidst at tage afstand fra både den 'ingeniør-sf', der kendetegnede det meste science fiction i de amerikanske magasiner, og 'new wave', den psykadeliske og eksperimenterende (og ofte metafysiske) bølge af 'ny sf' der var populær i 1970'erne med forfattere som Samuel R. Delany, Brian Aldiss, J.G. Ballard med flere. Man ville undgå en masse af genrens forslidte og ofte uvidenskabelige klicheer såsom telepati, rejser hurtigere end lyset og radioaktive mutanter i postatomare landskaber. I stedet skulle fokus være på en fremskrivning af den digitale eksplosion, som begyndte i 1970'erne med de første lommeregnere, digitalure og hjemmecomputere. Hvor computere i fiktionen før havde været store, centralt styrede maskiner, skulle den digitale magt i stigende grad lægges i hånden på 'manden på gaden'. Som William Gibson skriver det i novellen "Burning Chrome" fra 1982: "The street finds its own uses for things". Hvor cyborger før havde været martrede sjæle der efter ulykker havde fået større eller mindre dele af kroppen erstattet med maskindele, er det i cyberpunk helt almindeligt at få forskellige kunstige 'upgrades', fx chips i hjernen, kunstige øjne med

større sensitivitet eller indbyggede våben af den ene eller anden art. Også nanoteknologi spiller ofte en central rolle i genren.

Betegnelsen 'cyberpunk' er taget fra en novelle af samme navn af Bruce Bethke. Novellen regnes ikke som noget hovedværk inden for subgenren, men navnet vandt genklang og blev hurtigt brugt som betegnelse for genren – især af forlagene, der gerne ville sælge bøger under et letgenkendeligt og populært varemærke. Forlagenes definition af genren var generelt mere snæver end forfatternes og var generelt "noget i retning af William Gibsons *Neuromancer*", en roman som også uden sammenligning er den mest populære og ikoniske inden for genren.

Tidlige værker

Genren opstår omkring 1980 og er altså ikke meget mere end 30 år gammel. Det første egentlige cyberpunk-værk regnes ofte for at være Bruce Sterlings roman *The Artificial Kid*, der dog adskiller sig på flere punkter for det, man senere er kommet til at forstå som cyberpunk, blandt andet ved at foregå på en anden planet i en fjern fremtid. Sterling regnes under alle omstændigheder som cyberpunkens 'chefideolog', blandt andet som redaktør af fanzinet *The Cheap Truth*, der bliver talerør og debatforum for cyberpunk-bevægelsen, som oprindeligt blot blev kaldt "the Movement".

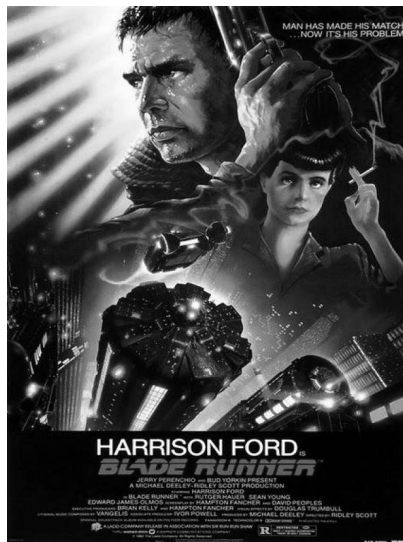

Mere 'typisk' cyberpunk end *The Artificial Kid* er de tidlige noveller af William Gibson, blandt andet "Johnny Mnemonic" (1981, filmatiseret 1995) og "Burning Chrome" (1982), der er forløbere for hans hovedværk, romanen *Neuromancer* fra 1984, der regnes som det værk overhovedet der bedst repræsenterer hvad cyberpunk står for. *Neuromancer* foregår på et ikke nærmere defineret tidspunkt i det 21. århundrede og fokuserer på hackere, kunstig intelligens, cyberspace (et udtryk opfundet af William Gibson) og cyborger, blandt andet den sexede snigmorder/bodyguard Molly Millions, som blev introduceret i "Johnny Mnemonic". Stemningen i romanen er (ligesom i de tidlige noveller) stærkt inspireret af film noir med sine desillusionerede hovedpersoner og mentalt ustabile femme fatales, og romanen blev et enormt hit med det samme og opnåede at blive bredt læst også uden for 'ghettoen' af typiske science fiction-læsere. Den berømte åbningslinje lægger stilen fra starten: "The sky above the port was the color of television, tuned to a dead channel." Her er teknologien blevet metafor for naturen, snarere end omvendt; et stærk eksempel på bevidst at skabe fremmedgørelse for læseren.

Ingen genrer opstår ud af det blå, og selvom der er generel enighed om at genren cyberpunk som sådan blev opfundet af Sterling og Gibson, findes der adskillige værker, som man må regne som 'proto-cyberpunk', da de har mange elementer tilfælles med genren. Mest væsentlig i denne sammenhæng er nok John Brunners roman *The Shockwave Rider* fra 1975, hvis hovedtema er 'future shock', tanken om at samfundsudviklingen foregår så hurtigt at alle bliver fremmedgjorte i deres egen samtid. Bogen handler dog også om hackere og har en beskrivelse af et slags internet, der ikke er så fjernt fra det vi har i dag, og det er her vi ser verdens første beskrivelse af et computervirus. Længere tilbage

nævnes også Alfred Besters roman *The Stars My Destination* (1956), der dog ikke har computere og cybernetik som hovedtemaer, men til gengæld har et fremtidigt samfund der ellers på mange måder ligner dem vi kender fra cyberpunk. Også Fritz Leibers novelle "Coming Attraction" helt tilbage fra 1950 (Da.: "Maskespil", *Nye Verdener* nr. 6, 1982) nævnes ofte, mest for at have en noir-fortællestil ikke ulig Gibsons.

Filmmediet kan faktisk også byde på et tidligt værk med stærke cyberpunk-elementer, nemlig Ridley Scotts film *Blade Runner* fra 1982. *Blade Runner* er en filmatisering af Philip K. Dicks roman *Do Androids Dream of Electric Sheep*, men selvom der er visse plotelementer tilfælles med denne bog, er miljøet meget mere cyberpunket. William Gibson har i interviews fortalt at han var nødt til at udvandre fra biografen da han så filmen kort efter premieren, da den visuelle beskrivelse af fremtidsverdenen lå for tæt på den han arbejdede på i *Neuromancer*.

Hovedværker

Cyberpunkgenren havde en ret kort storhedstid, måske fordi markedet hurtigt blev oversvømmet af Gibson-eftertiligninger af stærkt svingende kvalitet og ringe originalitet. Derfor er langt de fleste vigtige værker at finde i en relativt kort periode i

1980'erne og de tidlige 1990'ere. Jeg har allerede nævnt hovedværket over alle hovedværker, William Gibsons *Neuromancer*, som fik to fortsættelser, *Count Zero* (1986) og *Mona Lisa Overdrive* (1988), som begge findes i dansk oversættelse. Gibson skrev senere en trilogi af romaner der foregår i en noget nærmere fremtid end *Neuromancer*-trilogien, *Virtual Light* (1993), *Idoru* (1996) og *All Tomorrow's Parties* (1999), hvoraf de to første er oversat til dansk. Hans senere romaner, *Pattern Recognition* (2003), *Spook Country* (2007) og *Zero History* (2010), foregår alle i nutiden, men har mange af de samme elementer som hans tidligere cyberpunk. Den danske sf-kritiker Niels Dalgaard har spøgefuldt sagt at alle Gibsons romaner foregår i den samme verden, men at udviklingen har indhentet ham, så de nu foregår i nutiden.

Ret tidligt på banen var Rudy Rucker med sin 'Ware'-serie, der begynder med *Software* (1982) og fortsætter med *Wetware* (1988), *Freeware* (1997) og *Realware* (2000). Centralt i denne serie er 'boppers', en race af intelligente, selvformerende robotter der har bosat sig på Månen, og den interaktion disse har med mennesker. Den anden bog fokuserer blandt andet på et plot om at lave hybrider af mennesker og boppers.

Bruce Sterlings hovedværk inden for cyberpunk er muligvis romanen *Schismatrix* (1985), der foregår i en fremtid hvor en stor del af menneskeheden er flyttet uden for Jorden, hvor de bor i blandt andet store, roterende habitater. Det centrale tema i bogen er transhumanisme, altså tanken om at transformere mennesker til overmennesker ved hjælp af teknologi, og det store skisma i bogens univers står mellem Shapers, der bruger bioteknologi til dette formål, og Mechanists, der forerækker at bruge cybernetik og computerteknologi. Bogen blev senere genudgivet som *Schismatrix Plus* (1995), der også indeholder

de kortere historier Sterling har skrevet i samme univers. Andre cyberpunk-romaner af Sterling er *Islands in the Net* (1988), *Heavy Weather* (1994) og *Holy Fire* (1996).

John Shirley, som også regnes som en af genrens grundlæggere, har skrevet *Eclipse*-trilogien bestående af *Eclipse* (1985), *Eclipse Penumbra* (1988) og *Eclipse Corona* (1990). I seriens univers eksisterer Sovjetunionen stadig og har invaderet Vesteuropa, men er blevet slået delvist tilbage gennem brug af taktiske atomvåben. Til at hjælpe med kampen bag fjendens linjer hyrer NATO private tropper fra firmaet Second Alliance Security Corporation (SA), der har en skjult agenda om at indføre et fascistisk-kristent styre ala det som det yderste højre i USA drømmer om. (Anti-)heltene i serien er fra the New Resistance, der søger at bekæmpe SA's planer.

Den alsidige forfatter Walter John Williams forsøgte sig også (vellykket) med cyberpunk i romanerne *Hardwired* (1986) og *Voice of the Whirlwind* (1987), senere bundet sammen af langnovellen "Solip:System" (1989), der foregår imellem de to romaner. I *Hardwired* er verden delvist lagt øde efter The Rock Wars, og magten er overtaget af multinationale selskaber med baser i kredsløb om Jorden, fjernt fra problemerne på overfladen. Hovedpersonen Cowboy er 'panzerboy', en punket rebel der smugler varer i en hi-tech bil styret ved hjælp af cybernetiske implantater. Cowboy bliver sammen med en flok andre afvigere, udskud og utilpassede typer involveret i et sidste, desperat forsøg på at tage magten tilbage fra selskaberne. *Voice of the Whirlwind* foregår en del år senere i samme univers, hvor menneskeheden har fået kontakt med aliens. Hovedpersonen Etienne Steward er en klon, der skal opklare mordet på sit oprindelige jeg – et problem, da denne ikke har gidet opdatere sin nedfrosne klons hukommelse i 15 år!

George Alec Effingers trilogi *When Gravity Fails* (1987), *A Fire in the Sun* (1989) og *The Exile Kiss* (1991) udmærker sig især ved ikke at foregå i et vestligt miljø, men i et Mellemøsten der blomstrer efter at Vesten er gået i forfald. Hovedpersonen Marid Audran er småforbryder og søn af en prostitueret, men får gennem trilogien – til dels mod sin vilje – større magt i en mafialignende islamisk kriminel organisation. Audran er en prototypisk antihelt, men kommer trods sine mange mangler alligevel til at fremstå sympatisk, blandt andet fordi han gennem bøgerne vokser op og tager mere ansvar på sig.

Allerede omkring 1990 er genren ved at dø ud, men Neal Stephenson når lige at komme på banen med to bemærkelsesværdige romaner, den hæsblæsende *Snow Crash* fra 1992, der foregår i en nær fremtid hvor de politiske systemer er blevet 100% privatiserede, og Hugo vinderen *The Diamond Age* fra 1996, der også byder på en stærkt fragmenteret fremtid hvor fokus især er på nanoteknologi.

Genrens betydning

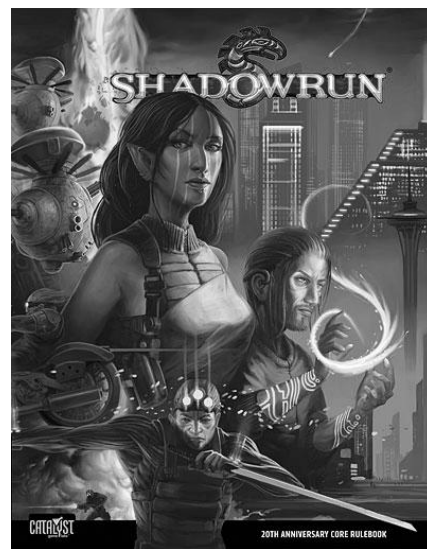
Skønt cyberpunk som selvstændig undergenre må siges at have haft et ganske kort liv, lever elementer fra genren videre i det meste moderne science fiction – måske fordi netop den digitale revolution har stået så stærkt i verdenshistorien siden da. Mange af tidens mest populære science fiction-forfattere har rødder i cyberpunk, måske mest tydeligt Cory Doctorow, men også Charles Stross, Richard Morgan og Ian McDonald.

Da cyberpunk typisk foregår i meget visuelt interessante verdener, kan det ikke undre at genren er blevet populær i de visuelle medier. I filmmediet kan man nævne *Blade Runner* (som måske dog var mere med til at forme genrens visuelle side end direkte at være inspireret af den) og den ikke helt vellykkede filmatisering af *Johnny Mnemonic*

(1995). Også Wim Wenders *Until the End of the World* (1991) har stærke cyberpunk-elementer, og det gælder også *The Lawnmower Man* (1992) og fortsættelsen *The Lawnmower Man 2: Beyond Cyberspace* (1996). Måske det klareste eksempel på cyberpunk i filmmediet er Kathryn Bigelows *Strange Days* fra 1995, der har både en postmoderne noir-fortællestil, et dystert nærfremtidsunivers og digitale forbrydelser.

Japanerne har også taget cyberpunk til sig, især i tegneserier og tegnefilm. Man kan især fremhæve *Akira* og *Ghost in the Shell*, der begge startede som tegneserier, men senere blev lavet til flotte biograftegnefilm.

Der findes også et utal af rollespil og rollespilssupplementer inspireret af cyberpunk, blandt andet spillene *Cyberpunk 2020*, *Cyberspace* og *GURPS Cyberpunk*. Til førstnævnte spil er der lavet et tillæg baseret på George Alec Effingers *When Gravity Fails*, og sidstnævnte har et supplement baseret på Walter Jon Williams' *Hardwired*. Måske mest bemærkelsesværdigt er det meget populære rollespil *Shadowrun*, der er en krydsning af straight noir cyberpunk og fantasy med elverfolk, drager, magikere og så videre – en hybrid der også findes i Justina Robsons romanserie *Quantum Gravity* (2006-2010).

PÅ AFGRUNDENS RAND

Af Hans Jørgen Hansen

De kom efter ham.

I nyhederne havde de sagt at *“al personale, der varetog kritiske samfunksfunktioner skulle møde på bestemte steder for at blive registreret og tildelt arbejde”*. Deres ord, cirka. De sagde også, at der var straf for ikke at møde op. Men det var læger, sygeplejersker, soldater, politi og sådan nogle, de havde nævnt.

Ingen havde sagt noget om arbejdsløse jord- og betonarbejdere.

Og så stod de der pludselig udenfor døren.

To soldater og en civil.

Det tætteste han havde været på andre mennesker i de to uger, der var gået siden undtagelsestilstanden.

“Er du Peter Hansen?” havde manden i civil spurgt og læst hans CPR-nummer op.

“Hvem spørger? Hvorfor ...?” havde han svaret igen.

“I henhold til akutlov 234 omhandlende særlige foranstaltninger i forbindelse med H5V9-epidemien er du udpeget som kritisk arbejdskraft og derfor pligtig til at indtræde i beredskabet. Vær venlig at følge med. Du vil få udleveret alt, hvad du har brug for.” Manden i civil afleverede hele smøren øvet og uden tøven.

“Men ...” var han begyndt.

“Du bor alene?” blev han afbrudt.

Og inden han nåede at svare, var den ene soldat trådt ind i entreen og havde slukket alle kontakterne i sikringsskabet lige inden for døren.

Den anden soldat stod der bare. Tavs med sit gevær. Blikket rettet i hans retning, men uden egentlig at se på ham.

Ikke truende.

Men heller ikke ikke-truende.

I bybussen var der flere soldater og andre som ham selv. Folk i arbejdstøj – udendørsfolk.

Alle holdt afstand. Hver mand havde en sæderække for sig. Ingen småsnak. Og de fleste røg. Der måtte ryges!

Der var i hvert fald ingen, der sagde de ikke måtte.

Soldaterne og manden i civil var tavse.

Han tændte en smøg. Og efter den en til.

Gaderne de kørte igennem var mennesketomme. Biler stod pænt parkeret kofanger mod kofanger.

Husenes facader og døre havde spraymalede kryds med tal og skriblerier.

Hver gang bussen standsede og manden i civil og de to soldater stod af, kom der nye folk til.

De blev sat af i en skolegård i Viby.

Alle holdt afstand, da de blev gennet ud af bussen. Ingen sagde noget.

Lastbiler var ved at blive lastet. Der var flere ambulancer.

Og der var soldater der. Alle vegne. Soldater med camouflagemønstrede regnslag, handsker og masker på. Maskerne omsluttede hele hovedet og det meste af overkroppen. Enkelte var i hvide eller blå dragter. Også alle med masker.

ABC-udstyr. Atomar-, biologisk- og kemisk krigsførelse. Han genkendte udstyret fra TV.

“Det her er ikke et sted for mig. Det er helt forkert det her,” tænkte han.

Han tog fat i ærmet på en soldat for at forklare ham det, men blev uvenligt skubbet væk.

Manden i civil sagde noget.

Ordene nåede ham kun halvt.

Krise ...

Nødsituation ...

Døde ...

Og så “Vil alle der kan bruge entreprenørmaskiner, venligst træde et skridt frem!”

Det var ren refleks, at han trådte et skridt frem.

Yderligere en håndfuld mænd trådte frem.

Alle så beklemte ud.

En soldat i ABC-dragt talte

dem, konsulterede en liste, talte dem igen og konfererede så lavmælt med en officer og manden i civil.

De blev ført ind i en gymnasstiksal.

En soldat udleverede ABC-dragter til dem med besked om ikke at tage den af under nogle omstændigheder.

Mens de klædte sig på, briefede han dem.

De ville få løn og den var endda god. En halv dagløn i timen så længe de gjorde tjeneste. Pengene vil komme til udbetaling efter endt tjeneste. Mens de gjorde tjeneste ville de få alt det, de havde brug for. Hvis nogle af dem tog medicin, ville en læge se på dem, så snart de nåede frem.

Hvorhen sagde han ikke noget om.

Og der var ikke udsigt til at “tjenesten” ophørte lige med det samme. Men stoppe gjorde den jo nok på et eller andet tidspunkt og vel senest, når alle var døde og begravet.

Sikkert inklusive dem selv.

Hvad enten det var fordi de selv blev syge, begik selvmord eller fordi de forsøgte at stikke af.

I sidste tilfælde ville de nemlig blive skudt i henhold til samme akutlov, der havde bragt dem hertil.

Og for ligesom at understrege soldatens ord, lød der i det samme et skud fra et sted bag skolen.

Han kunne ikke afgøre det præcist, men han kunne have svoret på, at soldaten grinte inde bag masken.

Han kastede atter op.

Den her gang nåede han ikke at løfte masken. Da han vaskede den bagefter med danskvand, hang lugten ved.

Men med tom mave gik det bedre.

Og efter den første dag fra 7 morgen til 22 aften var lugten af opkast alligevel at foretrække.

Det var 2 dage siden nu.

Han trådte ned fra gummigeden

og gik hen til den nærmeste soldat.

“Jeg vil ikke mere,” sagde han til den hætteklædte maske. “Jeg kan ikke mere.” Han mærkede tårerne strime ned af kinderne. “Jeg har gjort det i bad mig om.” Han pegede på en af de 2 meter brede og mandsdybe grøfter han havde gravet parallelt med lazaret-teltene.

Soldaten rystede bare på hovedet og pegede på gravemaschinen.

“Jeg vil ikke mere,” gentog han.

Soldaten rettede det sted hvor øret måtte være under masken mod ham. Han pegede på øret og viftede to gang op med fingeren. Højere.

“Ikke mere,” råbte han.

Soldaten vendte sig mod ham. Øjnene så udeltagende på ham gennem maskens glas.

“Snak med kaptajnen,” lød det dæmpet.

Teltet var tilrøget, men herinde var lugten mindre slem. Kaptajnen sad med en bærbar og benene op ved et lille feltbord. Lyden af en actionfilm brølede ud af højtalernerne.

Han fjernede masken. Trak begærligt den ufiltrerede, røgfyldte luft.

“Jeg har gjort som jeg skulle, jeg kan ikke mere,” græd han. Kaptajnen så uinteressert på ham.

“Du skal... det skal vil alle. Til enden.” Ansigtet var udtrykssløst, halvt skjult bag røgen fra en cigaret.

“Tag en drink.” Kaptajnen pegede på et bord ved indgangen, hvor der stod flasker med spiritus og små pilleglas. “Tag hvad du vil. Piller eller sprit, men lad være med at mixe dem. Når du ikke kan bruges længere, ryger du selv i hullet. Og hvis du ikke ryger i forvejen. så begynd på det. Det tager det værste af lugten ...,” og for ligesom at understrege sine ord, tændte han en ny cigaret med stumpen af den han sad med.

Det gik nemmere.

Lugten var blevet værre, men

selv det var ok.

Han var færdig med grøfterne. Kørte bulldozer nu. Vedligeholdt et bål i lejrens yderste udkant med tilfældigt vraggods og sorte ligposer.

Men det var ok.

I lommen havde han et fyldt pillebæger.

En soldat trådte op på trinbrættet og bankede heftigt på vinduet.

Han rullede ned.

“Vi lukker ned. Vi forlægger om 5 timer. Lejren skal ryddes. Følg mig.”

Han satte gummigeden i gear og fulgte langsomt efter.

De var ved den yderste række af telte i lejren.

Her var kun soldater. Spredt i mellemrummene mellem teltene.

“Vent her,” soldaten råbte ind af vinduet til ham. “På mit signal bulldozer du første telt!”

“Hvad med...!?” startede han. Men soldaten var allerede nede igen.

Fra cockpittet så han soldaten give ordre til en gruppe på 8-10 soldater, der fulgte ham ind i det første af de store lazarettelte.

Der gik et minut, så hørte han det første skud.

Og så kom skuddene.

Enkeltvis.

Metodisk.

Efter et par minutter, kom gruppen ud igen.

Spøgelsesagtige i deres regnslag og masker.

Signalet!

Uden tøven satte han bulldozeren i gear og bulldozede hen over teltet.

Kørte det hele op i en stor bunke og ned i den store grav, der var gravet parallelt med teltene.

Det store blad skærmede ham fra det værste syn. Han undlod så vidt muligt at se fremad på bunken af tegldug, stænger og blege lemmer, som han skubbede foran sig.

Han blev vinket frem til næste telt.

Soldaterne gik atter ind. Atter skud.

Næste telt.

Og næste igen.

Og sådan blev det ved hele rækken ned.

Bag dem trillede en tankvogn med diesel.

En efter en blev bunkerne i graven overpøset og antændt. En kvælende sort røg steg mod himlen.

Et tykt sort lag af aske lagde sig på jorden.

De sidste telte kørte han bare over og direkte ned i graven.

Ingen soldater gav nådeskud. De fleste stod bare passive og så til.

Enkelte ravede fulde omkring. En skød til måls efter et eller andet i den anden ende af lejren.

“Vi er færdige her. Vi skal ind til byen. Bevogtningsopgave. Du kan køre med.” Kaptajnen stirrede udtrykssløst på ham gennem maskens glas.

Han rystede på hovedet.

“Du ser færdig ud. Skal jeg...?” Kaptajnen lagde let hånden på pistolhylsteret.

Han rystede afværgende på hovedet. Vendte sig bort.

Han havde selv fået hosten. Han kiggede ned i hullet, hvor de sidst tilkomne lig ulmede for kullet. Soldater. Nogle af plejerne. En hund?

Han satte sig på kanten. Tog masken af. Osen og stanken rørte ham ikke. Ikke længere.

“Det er lige meget,” sagde han og hostede. Han tændte en cigaret.

“Jeg bliver her. Vil lige ryge lidt,” han tog et dybt sug på cigaretten og kiggede op mod den sorte himmel.

Kaptajnen trak på skuldrene og gik.

Han lagde sig ned på ryggen med benene dinglede ud over kanten.

Ud ad den ene øjenkrog så han frisk grønt græs titte frem gennem det tykke sorte lag af aske.

SEXY COVERS, ELLER HVAD?

Af Lars A.R. Stender,
forfatter.

Er der for meget sex på diverse covers i science fiktion og fantasy-litteratur? Debatten raser. Den 18/1 bragte BBC News således et indlæg af fantasy-forfatteren Jim Hines, hvor han ved selv at prøve at efterligne de stillinger og positioner, som kvinder fremstilles i på bogomslag og magasiner inden for fantasy og science fiction, effektivt gør opmærksom på, hvor latterlige disse fremstillinger ofte er. Samtidig forsøger han at vise, at kvinder (det være sig såvel virkelige som tegnede/malede modeller), inden for SF/fantasy alt for ofte portrætteres som mere eller mindre letpåkledte duller, der minder mere om skuespillere i en blød pornofilm end aktive og fuldgældige repræsentanter for den historie, de skal reklamere for, (denne forfatters sammenfatning).

Har manden ret? Og i så fald, hvorfor har branchen så valgt at gå denne vej? Er det bare ud fra devisen "sex sælger!", eller kunne der måske være en mere nuanceret og subtil forklaring på fænomenet? Et andet, og måske mere provokerende spørgsmål kunne være: Er det noget som vi, dvs. os læsere og forfattere, skal bekymre os om, eller er det alene en sag mellem kunstnerne bag disse covers og deres publikum?

Feminister og andre kritikere af fænomenet påpeger, at det udover at repræsentere et forældet syn på kvinder og kvindekroppen, også er med til at skræmme potentielle kvindelige

læsere fra at købe og læse den slags litteratur, og at de lumre billeder er med til at skabe et forsimplet og klichéagtigt indtryk af de kvindelige personer, der eventuelt måtte blive beskrevet i historierne; (BBC o.a.).

Personligt synes jeg, at kritikken er relevant og forfriskende, om end jeg ikke er hundrede procent enig i den. Jeg er dog helt enig i, at mange af de kompositioner, som nogle af kunstnerne bag den slags billeder vælger, er mere eller mindre tåbelige set ud fra et rent ergonomisk og fysiologisk synspunkt. Især har jeg svært ved at acceptere fascinationen med stillethæle. Det er muligt, at det giver nogle erotisk stilistiske muligheder i forbindelse med udfærdigelse af et cover, men jeg tror, at de fleste nærkampseksperter vil give mig ret i, at det næppe er særlig tilrådeligt at forsøge at udføre eksempelvis karate, judo eller taekwondo iført stillethæle. Faldskærmsudspring eller kampmissioner i diverse udbombede ruiner eller sønderskudte rumskibe virker heller ikke som oplagte områder, hvor stillethæle bør være standardudstyr.

Dog skal jeg ikke afvise, at visse former for høje hæle kan være fordelagtige i kampsituationer. Cowboy-støvler giver f.eks. en overraskende god støtte under nærkamp, plus at de forlener bæreren med et par ekstra centimeter i højden og et ekstra hårdt spark.

Men det er nok især den store mængde bart skind, der vækker kritik, og lad os bare være ærlige og konstatere, at der indenfor science fiction- og fantasy-kunst findes mange billeder af mere eller mindre nøgne kvinder. Der synes at være tale om en trend,

Jim Hines pose

Amazing Stories, April 1926 Vol 1, No 1

Planet Stories feb 42 Child of the Sun

der for alvor tog fart i 30'erne og 40'erne, og det drejer sig især om den del af SF/fantasy-litteraturen, der under ét betegnes "pulp SF" og som oprindeligt så dagens lys i 1926 med lanceringen af magasinet *Amazing Stories*. Som det dog ses var deres forsider faktisk ganske sobre.

I 1939 udkom *Planet Stories* for første gang, og på dette tidspunkt er der indtrådt en mærkbar forandring i covernes udseende. Veldrejede kvinder i tætsiddende eller minimale gevandter begynder at vinde indpas. En af foregangsmændene for den nye tendens var kunstneren Alexander Leydenfrost (Baron Sandor Leidenfrost, 1888-1961), som af mange entusiaster betragtes som en af de helt store kunstnere i pulp-magasinerne guldalder. Leydenfrost var med til at skabe den klassiske fremstilling af "the bug-eyed monster" eller BEM, som efterfølgende er blevet et nærmest fast stykke inventar i især de mere farverige SF-historier, måske især i USA. Men Leydenfrost var

også med til at fremelske den ligeså klassiske kombination "bug-eyed monster grabs sexy earth woman", som det eksempelvis ses her: Denne kombination skulle vise sig at være profitabel, og forlagene bag disse magasiner var ikke blege for at udnytte den mest muligt.

Jeg tror, der er primært to årsager til, at disse nye typer covers får den succes, som de gør: Dels er SF og Fantasy på dette tidspunkt især møntet på et mandligt publikum. Kvindelige læsere af magasinerne udgør et mindretal, og forlagene bag har helt sikkert en klar fornemmelse af, at de med disse covers pirrer mange mandlige læsers erotiske fantasier. Her kommer vi ind på den anden årsag til succes for disse covers: *tiden*. 30'erne og 40'erne er en opbrudstid med verdensomspændende økonomisk krise og Anden Verdenskrig lurende i horisonten. Det var også en periode, hvor der blev eksperimenteret med ens seksualitet. Berlin og Paris og Shanghai blev eksempelvis ofte udråbt som

"syndens byer" på grund af de mange homoseksuelle, der fandt et fristed her, (indtil en vis hr. Hitler og hans nazister og nogle aggressive japanere kom blæsende ind fra det ekstreme højre). De "gamle" regler for sex og intime forhold var ved at blive brudt ned, og moralen fik nogle løsere tøjler, vil nogen nok sige.

I store dele af USA var man dog noget mere reaktionær og konservativ, men ikke blind for den udvikling, der skete andetsteds. Denne "konfrontation" mellem nye og gamle dyder medførte sikkert erotiske og seksuelle spændinger i mange samfundslag, og pulp-magasinerne og deres covers blev en måde at få afløb på. Givetvis har kunstnerne bag disse covers også følt sig mere frigjorte under de nye tider. Man "turde" mere, man var villig til at prøve grænser af, og gerne overskride dem. *Tiden* — og *krigen* — gav disse kunstnere en mulighed for at give los.

Det var dog ikke alle, der var udelte begejstrede for den nye

trend. Forfatteren og kritikeren Harry Harrison udtalte sig f.eks. i 1940'erne stærkt negativt om den såkaldte "seksuelle kønsopdeling af rummet", dvs. den idé mange kunstnere havde med at portrættere mænds rumdragter som tunge og funktionelle, mens kvindernes var fnuglette og gen-nemsigtige, så man kunne se deres undertøj. Sådan! Allerede dengang var der altså nogle, der syntes, at kvinderne blev mis-brugt i SF- og Fantasy-covers.

Alexander Leydenfrost

Ironisk nok er det faktisk os mænd, der i virkeligheden blev misbrugt først(!) Det at være nøgen, og folks generelle syn på nøgenhed, er til ethvert tidspunkt i historien et kulturfænomen. I dag finder de fleste mennesker det meget anstødeligt, hvis der optræder nøgne mænd eller mandlige kønsdele i det offentlige rum. I det gamle Grækenland, i Hellenismens tid, og til dels også i kejsertidens Rom, var holdningen en helt anden. Her var mandens nøgenhed nærmest et "must", og den atletiske, veltrænede, nøgne mandekrop blev fremhævet som det absolutte fysiske såvel som åndelige ideal. De gamle grækere myter om guderne og heltesagnene kan på mange måder ses som den vestlige verdens første science fiction- og fantasy-historier, og her var det helt i orden at vise bar hud, især for mændenes vedkommende. Grækerne var heller ikke blege for at afbilde seksuelle relationer

mellem mennesker og nogle af deres mytologiske væsner.

I den henseende var de gamle grækere mere åbne og ærlige omkring deres nøgenhed end vi er i dag. Faktisk er vi temmelig dobbeltmoraliske, både hvad angår mænds og kvinders nøgenhed. I reklamer og diverse debatter og livsstil hylder vi den atletiske menneskekrop og den sunde livsstil, og vi sidder med øjnene klistret til skærmen under OL i atletik, hvor de kvindelige deltagere farer rundt på stadion iført små shorts og diminutive toppe. Men så snart de samme kvinder tager rygnummeret af deres toppe og spadserer ud på gaden uden for stadion, fordømmer vi dem rask væk for at gå rundt i for lidt tøj på offentlig vej! (Skidt med, at den samme atlet lige har været til offentlig beskuelse for at par milliarder TV-seerer).

Tilbage til kvinderne og nutiden. Jeg kan godt forstå de potentielle kvindelige SF/fantasy-læsere, der bliver ilde til mode, hvis de ser et cover med en kvindelig figur eller model, der er mere eller mindre nøgen

og er indsat i en — undskyld udtrykket — kropumulig stilling eller komposition. Et billede siger som bekendt mere end tusind ord, og nogle budskaber om en bogs indhold og forside bliver givetvis ikke altid kommunikeret særlig delikat ud til potentielle læsere. På den anden side har mange forlag gjort sig store anstrengelser for at være mere politisk korrekte, og det er heller ikke sådan, at kvinder altid bliver fremstillet svage, nøgne og hjælpeløse, når de bruges på covers eller lignende.

Men god og dårlig kunst afhænger som bekendt af øjnene, der ser, og kvindernes eget syn på nøgenheden er lige så ambivalent. Da en af side-9 pigerne i Ekstra Bladet for nylig blev spurgt om, hvorfor hun ville være side-9 pige, svarede hun: "Fordi billederne er så flotte."

Vi er hermed nået ind til det, som jeg mener, er kernen i denne sag: det er ikke så meget *mængden* af bart pigeskind, der er problemet, men *måden*, det bliver præsenteret på. Det er næsten umuligt at give en eksakt formel eller en præcis beskrivelse af grænsen for, hvornår et billede er stor kunst eller grænsende til pornografi, men de fleste af os genkender alligevel umiddelbart forskellen, når vi ser den, vis-a-vis nedenstående eksempler.

Hertil kommer vores personlige præferencer og opfattelse af, hvad der er propert eller behageligt at kigge på. Nogle har en

højere tolerancetærskel end andre uden at de nødvendigvis har en mere beskiddet tankegang af den grund. Deres liv og erfaring har blot gjort, at de af den ene eller den anden årsag har været vant til at se på mere nøgenhed end andre, og derfor har fået et andet forhold til synet af det. To mennesker med forskellig baggrund vil derfor ofte have vidt forskellig opfattelse af det samme billede af en nøgen person.

Men to mennesker med næsten samme baggrund vil lige så sandsynligt også have forskellige meninger. Vi kalder det smag, og smag og behag er som bekendt forskellig, men som oftest er den farvet af vores livserfaring. Men livserfaring er ikke hele svaret. Vi har hver især en indre grænse for, hvad vi synes er tilladeligt, selv når vi skræller opvækst og kulturel indflydelse væk. Det er en grænse, som vi som regel ikke selv er i stand til at definere præcist, men ligesom med forskellen på stor kunst og pornografi ved vi instinktivt, når denne grænse bliver overskredet.

Er det det, der er ved at ske med SF/Fantasy-kunsten? Har kunstnerne mere eller mindre bevidst bevæget sig ud over det, man kunne kalde publikums *personlige* grænser og accept af, hvad der er tilladeligt i forsøget på at skabe opmærksomhed omkring deres produkt? En ting er, hvad branchen (i bredeste forstand) og "samfundet" vil

acceptere. En anden er, hvad enkeltpersoner og særskilte grupper kan kapere. Er kunstnerne i stigende omfang ved at krydse den udefinerbare linje, der adskiller god kunst og lummer sex?

I den sidste ende er det op til den enkelte at gøre op med sig selv, om der er en grænse, der er blevet overskredet. For mig personligt går grænsen dér, hvor et billede er skabt af kærlighed – det være sig kærlighed til selve kunsten, håndværket eller modellen – eller om det bare er skabt for at provokere eller imponere eller tjene penge, eller alle tre. Et værk, der er skabt med kærlighed vil så godt som altid være godt og "dydigt", uanset hvor megen nøgenhed eller endda sex, der så måtte indgå.

Et værk, der derimod er baseret på ønsket om at provokere eller højne ens profit vil som regel altid virke anstødeligt eller måske endda direkte sårende på mange mennesker. Det man kunne frygte er, at der er en række kunstnere, der er så pressede økonomisk og/eller socialt, at de ganske enkelt ikke har hverken tid eller overskud til at forlene deres værker med den fornødne kærlighed og bliver presset til hvad man kunne kalde spekulativ kunst af diverse forlæggere o.a., eller måske har de bare glemt, hvad begrebet kærlighed indebærer. Der er selvfølgelig også den helt banale mulighed, at de ikke lige har tænkt sig om.

Til slut er det mig magtpåliggende at sige, at jeg synes, at det er vigtigt, at vi ikke indfører en form for "kunstpoliti" inden for sci-fi/fantasy, eller nogle andre steder, for den sags skyld. At kunne udtrykke sig gennem kunsten er en del af ytringsfriheden, og den skal vi stå vagt om! Netop derfor er det også så vigtigt med en fri og åben debat omkring dette emne. Der skal være plads til alles synspunkter. Man kan være enig eller uenig i et synspunkt, men det er vigtigt at debatten er til stede. Begrebet humor er her meget vigtig. Humor er det bedste redskab til at slibe de værste hjørner af på ting, der irriterer det korrekte flertal.

Der ligger også en vigtig betydning i ordet "fantasy". Det rummer ikke bare de fantastiske historier, men også den fantasi-fulde kunst. Genren er derfor meget, meget vigtig for kunsten og litteraturen, for det er blandt andet her, at menneskets fantasi for alvor kommer til fuld udfoldelse, og som Albert Einstein engang sagde: En god fantasi er bedre end alverdens lærdom.

DE GAMLE MÆND PÅ STIERNE

Efter ønske fra forfatteren er
novellen ikke tilgængelig i den
elektroniske udgave af
Himmelskibet.

Af Mikkel Harris Carlsen

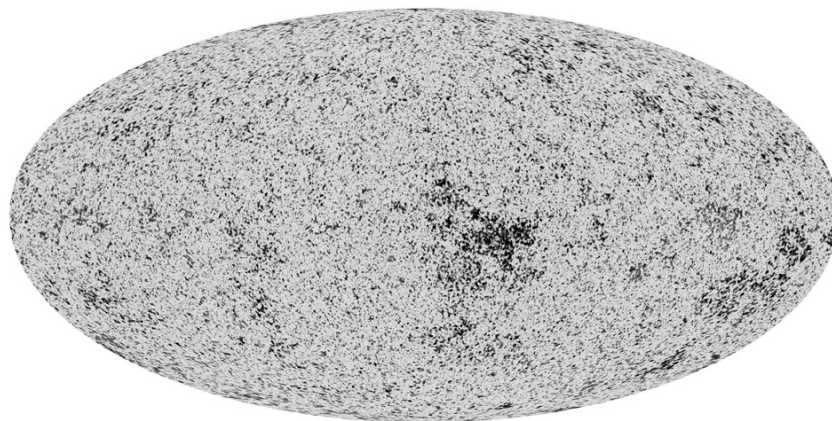
Den fantastiske virkelighed

Af Flemming R.P Rasch

Over det sidste års tid har vi flere gange fået bekræftet at vore dages fysikere har ret godt styr på hvordan universet er skruet sammen: Først var der neutrinoerne som tilsyneladende bevægende sig hurtigere end de teoretisk set kunne. Det viste sig at være en fejl i instrumenterne. Så var der LHC som (ser det ud til) faktisk fandt den Higgs-partikel som mange havde tvivlet på eksistensen af, men som var nødvendig for at standardmodellen for partikler og kræfter i universet kunne hænge sammen. Så alt er godt, vi kan stole på at fysikerne nu ved alt det der er værd at vide?

Nej, det er desværre ikke tilfældet. Der er for eksempel det "lille" problem med det mørke stof. Der må næsten findes noget stof, som ikke er stof som vi kender det. Eller også er der noget galt med fysikken et andet sted, siden vi har så mange observationer der tilsyneladende kun kan forklares ved hjælp af mørkt stof. Og det mørke stof er ikke det eneste mysterium vi mangler at finde svar på. Der er for eksempel også problemet med at få de fysiske love for meget store ting til at hænge sammen med dem for meget små ting – hhv. tyngdekraft og kvantefysik.

Derfor var det spændende at høre hvad man havde fundet med Planck-satellitten, på en pressekonference, der blev sendt ud på nettet for nylig. Planck er opkaldt efter Max Planck, der opdagede at energi optræder i kvanter og derved startede hele det der blev til kvantefysikken. Satellitten med hans navn blev sendt op af ESA for omkring fire år siden sammen med en anden satellit (Herchel) og har siden befundet sig i et kredsløb lidt uden for Jordens bane, hvor den konstant ligger "i læ" for solen.

Plancks billede af universet

Planck har til opgave at opsamle det man kan kalde universets første lys. I lang tid efter big bang var universet en klump massiv stof, som lyset ikke kunne trænge igennem, men da det havde vokset sig tilstrækkeligt stort og var kølet nok ned, kunne lyset pludselig undslippe og bevæge sig frit omkring. Alt det lys (de fotoner) der var samlet op, strålede ud i det stadigt ekspanderende univers, og noget af det lys kommer først frem til os nu, fordi universet har udvidet sig med enorm hastighed. I mellemtiden er "lyset" så blevet til meget lavfrekvent stråling, ligesom lyset fra stjernerne bliver rødforskudt. Men universets første lys – også kaldet den kosmiske baggrundsstråling – har været så længe undervejs at de er blevet til mikrobølger. Det har Planck-satellitten så brugt nogle år på at samle op med en præcision der er langt større end noget tidligere instrument har kunnet gøre.

Resultatet er: Omtrent det vi havde forventet. Da universet allerede havde udviklet sig en del, dengang lyset undslap, kan man se universets struktur som den så ud dengang (ca. 380.000 år efter big bang) ved at studere hvordan lyset ser ud fra forskellige retninger i verdensrummet. Akkurat som at vi ser alt det vi kan se, fordi det reflekterer lyset på en bestemt måde. For eksempel kan du læse Himmelskibet

fordi de sorte bogstaver reflekterer lyset anderledes end det hvide papir. Det har man så lavet til et billede af hvordan universet så ud. Og man kan da sammenligne billedet med de forskellige computermødelles man har for hvordan universet udviklede sig, og se hvilken der passer bedst med det man ser.

Det viser sig at Plancks billede passer ganske godt med et univers hvor fem procent af stoffet er af den synlige slags, 27% er mørkt stof og resten den endnu mere mystiske mørke energi. Kun nogle ganske få ting passer ikke med modellerne. At få bekræftet at man havde ret, ville være en meget god ting for alle andre end forskere. Men fysikerne står nu med et endnu mere underligt resultat: De gennemprøvede teorier og metoder fra de sidste hundrede års fysik viser sig endnu en gang at passe rigtig godt. Men samtidig har man fået bekræftet at vi ikke ved ret meget om hvad de 95% af universet består af. Så der forskes videre på fuldt tryk, for i det mindste at få en lille ting der afviger fra det forventede, som kan pege i retning af hvordan fysikken kommer videre med at forstå universet.

FEJDE

Af Rasmus Wichmann

Illustreret af Rasmus Wichmann

Rasmus Wichmann har været død for miljøet i nogle år, men er nu genopstået, og vil fra nu af være kendt som "Rasmus den Hvide." Han vil gerne takke Andreas J. Søe for at have overtalt ham til at sende ind igen.

Det var nu over tusinde år siden at Svøbens guddommelige krig var blevet udråbt.

Over det imponerende kompleks der udgjorde Klippetand, Svøbens hovedborg (eller rettere: række af borge), vajede et stort antal bannere i anledning af indkaldelsen af fyrstens råd – ikke at nogen tog navnet for pålydende, da han i al almindelighed ikke lyttede til nogens råd.

Nederst vajede overhovedernes banner. Den ene halvdel var altid i Svøbens sorte farve, den anden halvdel i overhovedernes valgfarve, med deres våbenmærke på. Over dem alle, bølgede fyrstens banner, i sort og i purpur, og lige så stort som de øvrige tilsammen.

Om det var forår eller vinter betød meget lidt i Svøbens rige, thi der fejede altid en iskold blæst hen over det. Det var et land, hvor der kun kunne dyrkes noget i isolerede lommer. Alt der voksede – og voksede op – i sådan et land, var sparsomt, men barskt. Man kendte ikke de ords sande betydning hvis ikke man havde levet blandt Svøben, mente de selv. De var villige til at lære alle de mennesker de kunne finde om det, ved at lade dem trælle på markerne til de faldt døde om. Og det skete ikke så sjældent.

En dyb ildevarslende tone bredte sig ud over landskabet, for at lade alle vide at overhovederne mødtes. Det var et sjældent instrument lavet af dyrebare metaller, samt af hornet fra et for længst uddødt væsen. Sådanne instrumenter kom fra kongens personlige samling, og blev kun givet til de huse der havde udmærket sig. Dødsvarslerens toner var ofte nok til at demoralisere fjendtlige hære, og opstemme Svøben til dåd.

Hans majestæt, fyrsten af Guds vrede, Tre Flammer, rejste sig op og hørte overhovederne fremsige eden:

"Vor fyrste! Vi som skal dø, hilser dig!"

Og imens var hans sandsigerske, kendt som Uforløst Begær, allerede langsomt ved at dø af

kedsomhed, på sit ukomfortable leje, lige bag ved overhovedernes sorte troner.

Rådsmødet tjente ikke noget formål som sådan. Ikke andet end at fyrsten ville være sikker på hvem der stadig var i live. Uforløst Begær syntes at de alle sammen så ens ud. Selvfølgelig ikke ens ligesom mennesker, hvor én stamme havde sort pels, en anden stamme lys pels. Svøben var lyse, kulsorte, spættede, stribede, og meget andet, men de blodskudte øjne, altid fulde af indestængt raseri, var ikke til at tage fejl af – og deres ansigter var lige så hårde som de rustninger af sortstål de bar i felten. Ingen af dem bar særligt meget udsmykning, og det gjorde det ikke lettere at skelne. Kun den bistre, gespenst-tynde fyrste, med sin sorte krone boltet fast til kraniet, skilte sig virkelig ud. Hård og uretfærdig.

Af de tolv overhoveder kunne Uforløst Begær kun sætte navn på nogle få. Der var Frostkuppel, der rådede over skatkammeret. Ikke at Svøben havde noget at bruge skatte til overhovedet.

Det var også nemt at genkende ypperstepræsten på hans uklippede skæg og negle, men han måtte være ny.

Så var der Fem Hornbæst, som virkelig lignede et bæst. Han var mindst lige så stor som et menneske, men desværre for ham også lige så dum.

Det eneste kvindelige overhoved glimtede mest ved sit fravær.

"Jeg ser ikke matriarken," sagde fyrsten, som også havde bidt mærke i det.

En meget ung, næppe mere end 500 måner gammel, mand i en grønlig robe rejste sig op.

"Matriarken er ikke mere," sagde han. "Jeg er den nye patriark af huset To Perle."

Uforløst Begær gjorde ikke noget forsøg på at dæmpe sit højlydte suk. Hun kunne ikke engang overskue at holde styr på om det var matriarkens søn, fætter, bror, eller værre, hun havde med at gøre. Inden næste møde, ville en anden udfordrer sikkert have taget pladsen.

"Nuvel," begyndte fyrsten.

Han stod der blot et øjeblik, og sugede luft ind. Ikke at han havde brug for den, men han nød at overhovederne ikke helt vidste hvad de skulle vente af ham.

"Mennesket! De formerer sig uden tal. De bespatter den eneste Gud. De lever i en sand lastens hule. Og alligevel nøjes vi med at plyndre dem, og vender i stedet vore færdigheder mod hinanden. Vil I virkelig lade det fortsætte, mine ædle riddere?"

Der blev så stille som nogensinde i den store sal, siden det blev bekendtgjort, at det fra nu af var ulovligt at medbringe våben til rådslagning.

"Alle jer der dør i kamp mod mennesket, vil I straks indtræde i paradiset, rensat for enhver synd I måtte have begået i jeres kamp mod dem! I paradiset, hvor ingen stemme nogensinde vil lyde i jeres hoveder igen! Gå ud og knus de formastelige! Lad Verden drukne i et hav af blod, og brænd alt hvad der rejser sig fra det! Kun da vil Gud skabe den ny verden!"

Sandsigersken satte sig op med et sæt. Der var da noget nyt under solen. Hun kunne blot have ønsket sig, at der i ét muligt univers var opstået noget der bare svagt mindede om et varsel om at det ville ske. Men hun tilhørte ikke Svøben, og hun var kun rådgiver – ikke verhovved. Så der var intet hun kunne sige lige nu.

"De mider er ikke vores opmærksomhed værd!" brummede Fem Hornbæst.

"Måske skulle vi ikke undervurdere dem," indvendte Frostkuppel. "Takket være deres lave levetid, breder de sig meget hurtigt. Det er ikke umuligt at de en dag vil banke på vores porte. De har våben af bronze nu. Hvis..."

"Hvis de virkelig havde været en trussel, ville de så vel have været så nemme at plyndre?!" afbrød den ny hersker af To Perle.

"Hvor vover du, din undermåler!" snerrede Frostkuppel ad To Perle. "Inden du forsøger dig med at tale til de store, så vær

sikker på at menneskene ikke har fået sat dig griller i hovedet! Du har kun lige fået lov til at deltage, og straks tror du at du kan belære os om noget!"

"Kan I da ikke se forskellen på plyndringstogter og krig?!" råbte deres alles fyrste ud i rummet. "Vi har vundet mange slag, men aldrig nogen krige, fordi vi lader os nøje med det!"

Han pegede op i den kuppel der udgjorde salens loft, hvori der var indsat et kort over verden i sorte og hvide stene.

"Det hele er vores verden! Lige til at tage!"

Frostkuppel vovede faktisk at fnyse af sin egen fyrste.

"Vi kommer ikke til at kunne erobre nogen verden, uden en måde at få vores hær langt ud over rigets grænser på!"

Fyrsten for rasende op. "Hvor vover du at tale sådan til din foresatte!"

Han kiggede rundt på overhovederne, og mødte ikke så få fjendtlige blikke.

"I vover på at vende jer mod mig?!" snerrede han.

"Han gør nu det hele ret godt selv," tænkte Uforløst Begær, og krympede sig.

Fyrsten kæmpede for at undgå kogepunktet.

"I planlægger et oprør mod mig!" råbte han. "Prøv ikke på at benægte det! Forbandede

opkomlinge! Er I nogensinde blevet sendt uden for borgen, kun klædt i et lændeklæde, for at kunne leve af hvad I kunne tage fra trællene? Er I?! Nej! De fleste af jer er ikke vokset op som overhoveder, men som usle håndlangere!"

Det var nærmest som om sætningen sendte en chok-bølge ud i rummet. Det var for sent at forhindre det. De sprang op fra de sorte troner, og huskede pludseligt at de havde brug for dampende varmt blod, og rigeligt af det.

Uforløst Begær sprang op fra sit leje, og løb så hurtigt som hendes lange støvler tillod hende det. Hun var næsten hende ved døren, da en frådende Fem Hornbæst sprang efter hende, og fik hende slynget til jorden. Hun formåede at kravle nogle skridt væk, men han fik fat om hendes ankel, og trak hende til sig. Han prøvede af alle sine kæmpekræfter at bide hende i halsen, og fråden faldt i store klumper på hendes maske. Han havde aldrig været særlig kvik, men der var slet intet af "overhovedet" tilbage i hans øjne nu – og tale kunne han slet ikke længere. Men det var nu også ret tydeligt hvad han prøvede på at sige. Ikke at hun var totalt uforberedt på det. Hun rakte ned i sine ene støvle, og fandt den lille beholder med "serum" frem. Fem Hornbæst fik beholderens nål direkte i halsen. Han faldt bagover, hvæsende, spjættende. Men et øjeblik efter så han omtåget op på hende, og mumlede "mennesketæve."

"Sid dog ikke der!" råbte hun. "Hjælp de andre med tage deres serum!"

Han skulede ad hende, men løb straks tilbage og gik i gang. Hun fortsatte videre ud i korridorerne, og tilkaldte præsterne.

Nogle timer timer efter at overhovederne var blevet låst inde i gæstefløjnen (faktisk nærmere en række små slotte med gangbroer over til resten af borgen) vovede Uforløst Begær endelig at bryde stilheden.

Både hun og fyrsten sad begge inde i biblioteksfløjen, hvor fyrsten endnu en gang bladrede febrilsk igennem den først af Hsans syv bøger, mens Uforløst Begær var ved at give sig selv en slem hovedpine med "Oiufaels bog."

"Herre," begyndte hun.

"De var selv ude om det!" råbte Tre Flammer.

"Jeg forstår det ikke," sagde Uforløst Begær, og tilføjede lidt efter: "Det her mønster. De gør noget sindsoprivende stupidt der bringer deres egne planer i farer, hvorefter jeg prøver på at tale dem fra det, vel vidende at De aldrig vil ændre indstilling. Jeg forstår ikke hvorfor De gør det. Jeg forstår ikke hvorfor jeg overhovedet prøver."

"Godt," sagde han bare.

Han sad endnu et stykke tid, hensunken i stilhed.

"De kunne have drøftet planen med mig først," sagde hun. "Jeg er jo deres sandsigerske."

Han rejste sig op, og begyndte at kravle op ad reolerne. Skriftrullerne blafrede ned, ligesom flagermuserne i den kæmpemæssige sals mørke hjørner.

"Hvis jeg havde sagt det, havde det ikke været en overraskelse, havde det?"

Hun ville ikke engang forsøge på at kravle efter ham i sine støvler.

"Dine overhoveder hader overraskelser!" råbte hun tilbage.

"Det er sandt," sagde han. "Deres konservatisme er en plage. Hver ny bølge af dem, ender hurtigere og hurtigere som deres forgængere."

"Bortset fra at der går erfaring tabt hver gang! Hvorfor skal alle poster i dette rige vindes ved kamp?"

"Det er jo tradition," sagde han, og kastede nogle flere bogruller ned til hende.

"Men herre, De arvede jo tronen uden kamp?"

"En gang skal jo være den første."

"Hvorfor så ingen arvinger, herre? Ingen lever for evigt."

"Mon dog?"

Hun knyttede sine små,

behandske hænder i frustration.

"Hvis De havde beordret overhovederne til noget konkret, såsom at skaffe ridedyr til deres invasion af menneskerigerne, havde de måske gjort det, uden at knyt!"

Han forsvandt længere og længere op.

"Hvis du er så klog, så find du ud af hvordan hæren skal nå frem!"

"Det ville jeg have gjort! Hvis blot..."

Han var væk.

Uforløst Begær var god til at lade være med at tænke på det der plagede hende. Men lige nu sad hun alene tilbage i det palæ hendes herre havde fået bygget ved kongepaladset, stort set kun til hendes brug, og krammet en perlebestukken lilla pude i snart en time. Ude af stand til at finde ro, og irritabel over sit sløseri med tiden, kylede hun den mod de stiliserede, reptilske relieffer på væggen.

Hun rejste sig fra sit leje, og begyndte at vandre omkring. Først lidt retningsløst ned ad de tomme gader, hvor brostenene var for glatte af is til at gå på, så ind i gæstefløjen. Det var et godt sted for de mindre vigtige håndlangere at holde hinanden informerede om hvad der foregik. Trods de rige muligheder for intrige, var det for det meste ret praktisk for fyrsten, da han sjældent behøvede at vente længe, når han sendte bud.

Hun trykkede på den midterste af de ringe hun bar uden på sine sorte handsker. Et øjeblik efter var hendes hvide hud og hår blevet ganske mørkt, og hendes maske ingen steder at se. For alt i verden kunne hun være én ud af mange andre trælkvinder der tjente Svøben. De kunne findes overalt, især i gæstefløjen, og de lå derfor inde med bjerge af dødbringende viden, i fald nogen nogensinde skulle finde på at spørge dem.

Hun stoppede op ved Fem Hornbæsts gemakker – vagternes mørkegrønne uniformer var ikke til at tage fejl af.

Hvad der var mere interessant, var at hun fik øje på en ret lille mand, der passerede vagterne, uden at de gjorde indsigelse. Han lignede umiddelbart en præst, med sit lange hår, men hun vidste faktisk godt hvem han var – Tre Ildræv, en ridder der var alt for betydningsløs til at have sin gang blandt overhovederne. Men han gik også for at være rimeligt kvik. Og det implicerede at han også ville være for kvik til at have noget som helst med et drog som Fem Hornbæst at gøre. Det var bedst at undersøge det, så hun fremskaffede sig en bakke med vin – de var aldrig svære at finde, og noget skulle de vel drikke på det møde. Som regel ikke så lidt. De blev ikke påvirket af det, ikke på samme måde som mennesker. Om ikke andet, holdt det dem i ro.

Men efter at hun havde gjort sig dette besvær, skulle hun selvfølgelig blive holdt tilbage i døren af de to vagter. Svøbens folk kunne være så frygteligt pligtopfyldende, at hun næsten savnede den type kriger som var så almindelig blandt mennesker: Altid med en sjofel bemærkning på læberne. De tilkendegav i det mindste at man fandtes.

Irriteret, trykkede hun på den næste ring i sekvensen, og trådte ind i æteren. Når de ikke ville se hende, skulle de blive fri...

"De kunne have valgt et bedre sted," hørte hun Tre Ildræv sige, da hun gik uset igennem væggen.

"Hold kæft, lille mand," buldrede Fem Hornbæst.

Hun svævede ind i kammeret, og fik øje på de to mænd. Tre Ildræv slængede sig hen over en divan, medens Fem Hornbæst sad på en skammel, med et bord fuldt af våbendele foran sig, som han konstant samlede og skilte ad.

De kunne dårligt være mere forskellige. Fem Hornbæst var enormt høj, og meget svært bygget. Han anså sig selv for landets bedste nulevende kæmper, hvilket nok skulle kunne passe, men havde aldrig udrettet noget større end at massakrere isbæ-

ster.

Tre Ildræv havde nu taget sin forklædning af. En paryk og en kåbe. Svøben ejede virkelig ikke megen fantasi, selv når de havde fantasi! Tre Ildræv var meget mindre og spinklere end de fleste af sit folk, og han havde rødt hår, hvilket var en sjældenhed, selv hos Svøben.

"Der er stadig en hel del, der vil overbevises om at de kan vinde noget ved aftalen," sagde Tre Ildræv. "Især de yngste af dem har deres tvivl om at metoden er passende. Det lader til at de har glemt alt om vore forgængeres intriger, midt i deres ridderdrømmerier."

"Vinde noget af det?" udbrød Fem Hornbæst bombastisk. "De kan få lov til at beholde deres liv, kan de!"

"De taler egentlig ikke meget," sagde Tre Ildræv, "så når De gør, så håber jeg at De har noget at bakke det op med." Fem Hornbæst slog på sit sværd.

"Hvor fyrsteligt af dem. Men man bør ikke bare gribe til våben uden videre. Behold det hellere i skeden til De er klar til at slå til."

"Der er endnu ingen tøs der har klaget."

Både Tre Ildræv og Uforløst Begær krympede sig.

"Du er en idiot!" udbrød Tre Ildræv.

Han fik hurtigt grund til at fortryde at han havde sagt det. Fem Hornbæst greb fat i hans kravetøj.

"Sig så undskyld! Og tiltal mig ordentligt!"

"Jeg... jeg glemte min plads. Herre," sagde Tre Ildræv.

Men det var tydeligt for Uforløst Begær hvem der var den virkelige herre.

"Ved De hvad der virkelig gør mig rasende?" spurgte Tre Ildræv, medens han rettede på sit kravetøj igen. "Det er hvorældgammel Tre Flammer er. Er der overhovedet nogen der kan huske en tid før ham og hans slægt?"

"Hvilken slægt?" spurgte Fem Hornbæst.

"Det er lige dét! Intet under at alle hader og frygter ham som

var han én eller anden afgud. Jeg spørger tit mig selv om det ikke er hvad han er!"

"Glem ikke hans tøjte. Jeg sværger at hun må have forhekset ham, hvordan kunne han ellers tåle hende? For alt i verden kunne det være hende der trækker i trådene."

Tøjte?! Dét ville blive husket!

"Det er en sær form for magt at have," funderede Tre Ildræv. "Meget stærkere end loyalitet. Jeg ville gerne selv elske at være i besiddelse af den, hvis ikke jeg foretrak at leve mere skjult. Den som lever skjult, lever godt."

"Er det dit valgsprog?" spurgte Fem Hornbæst hånligt.

"Det har virket fint indtil videre."

"Ud med sproget! Hvad er det du ved?"

"En viden man kan dø af at besidde," hviskede Tre Ildræv, og smilede.

"Sig det! Tror du virkelig at jeg bange for den slags vrøvl?!"

"Har De aldrig tænkt over at han ikke har nogen arving? Ingen slægt? At ingen ved noget om ham fra før han blev kronet?"

Fem Hornbæst kedede sig bravt.

"Hvem interesserer sig for den slags?" spurgte han.

"Fordi Tre Flammer oprindeligt var én af de yngste ud af en stor søskendeflok. Og han forsvandt da huset Tre Flammer og Huset Tre Fjer fejdede om fyrstemagten, for så pludselig at dukke op igen. Og selv da overtog han først magten efter at taget i den gamle tronsal styrtede ned over hans fader."

"Hvad skal alt den snak hjælpe os?"

Uforløst Begær hørte nærmest grådigt efter. Ikke engang hun vidste noget om alt det han lige havde sagt.

"Jeg er sikker på at der findes flere oplysninger, som vi kan bruge imod ham," sagde Tre Ildræv.

"Men jeg gider ikke vente!" råbte Fem Hornbæst. "Giv mig noget jeg kan bruge med det samme! Jeg vil have dem alle sammen til at forstå at jeg burde være fyrste!"

"Nej. Det er altafgørende at De venter. De vil aldrig kunne besejre ham i kamp."

Uforløst Begær kunne mærke at denne bemærkning ville have den modsatte virkning. Men måske var det meningen...

"Tror du ikke at jeg kan klare den gamle benrad?!" brølede Fem Hornbæst.

"Jeg siger bare at det ikke er forsøget værd. Ikke lige nu."

Fem Hornbæst var nu for alvor blevet vred.

"Så dét mener du?!" sagde han bøst. "Jeg skal vise dig!"

"Virkelig?" spurgte Tre Ildræv.

"Jeg kan gøre det!" råbte Fem Hornbæst.

"Godt," sagde Tre Ildræv, og trak noget frem fra en lomme. "For her har jeg en plan over de hemmelige gange under Klippe-tand."

Uforløst Begær følte sig pludselig meget ilde til mode. Hun vidste kun alt for godt hvem der havde tegnet den plan.

Uforløst Begær prøvede på at skylle bekymringerne væk med vand. Gerne varmt, og med velduftende olier i.

I badehusets ene ende var der en stor kedel til at varme vand i. Opfyldningen måtte ske rent manuelt, men via en ganske opfindsom mekanisme kunne man få vandet til at løbe fra kedelen, ned i en rende, og så til en hulning i rummets midte. Vandet kunne derefter lukkes ud, og gennem nogle trange, men stærke, rør ville det så forsvinde et sted ned i jorden, hvor bygmesteren havde ment at det aldrig ville kunne blive et problem.

Svøben var vitterligt kendt for at være meget mere opfindsomme end mennesker, og nogle påstod at de utvivlsomt ville være nået endnu længere med deres teknologi, hvis blot de havde haft en anden mentalitet. Det er svært at sige hvad det kunne være endt med, hvis de havde nogen organiseret fremstilling af våben, eller prøvede på at bygge oven på hinandens

værk. Men nej. For dem var håndværk til at imponere fæller med, og selv hver eneste pil skulle være unik. Sådan var de blot.

Hun lagde forsigtigt ringene fra sig ved kanten, derefter handskerne og støvlerne. Når hun ikke gjorde noget for at skjule det var mærkerne på hendes hænder og fødder meget tydeligt. Og de bredte sig stadig... Det eneste hun ikke tog af, var selvfølgelig masken. Ingen havde set hende uden den, ikke engang hende selv. Fyrsten mente at det "øgede mysteriet om hendes baggrund."

Uden tvivl.

Hvis bare han vidste...

Hun vidste bare ikke lige hvad hun skulle gøre, ikke lige nu og her. Men hvor vigtigt kunne det også være? Overhovederne kæmpede altid indbyrdes, og de mente alle sammen at de kunne blive den næste fyrste, selv om ingen kunne huske anden end den nuværende.

"Åndssvage cølibat," tænkte hun, førte hånden ned til sit køn og...

Der var nogen herinde sammen med hende.

Uforløst Begær befandt sig for enden af korridoren, lige i nærheden af biblioteket. Der var ingen at skribe op om hjælp til, andet end de døde. Ikke at der nogensinde var særligt mange tjenende ånder i borgen. Trods alt lå det meste af Svøbens hær i dvale, år efter år.

Hun vidste ikke hvem den sortklædte indtrænger havde været, men han havde åbenbart været menneskelig.

"Åbenbart", fordi det i sandhed var en bred definition. Selv mange af Svøben lignede trods alt mennesker. Hun lignede et menneske, og blev ofte taget for det. Så meget desto bedre. Men hvad end den sortklædte havde forventet at se da hun steg op fra badet, havde han i hvert fald ikke forventet det han så. Snigmordere gik ikke i chok på den måde.

Lyden af kamptummel var

tydelig, og den var ikke særligt langt væk. Hun besluttede sig for ikke at undersøge det, men trykkede i stedet en sten ind i væggen, og væggen – faktisk en skjult dør – gav efter. Hun gik inden for og lukkede den hurtigt efter sig. Tunnellen var støvet efter at have været ude af brug i så lang tid. Det utrolige var at hun, efter så mange år i fæstningen, stadig ikke havde nogen anelse om hvem der havde bygget alle de hemmelige gange i fæstningen. Hendes herre værdsatte sine hemmeligheder alt for meget. Hvis ikke han havde været på den måde, ville hun ikke have befundet sig i en pinefuld uvished om hvordan hun skulle få ham bragt tilbage. Han burde have tænkt længere end som så – men hvis han havde, ville han så være fyrst Tre Flammer af Svøben længere?

Uforløst Begær måtte tænke sig godt om for at huske hvor gangene førte hen. Lige ud var østtårnets kælder, og til højre var vinkælderen...

Hun standsede brat ved lyden af skridt lige om hjørnet.

Uden at tænke nærmere over det, stak hun af ned ad en tunnel som hun ikke på stående fod kunne huske hvor førte hen. Et stykke tid efter, stoppede hun igen op for at se sig omkring. Det lovede ikke godt.

Hendes herre havde mange gange formanet hende på det kraftigste om ikke at gå rundt i tunnelerne på egen hånd. Hun havde blot troet at han var overforsigtig, men nu kunne hun ikke umiddelbart genkende noget. Hun havde lyst til at skribe, men det var dog for uværdigt. Hun var nødt til at være rolig og fornuftig og... pokker heller. Det nyttede ikke. Hun gav sig til at løbe rundt på må og få, i håbet om at nå frem til bare ét eller andet velkendt.

Da hun stoppede op igen, erfarede hun at hun blot var faret endnu mere vild end før. Hun begyndte at gå planløst frem og tilbage i den fuldkommen mørklagte tunnel. Ikke at mørket generede hende. Hendes

form for "syn" havde intet med lysets brydninger at gøre. Men det var ikke længere bare hendes egne tanker der spillede hende et puds heller, det begyndte faktisk at dunke svagt inde bag masken.

Hun vidste at hun havde tegnet et kort engang. Hun vidste at hendes hukommelse ufejlbarlig.

Den eneste mulige forklaring var at hun ikke havde været her før. At hun ved et uheld var kommet ind på forbudt område.

"Det er uretfærdigt!" stønnede hun. "Nu ramler det hele..."

Klik.

Hendes støvles ene hæl havde ramt ét eller andet, hvilket i næste nu fik et panel til at glide til side. Hun kunne næppe tro sine egne øjne. Endnu et hulesystem? En hemmelig gang i de hemmelige gange?

Det passede faktisk virkelig godt med fyrstens form for humor. Hun kunne tydeligt se vindeltrappen, der førte langt ned i mørket. Foran stod den stod en rigt ornamenteret rustning af sortstål. Da hun tog et skridt fremad for at undersøge den, løftede den begge sine hænder, som for at formane adgang. Hun fik et rædsomt chok, men gav sig til at le i samme øjeblik hun opdagede at dens bevægelse havde været styret af en flise på gulvet.

"Tænk at jeg lod mig skræmme af latterlig automatik, i et lige så latterligt kyras!"

Nu vidste hun hvad der var neden under: Krypten. Fyrsten havde altid holdt sin slægts begravelseskammer strengt hemmeligt. Dengang den store sal var styrtet ned over den gamle fyrst Tre Flammer, og han var blevet den nye fyrste, var alle lig blevet flyttet fra mausoleerne, og til et sted ingen kendte til – bortset fra ham selv. Indtil dette øjeblik. Men hun måtte hellere glemme det igen, hvis ikke han skulle straffe hende på et senere tidspunkt.

Uforløst Begær fik ro på sit sind igen. Det skulle nok være muligt at finde vej til laboratoriet herfra. Så stort kunne der trods alt ikke være hernede, og det var

kun fordi hun i forvejen havde været så bange, at hun var faret vild. Der var jo ikke andet at frygte, end frygten selv...

Hun så noget. Noget der bevægede sig langt borte fra, inde fra rustningens tomme øjenhuler – og det voksede med foruroligende hast. Hun frøs. Noget så forfærdeligt. Hun, som i sine fattigere år havde vandret i sneen uden fodtøj, frøs faktisk. Hun havde ikke oplevet frost siden dengang hende og fyrsten havde udforsket krypterne under dyssen i den sydlige del af riget. Ligesom dengang, mærkede hun noget se på hende, med et hungrende, lidende blik. Og derpå kom den sagte hvisken hun vidste, kendetegnede "fantomer". Men denne gang kunne hun faktisk høre hvad der blev sagt.

"Hævn ... os... hævn os..." Uforløst Begær løb som hun aldrig havde løbet før. Hun tænkte at det næppe var dårligt klaret for én der var løbet væk fra sig selv.

"Hvad foregår der her?!" spurgte Regnfjeld, og prøvede på at lyde som den autoritetsperson han skulle forestille at være.

Det var trods alt ikke for ingenting at han var fyrstens personlige præst.

Han var blevet fanget sammen med gardetropperne i øst-tårnet, hvor der var fyldt med sårede på de nedre etager – både deres og fjendens, efter den gamle tradition med kun at slå artsfæller halvt fordærvede, så de kunne sys sammen og indrulles i egne styrker efter kampen.

Kulhud vendte sig om, og stirrede på Regnfjeld inde fra sin kranielignende hjelm. Han var en uovertruffen kriger og det oplagte valg til leder af fyrstens garde, ja, men Regnfjeld kunne ikke se at der nødvendigvis fulgte nogen lederevner med evnen til at slå.

"Hvis ikke du skulle have lagt mærke til det, fader," brummede Kulhud med sin utroligt dybe bas, "har nogen lukket Fem

Hornbæsts hær ind i Klippetand – og garden er nu trængt ud i de ydre borge. Jeg har ingen anelse om hvordan de slap ind, og jeg er også ligeglad. Det eneste vigtige spørgsmål er hvordan vi kan smide dem ud igen!"

"Vi er nødt til at slutte op omkring styrkerne i de andre borge!" råbte Regnfjeld.

Tænk at det store drog ikke havde tænkt på dét! Hvordan man blive leder af garden, uden...

"Hvordan, fader?" spurgte Kulhud. "Hvordan skal vi slutte op om dem?"

De brugte altid hans titel som et skældsord. Hvad havde han gjort for at fortjene det? Så gik det op for ham, at det måske handlede om noget han ikke havde gjort.

"Øh..." mumlede Regnfjeld.

Han tog sine optiske anordninger på. Det afhjalp ham som regel med nervøsitet.

"Bag dig!" var det første han råbte. Fjenden gik til angreb igen. Og denne gang kom angrebet fra etagen *nedenunder* dem. Hvordan var det muligt?!

Kulhud, og de gardister der befandt sig ved siden af ham, kastede sig direkte ind i hoben af Fem Hornbæsts krigere.

I løbet af få sekunder, var det blevet fuldkommen underordnet på hvis side den enkelte kriger var. De gik til angreb på alt hvad der havde en puls, selv om mange stadig prøvede på at orientere sig efter de farvede bånd på rustningerne. Problemet var bare, at de snart var så tilsølede med blod, at det var umuligt at skelne i mellem Tre Flammers lilla og Fem Hornbæsts mørkegrønne farver.

Regnfjeld greb langt om længe til sit sværd – nok var han ikklædt sine hvide embedsrober, men ingen af Svøben var nogensinde helt ubevæbnet. Han kravlede hen over egne og fjendtlige krigere, og pilede ind over én af Klippetands hængebroer, ind i selve hovedkomplekset igen.

Han anså ikke sig selv for at være en kujon, blot fordi han ikke kæmpede til sidste blodsdråbe – nej, han anså sig selv for

at være en kujon, fordi han ikke havde nogen trang til at lade det komme til den første blodsdråbe.

Borgen virkede så anderledes nu. Korridorer han var gået gennem utallige gange syntes pludselig at sno sig omkring ham i et mønster han ikke kunne hitte ud af. Så snart han nåede til beboelseskvartererne, fandt han tegn på kamp. Der var enkelte døde i korridorerne – de fleste var ringe, eller slet ikke, udstyret, og de var alle sammen blevet ramt af mærkelige stykker af metal der mindede lidt om knivdiske fra en krigshandske armbrøst. Regnfjeld passerede værelser med døde der havde fået skåret halsen over mens de stadig sov. Derudover flød køkkenet med døde slaver – endda nogle af de rigtigt kostbare. Det kunne ikke være Svøbens værk. Hans eget folk var altid mere åbenlyse. For at gøre det hele endnu værre, gik det nu op for Regnfjeld, at deres fjender måtte være kommet fra fæstningens midte. Måske var han lige på vej mod dem! Måske ville de hugge ham ned, uden at give en lyd fra sig...

Regnfjeld noterede sig at denne morderiske fremgangsmåde havde været ganske effektiv. Det var selvfølgelig meget forkert, men det havde virket. Det var sørgelige tider de levede i.

Det var selvfølgelig også svært at forvente sig andet af mennesker. Selv om mange af dem holdt fast i primitive begreber som "nåde", havde de sjældent en særligt stærk moral. Helligt raseri betød jo ikke at man kunne tillade sig at gøre hvad som helst. Tværtimod var der i de senere år opstået et stort behov for at få de uskrevne regler nedfældet, hvad han selv havde bidraget til. Og et sådant bagholdsangreb var med sikkerhed et brud på sæd og skik. I de gode gamle dage havde hærene stillet sig op på en flad mark ude foran borgen, og så plejlet hinanden ned, kriger mod kriger! Borgmurene var kun til for isbæsternes skyld!

Regnfjeld blev revet ud af sine tanker, af et slag han kun

undgik med nød og næppe. Han fik ikke tid til at overveje hvordan nogen kunne overlister en præst af Svøben på den måde, for han fik brug for sin fulde koncentration til at undgå den byge af slag der blev rettet mod ham. Det var ikke fordi han nogensinde havde oplevet særligt meget – men dette her var så afgjort noget nyt for ham!

Den sortklædte kriger havde ingen rustning på. Det havde heller aldrig ikke nødvendigt, eftersom han var trænet til at slå uset til fra skyggerne. Desværre for ham, havde han stærkt undervurderet præstens reflekser.

"Ha! Han er overrasket over min hurtighed og styrke!" tænkte Regnfjeld. "Det her bliver nemt!"

Og det ville også være gået ganske nemt for præsten, hvis ikke han var blevet overrumplet af at hans modstander også tog sine ben i brug.

Manden sparkede Regnfjeld i ansigtet, i brystkassen og i mellemgulvet, inden han kunne nå at gøre noget ved det. Han blev rystet, men der skulle en del mere til at fælde ham. Til Regnfjelds store overraskelse gav hans modstander ham ikke tid til at kommentere sin situation – ikke engang tid nok til at tørre blodet af læberne og give ham en kompliment.

Nej, manden fejede simpelt hen benene væk under ham.

Regnfjelds sidste tanke var nær blevet: "Jeg er for ung til at dø!", hvilket han ikke kunne forestille sig at Gud ville have taget let på. Men i stedet for at give Regnfjeld nådestødet, tumlede han til jorden, da væggen øjensynligt åbnede sig, og nogen kom springende ud: Det var fyrstens sandsigerske. De havde sjældent talt sammen – hun brød sig ikke om ham, og han mistænkte hende for trolldom. Med andre ord forstod de hinanden ret godt.

Uforløst Begær tøvede ikke et øjeblik med at sparke til den sortklædte kriger – og fortsætte med at sparke, til han ikke bevægede sig mere. Derefter tog

hun fat om sin fod, og bandede på et sprog Regnfjeld ikke kendte til.

"Hvad ... hvad skete der? Hvor har du været henne?" spurgte Regnfjeld omtåget, idet han kom på benene. "Hvor er fyrsten?"

"Jeg gemte mig i vinkælderen til der var fri bane," sagde hun undvigende.

"Hvor troskyldig tror hun at jeg er?" tænkte Regnfjeld. "Årene som sjælesørger har givet mig evnen til altid at se hvornår folk lyver. Og hun er en vaskeægte løgnerske."

Men han fik ikke tid til at følge op på sin mistanke, for hun var allerede løbet videre. Desuden kunne han godt lide det, når han ikke havde tillid til hende. Det var på en måde velkendt for ham.

"Hvem helvede er de folk?" spurgte han medens de løb gennem gangene.

"Det er kun et gæt," sagde hun. "Men de kan have noget at gøre med nogen kaldet 'Den Usynlige.' Har du nogensinde hørt om ham?"

"Nej. Det kunne være noget du finder på!"

"Jeg forventede heller ikke at du havde sat dig ind i menneskeverdenen," sagde hun. Det var nemt at forestille sig at hun hånede ham, men på den måde hun sagde det, lød det så selvfølgeligt.

"Han er en slags lejesoldaterenes konge. Så hvis hans håndlangere er her, så betyder det at mennesket er begyndt at blande sig i jeres verden."

"Men det giver ingen mening! Hvorfor ville Fem Hornbæst..."

"Fem Hornbæst? Hvad har det droget med det at gøre?"

"Hans tropper er her! Vidste du ikke dét?! Men hvorfor skulle Fem Hornbæst undgå aftaler med... med mennesker, af alle væsener?"

"Din idiot!" hvæsedes hun. "Hvis du var et menneske, ville du så ikke hellere have Svøben var regeret af nogen som opfattede dig som for ubetydelig at erobre – end af en galning med planer om verdensherre-

dømme?"

Regnfjeld gispede.

"Hvor kan du kalde vores herre for en galning!" udbrød han.

"Årh, hold kæft! Får I aldrig nok af jer selv?!"

"Evig og altid! Gud skabte os jo for straffe mennesket, og det gør os til så store syndere som nogen!"

Hun sukkede højlødt, og begyndte at løbe.

"Hvor skal du da hen?!" råbte han forpustet. Det var svært at følge med hende.

"Ud til en borggård, og op til tronsalen!"

"Ud! Hvorfor vil du ud, for at komme til salen?!"

"Fordi der ingen tunneller er den vej!"

De styrtede ud af den indre fæstnings port, og ud på den lille terrasse som udgjorde én af de mange borggårde, der adskilte alle de forskellige dele af hovedkomplekset.

Uheldigvis var dette lige i nærheden af hvor et par af Fem Hornbæsts skytter havde placeret sig. De besluttede sig omgående for at øve pletskydning på Regnfjeld og Uforløst Begær. Sandsigersken hev fat i Regnfjeld og smed ham ned på jorden. Hun så ondt på de to mænd, men de lo bare, tog sigte igen og ...

... blev begge dræbt på stedet, da en af slottets massive, reptilske gargoiler rev sig løs og styrtede ned over dem.

"Gud være lovet! Det er et mirakel!" råbte Regnfjeld og kom på benene igen. Nu havde de deres chance. Uforløst Begær så blot irritabel ud, idet han hjalp hende på benene igen.

Trods mørket, og trods alt det støv der var blevet hvirvlet op af de faldende murbrokker, løb flere grønklædte soldater frem for at hugge dem ned. Ingen af dem nåede dog at komme nogen vegne, før de blev væltet omkuld af noget meget stort og ugraciøst.

Et fladtrykt hoved på størrelse med en fuldvoksen mand stirrede på dem. Dets manke strittede af raseri, og det skra-

bede i jorden med både spidserne af sine horn og sine klove, tydeligvis for at udfordre ham.

"Åh nej!" tænkte Regnfjeld rædselsslagent. "Et utæmmet hornbæst! De er umulige at stoppe uden bedøvelse!"

Hvilket selvfølgelig var hvorfor nogen havde sluppet det fri.

Medens det snappede ud efter Regnfjeld med sit tandfyldte gab, slog det ud med halen imod de soldater der kom løbende, og prøvede på at tage sigte.

Regnfjeld lod sit sværd falde, og hamrede i stedet sin stridskølle i det ene af udyrets horn med al kraft, hvilket fik det til at slå fine revner. Dets smertesbrøl var øredøvende.

"Flygt!" skreg han, og trak Uforløst Begær med sig. "Det er kun omtåget et kort øjeblik!"

"Jeg prøver!" råbte Uforløst Begær. "Jeg ville allerede være noget væk, hvis ikke for dig!"

Næsten som på signal, begyndte der at falde både pile og kniv-diske omkring dem, men de havde nu næsten krydset hele borggården.

En væver lille kvinde vinkede til dem, at de skulle skynde sig ind. Et gitter faldt tungt ned bag dem.

De blev mødt af Rapfod – hende der ledte fyrstens menageri.

"De tog dem ellers god tid, fader!" sagde hun hånlige. "De har vel gemt dem i en krog! Og jeg ser at De har taget den lille kurtisane med. Se, dét skal nok hjælpe!"

Et og andet sagde Regnfjeld at hun ikke helt mente det, da hun sagde at det ville hjælpe. Han prøvede at tørre sveden af sit ansigt med sine rober, men formåede kun at tvære blod ud over det i stedet.

"Hvordan ser det ud her?" spurgte han så.

"Hvis vi er heldige, så en snes stykker," sagde Rapfod. "De fleste er nok allerede blevet taget til fange. Jeg tror ikke at der er meget vi kan gøre for at vinde. Men I kender jo reglen: Jo bedre vi kæmper, jo bedre kontrakter venter der de overlevende."

"Hvad?!" spurgte Uforløst

Begær. Hun blottede tænderne, lige op i den anden kvindes åbne ansigt. Regnfjeld havde aldrig set hende på den måde før. Men han havde heller ikke set meget til hende.

"Har du nogen anelse om hvad der står på spil?!" skreg Uforløst Begær.

"Ja, vores ære som krigere," sagde Rapfod. "Lige nu er det vigtigste at vi viser os overlevelsesdygtige. Flyt dig så, din pyntesyge tøs!"

Sandsigersken kunne næsten ikke bære at blive svaret igen på den måde.

"Som om der ikke er andet end krigere her i landet! Hvad med..."

Regnfjeld trådte ind mellem dem.

"Lad nu være, kære børn! Ikke skændes! Vi er ved at blive rendt over ende!"

"Børn?!" råbte begge kvinder i munden på hinanden.

Regnfjeld bøjede sig for et undgå eventuelle slag, men indvendigt godtede han sig lidt. Det var nemt at få folk til at holde op med at skændes, hvis man kunne gøre dem rasende på ham i stedet. Det var et gammelt kneb han havde lært i klostret.

Det løste også hurtigt op for skænderiet, at hornbæstet hamrede imod gitteret af alt kraft. Omkring det, stod ikke så få soldater med fakler i hænderne. De vidste lige hvordan de skulle drive det i den retning de ønskede.

"Til tronsalen!" råbte Regnfjeld. "Hvis fyrsten er nogen steder at finde, må det være dér!"

Rapfod nikkede, og de stormede af sted, hen over gangbroen til tronsalen. Den bestod af én stor kuppel, der stod alene på en klippesøjle, i mellem de andre tårnes spir. Kun en enkelt solid gangbro førte derover.

De maste alle sammen på, for at tvinge de ti meter høje, store stenporte op ("symbolik slår funktionalitet" kunne Regnfjeld høre fyrsten sige).

Regnfjeld vidste egentlig ikke hvad han havde forventet af tronsalen – selv havde han ikke

set den indefra før. Han vidste faktisk ikke engang om sandsigersken, eller om nogle af overhovederne havde set den. Men han havde nok forestillet sig noget der mindede mere om rådsalen, mere om et tempel, end om et pulterkammer.

Fra sine egne rejser, og fra sine gamle bøger, genkendte han umiddelbart en stridsøkse fra det sunkne kontinent, en ambolt formet som en hyperborisk guds åsyn, en kæmpemæssig grib udspændt i loftet, der kastede en lang skygge hen over jorden, en obelisk med skællede, menneskelignende figurer på... og på kuplens inderside, et maleri af sort ild der slikkede fra kanten af kuplen, og op imod midten, hvor der var et vindue af glas, med ukendte tegn på.

Og midt i alt dette stod Fem Hornbæst, omgivet af både sine grønklædte soldater, og de sortklædte udlændinge.

Han var selv klædt i en bølgende mørkegrøn kappe, og var i ført en hjelm hvis visir mindede om et smukt ansigt.

"Vi var ikke hurtige nok!" gispede Regnfjeld.

"Skytter! Herhen! Hurtigt!" bjæffede Rapfod, og pegede på fjenderne.

Fem Hornbæst gav også tegn, og råbte formentlig noget der gjorde det ud for det samme.

En bitter kamp tog sin begyndelse. Svøbens soldater ønskede ikke at kæmpe mod hinanden, men de var bundet af deres ære.

Mange af Fem Hornbæsts soldater faldt om i bunkerne af fyrstens trofæer, i forsøget på at storme frem mod dem – resultatet af et sløset, hasarderet angreb. Det gik dårligt for dem, indtil Fem Hornbæst selv stormede frem, og sang sit kæmpemæssige sværd som en le. De sidste af fyrst Tre Flammers gardister faldt til jorden i nok så mange dele. Rapfod prøvede uden held at få sat et skud ind der var præcist nok til at trænge gennem den vældige mands panser, men hun nåede det ikke. Den store skabning løftede hendes ganske enkelt med én hånd, og kastede hende ud igennem

porten, hvor hun styrtede ud over broen. Om hun nåede at redde sig på nogen måde kunne Regnfjeld ikke se, og ærligt talt havde han aldrig brudt sig nok om hende til at bekymre sig om det.

Regnfjeld faldt straks på knæ, smed sit våben fra sig, og anråbte den almægtige Herre. Han svor at han aldrig mere ville gøre noget moralsk forkasteligt, aldrig mere...

"Fyrsten af Tre Flammers efterplaprer," sagde den vældige kriger med en skoggerlatter, og pegede på Regnfjeld.

"Jeg skal mase dig til en plet under min støvles hæl, din elendige lille bastard!"

"Hvor v-over du at s-sige sligt om Herrens tjener!" sagde Regnfjeld uinspireret – og lidt overbevisende. Han vidste at han skulle være taget på det bordel, inden det var for sent!

"Hvilken 'herre' taler vi så her om?!" buldrede Fem Hornbæst. "Du ved lige så vel som jeg, at dette er et uheldigt sted!"

Præsten var lammet et øjeblik eller to.

Idet han nærmede sig Regnfjeld – hvert af hans skridt som et buldrende nedslag – syntes han at vokse.

Regnfjeld frygtede for at hans blære ikke ville holde. Hvor uværdigt.

"Almægtige herre! Det eneste jeg beder om er et lille mirakel!" tænkte han.

Fem Hornbæst hævede sin massive jernnæve.

"Ikke i ansigtet!" råbte Regnfjeld og holdt sine hænder op som et ubrugeligt forsvar. Men Fem Hornbæst nåede ikke at slå til, før han selv blev ramt.

Regnfjeld forstod ikke helt hvordan det gik til, men pludselig stod Uforløst Begær lige ved siden af Fem Hornbæst. Det var meget pinligt. Det var anden gang at sandsigersken havde reddet ham, på én og samme aften.

Fem Hornbæst, der nok aldrig havde troet at han skulle komme til at føle smerte, skreg så meget desto højere, da Uforløst Begær knuste hans ene øje med hælen

på sin støvle, som hun nu holdt i hånden. Fem Hornbæst vaklede. Og hvad vigtigere var, så tabte han sit våben ned foran Regnfjeld. Med en kraftanstrengelse samlede han det tunge sværd op, og satte et slag ind mod Fem Hornbæst. Det var ikke specielt velplaceret, for det ramte ikke et svagt sted i panseret, men Fem Hornbæst fik overbalance og vaklede et øjeblik.

Men så rettede han sig igen op i sin fulde højde, og brølede. Hans krop begyndte nu at bulne ud i mellem sprækkerne i hans rustning.

"Glimrende!" sagde Regnfjeld, uden rigtigt at mene det. "Du har vækket dragen i ham!"

Uforløst Begær sagde ikke noget.

Så brast glasset i loftet. Han lignede en monstrøs fugl, i det han faldt ned igennem rummet, indsvøbt i en flagrende sort kappe.

Fyrst Tre Flammer landede på alle fire. Tilsyneladende ligeglad med lige at være faldet hundrede meter ned, bevægede han sig stille og roligt imod Fem Hornbæst, mens han børstede glaskårene af sit tøj.

Fem Hornbæst kneb sit tilbageværende øje sammen. Han virkede pludselig langt mindre end før.

"Kunne I virkelig ikke engang klare en lille fejde uden mig til at lede jer?" spurgte Tre Flammer. Fem Hornbæst pegede sit sværd mod ham.

"Det er mig De skal bekymre dem om!"

Tre Flammer fnyste.

"Få mig ikke til at le! Før jeg slår dig eftertrykkeligt ihjel, vil jeg have en forklaring på hvad du tror du bilder dig ind! Dette er den groveste krænkelse af den private ejendomsret, som nogen, nogensinde er sluppet af sted med!"

"Mig kan De ikke læn-gere!" råbte Fem Hornbæst. "Jeg kender alle deres hemmeligheder!"

"Det ved du absolut intet om, unge snothvalp!" snerrede Tre Flammer. "Jeg havde dræbt hundredvis af mænd før du

overhovedet var tør bag ørerne! Hvad er det du tror at du..."

"Mere end du aner, Sortlok!"

Et øjeblik lignede fyrsten en statue. Så trak han sit eget sværd, og pegede mod Fem Hornbæsts hjerte.

"Ingen kalder mig for det! Jeg er, og har altid været, fyrst Tre Flammer!"

De sprang frem i mod hinanden.

"Tid til at afslutte hvad tiden allerede har påbegyndt!" råbte Fem Hornbæst i det han gjorde udfald.

Glidende udfald fra siden, pareret med overhåndsstød.

Tre Flammer var allerede hårdt trængt.

"Glimrende parader, Fem Hornbæst! En skam at din styrke skal gå til spil! Jeg kunne bruge mænd som dig i den nye verden der vil opstå!"

"Koncentrer De dem hellere om nuet!"

Underhåndsstød, elegant fejtet til side.

"Unge mand! Du tror da vel ikke at du kan besejre mig med et stød jeg selv opfandt da jeg var på din alder?!"

"Jeg har trænet alle deres teknikker og mere til! Jeg er stærkere end De nogensinde har været!"

Stød mod ansigtet.

"Hør, plejede De egentlig ikke at have et øje mere, Fem Hornbæst?" spurgte fyrsten.

Overhåndshug.

"Plejede De ikke at have et rige?!"

Tre Flammer blev rasende, som han nærmest kunne mærke den gamle forfængelighed vride sig i smerte. Men alderen talte sit tydelige sprog: Kampens spænding gjorde Fem Hornbæst stadigt større, stærkere og hurtigere. Tre Flammer kunne ikke længere selv præstere en kamptransformation. Fem Hornbæst lavede endnu et stort hug fra oven, der kunne have kløvet fyrsten hvis ikke han havde pareret. Men Fem Hornbæst var langt den hurtigste af de to. Inden fyrsten nåede at reagere igen, havde Fem Hornbæst allerede gennemboret ham med sit

sværd.

"Herre!" råbte Regnfjeld, og faldt på knæ.

Uforløst Begær stod stille som en stenstøtte. Hun virkede ikke ked af det, heller ikke overrasket. Nærmest... nysgerrig?

Fyrsten så lamslået på sin yngre rival, i det han lod ham glide af sværdet, op mod væggen.

"Engang var De den største af alle krigere..." sagde han til den allerede døde mand.

Så løftede han sit sværd i triumf.

"Jeg gjorde det! Jeg har virkelig gjort det! Jeg er fyrste af Svøben!"

Han vendte sig om mod Regnfjeld og Uforløst Begær.

"Nu er I mine vidner på at det skete i ærlig kamp. Tak I Gud for det – det har reddet jeres liv."

"Aldrig vil jeg tjene dig!" råbte Regnfjeld, og overraskede faktisk lidt sig selv. "Du er ingen fyrste, men en tronraner!"

"Tåbelige præst!" råbte Fem Hornbæst tilbage. "Ingen bliver noget i Svøben, uden at dræbe sin forgænger! Tror du virkelig på at det var en ulykke at kuplen brast ned over den tidligere fyrste? Jeres dyrebare Tre Flammer myrdede hele sin egen familie!" "Du har ikke vundet endnu," sagde Uforløst Begær, og pegede på noget bag ham.

"Hvad?!" brølede Fem Hornbæst.

Regnfjeld havde selv svært ved at tro på det – men Tre Flammers knoklede legeme rejste sig op igen.

Han pegede på Fem Hornbæst med en kroget finger.

"Du bliver nummer ét hundrede og otteogfyrre jeg har dræbt!"

"Dem og alt Deres forpulede ævl!" råbte Fem Hornbæst og gennemborede Tre Flammer igen. Han trådte nogle skridt bagud og trak sværdet med sig.

Intet blod.

"For mig er blod alene noget jeg udgyder," sagde Tre Flammer, mens han nærmede sig truende.

Fem Hornbæst hamrede sin massive jernnæve ind i fyrstens

ansigt. Fyrsten vaklede lidt bagud, men han rettede sig hurtigt op igen. Han prøvede på at vige tilbage, men kunne ikke.

"Se på mig! Se på mig!" hvæsedes fyrsten. "Jeg er ren, jeg er den oprigtige ondskab! Jeg er fra før den tid nogen talte om nuancer! Jeg er af den tid hvor vi var hvad vi var, alene fordi vi kunne!"

Regnfjeld måbede. Der var åbenbart hverken en eneste dråbe blod, eller et mål af fornuft tilbage i fyrsten lige nu. Men had var der tydeligvis rigeligt af.

"Intet, hverken af denne verden eller den næste, kan dræbe den sidste Tre Flammer!" skreg Tre Flammer. "Se ind i mine øjne! Se ned i Dybet!"

Fem Hornbæst var død, før han overhovedet havde rørt ham, men det så Regnfjeld intet af. Han var for længst besvimet.

"Jeg er skuffet," sagde Tre Flammer. "Over det drog, fordi jeg skulle bruge ham til at lede angrebet i første række. Og skuffet over dig, fordi du ikke kunne tage dig af det her."

Uforløst Begær bøjede hovedet.

"Sortlok?" spurgte hun.

Han begyndte at gå rundt og vende nogle af genstandene i de umådelige rodebunker.

"Det var en anden tid, en anden person," sagde han. "Han har intet med fyrsten af Tre Flammer at gøre."

"Men en anden fyrste af Tre Flammer mødte sit endeligt i denne sal."

"Det gjorde han," sagde fyrsten, mens han betragtede hende igennem en sleben smaragd fra bunken.

"Trods alt havde en troldkvinde spået at fyrsten af Tre Flammer ville dø ved sit eget kød og blod. Sin egen søn. Sortlok. Forstår du?"

Hun nikkede.

"Ja. For nu har fyrst Tre Flammer intet kød og blod til at fuldende nogen spådom..."

"... og vil herske for evigt," sagde han. "Spørgsmålet er over

hvor meget. Har du noget svar på mit spørgsmål?"

Uforløst Begær nikkede igen.

"De fremmede krigere må være redet hertil. Det er den eneste mulighed. Heste ville også kunne bære Svøben til alle verdenshjørner."

"Og hvor vil du så finde nok dresserede heste til at bære Svøben herfra?" spurgte han.

"De vil komme til dem, ligesom disse fjender kom til dem nu. Vi finder fjerne fjender til dem, som er tåbelige nok til at tro at de kan besejre Svøben – og så tage deres heste fra dem."

Tre Flammer klappede højlydt.

"Fremragende! Jeg var utroligt forudseende ved at udpege dig som rådgiver. Men..."

Han stoppede lige pludselig op, og viftede febrilsk en standard med to slanger væk, for at komme ind til den skat han søgte.

"Sortilds Tåre! Den er her ikke!"

Han pegede en anklagende finger mod hende.

"Hvor er den?! Sig mig det!"

Hun vaklede nogle skridt bagud, skridtede over Regnfjelds bevidstløse legeme.

"Herre! Nej! Jeg har ikke..."

"Nej, selvfølgelig har du ikke!" råbte han. "Du havde vel for travlt med at pynte dig, til at bevogte mine skatte!"

De hørte begge to på ny lyden af skridt i salen. Uforløst Begær genkendte uden problem den lille Tre Ildræv, men fyrsten klemte blot øjnene sammen.

"Hvem er nu det? Uforløst Begær, fortæl ham at han intet har at gøre her!"

"Navnet er Tre Ildræv, en ridder," sagde hun.

"Kender ham ikke. Sikker på at han er en ægte ridder?"

"Herre, pas på, han er..."

Tre Ildræv løb straks hen og kastede sig på knæ foran dem. Han holdt hænderne op over sit hoved. Både Tre Flammer og Uforløst Begær genkendte straks den store, dråbeformede ædelsten han sad med.

"Sortilds tåre!" råbte han, og greb straks fat om den.

"Jeg fik øje på nogle sortklædte mænd, der forsøgte at snige sig igennem gaderne," sagde Tre Ildræv. "Jeg vidste straks at de intet havde at gøre her, men måtte være tyveknegte. Og kun den ædlestefyrste ville være i besiddelse af en ædelsten af en så udsøgt skønhed."

Et kort øjeblik var både fyrsten og Uforløst Begær slået med tavshed.

"Fremragende!" råbte han. "Hvilket skarpsyn og troskab!"

"Men herre, han..."

"Ti, kvinde! Den slags har du ikke forstand på!"

Han henvendte sig atter til Tre Ildræv.

"Ridder, sig frem, hvordan kan jeg belønne dig?"

"Jeg ønsker blot at kunne rådgive dem, herre."

Han pegede på Fem Hornbæsts lig, med odden af sit sværd, og hav ham et let snit hen over panden.

"Udmærket. Der er en hær og nogle jorde der mangler et overhoved lige nu. Det skal blive tilstået dig."

Han rakte hånden ud mod Uforløst Begær.

"Kom! Vi har endnu meget at nå i nat! Folket skal vide at de vil vågne op til en gammelkendt virkelighed!"

Alle i salen kunne mærke kulden. Mærke hvordan en truende stemning på det nærmeste havde indtaget det enorme sted. De fleste kiggede rundt i hvælvingerne, efterhånden som en svag hvisken bredte sig i baggrunden, mens fyrsten langsomt stykkede sin tale igennem.

Uforløst Begær lod blikket glide hen over overhovederne. Fem Hornbæst var selvfølgelig væk nu. Tre Ildræv, der nu sad blandt de andre, virkede nu meget større. Den nye patriark af To Perle var der heller ikke mere. I stedet sad matriarken på sin faste plads – ikke helt lige så død som først antaget. Men det gav ikke anledning til meget mere end et anerkendende nik.

Uforløst Begær orkede ikke

at høre på fyrstens store, nye plan, om at lade menneskerne bringe deres ridedyr til dem. Hun kendte kun lidt for godt til detaljerne.

"... men lad det ikke være sagt, at jeg ikke tillader fri vilje," lirede fyrsten sin tale af. "I får et klart valg: I kan enten samarbejde – og derved undgå at vinde min modvilje – eller også kan jeg tvinge jer til at gøre det på min måde..."

Hun lod sit blik glide over forsamlingen, og mødte Tre Ildrævs øjne. Han sendte hende et anerkendende nik, inden han slog øjnene i, og lod tankerne flyve, mens alle ventede på at det var overstået.

Tre Ildræv holdt Uforløst Begærs arm ligesom en kær barndomsvenindes (hvis Svøben da kendte til sligt), på deres tur igennem paladset. Ingen af dem sagde et ord, før end de var kommet ud i én af de yderste svalegange. På pladserne under dem, gik massive kvadrater af sort metal fremad med perfekt ensartede skridt, til dødsvarslerens dystre toner. De fleste af dem havde allerede helet deres sår efter kampene. Snart ville der sikkert blive sluppet nogle slaver løs, så de kunne øve sig.

"Den Usynlige kommer efter

dig på et tidspunkt," sagde Uforløst Begær.

Tre Ildræv smilede.

"Jeg er skam forberedt på dem. Og jeg er ved at få udhugget en helt ny fæstning, uden nogen ældgamle tunneller de kan snige sig ind ad. Jeg ville nok bekymre mig mere om at den Usynlige sender sin håndlangere ud efter den ædelsten igen... Men der kan jeg nok også være behjælpelig, skal du se."

Et sted i baggrunden kunne de også høre munkesang. Det var smukt, og ukarakteristisk blidt, men det blev næsten overdøvet af at de plejlede sig selv så nådeløst.

"Jeg kan ikke lade dig leve," sagde Uforløst Begær. "Du har forrådt alle du har tjent."

"Mon dog?" lo Tre Ildræv. "Jeg var jo ikke ude efter hverken din fyrste, eller efter dit dyrebare skind. Selvfølgelig er det lidt ærgerligt med Fem Hornbæst, men du skal se at min snilde vil vise mig langt nyttigere for din fyrste end Fem Hornbæsts styrke."

"En rigtig mand ville selv havde udfordret Fem Hornbæst!"

Hun havde lyst til at spytte ham i ansigtet, men i stedet puttede hun sig ind til ham, i det nogle fra de andre balkoner så på dem.

"Jeg tror ikke at jeg bryder mig særligt meget om dine anklager," sagde Tre Ildræv. "Jeg har bare ikke det store behov for selv at bore sværdet ind i dem jeg slår ihjel. Forstår du? Og hvis du selv er fyrsten så tro, hvorfor lavede du så nogensinde det kort for den Usynlige?"

Han strøg hende over håret. Det var lige ved at rejse sig af den isnende fornemmelse.

"Det er fortid nu. Jeg skylder ikke den Usynlige noget længere," sagde Uforløst Begær.

"I så fald er vi jo nået frem til en harmonisk enighed!"

Så kyssede de forsigtigt hinanden, og talte aldrig sammen igen.

Slut for nu – men historien fortsætter i romanen Dybets Slaver.

SF-TEGNESERIER

THE WORLD OF KRYPTON

Af Tue Sørensen

Og det skete i de dage at forlaget DC lod udgå en befaling om at Superman skulle genopfindes. Det var i 1986, og DC havde hyret tidens største navn indenfor superhelte-tegneserier, John Byrne, til at stå for genopfindelsen. Han fik ikke helt frie hænder, men det var alligevel en succes – i begyndelsen. Byrne stoppede på Superman-serierne efter omtrent to år, da han ikke følte at forlaget støttede hans version af den ikoniske superhelt. Men i mellemtiden producerede han ikke bare to Superman-serier – Superman og Action Comics – men også en hel håndfuld mini-serier om Supermans miljø og baggrund. Der var den geniale *Legends* mini-serie på 6 numre om Justice League (tegnet af Byrne, skrevet af John Ostrander og Len Wein), og så var der de tre 4-numres mini-serier fra 1987: *The World of Smallville*, *The World of Metropolis* og... *The World of Krypton*. Byrne skrev disse serier, men måtte lade andre tegne dem, da han trods alt havde hænderne

fulde med de andre serier. *The World of Smallville* kan jeg ikke længere huske noget fra, *The World of Metropolis* var ganske udmærket, men det store, ufor-glemmelige værk af disse var *The World of Krypton* – en science fiction historie om tiden lige før Supermans hjem-planet, Krypton, var gået under. Mike Mignola (kendt som Hell-boys skaber) fik tegnejobbet, og han tegnede den-gang i en langt mere detaljeret og klassisk stil end han kom til senere. Resultatet var smukt, og historien var stor-

slået. Det var ikke bare det samme som man havde set utal-lige gange før (inklusive i 1978-filmen). Det var ikke bare en retrofuturistisk beskrivelse af et forstokket, aristokratisk viden-skabsvælde, hvor en tilfældig katastrofe udsletter planeten. Nej, Byrne tilføjede en længere forhistorie med ordentlige for-klaringer, og skabte et spæn-dende samfund med en kulørt, dekadent festkultur af udødelige mennesker, som havde en kæm-pe-bank af kloner, for det tilfæl-des skyld at de skulle få brug for at erstatte en kropsdel. Der ska-bes etiske brydninger i samfun-det da man begynder at disku-tere om kloner skal have rettig-heder, og det resulterer, i bedste *Star Wars*-stil (men længe før the *Star Wars* prequels), i en historisk periode kaldet "klon-krigene". Gradvist, over flere tusinde år, udvikler Kryptons samfund sig til et følelseskoldt og isolationistisk dystopia, hvor rumrejser er forbudt, og alle folk befinder sig inden i super-hig-h-tech dragter der skal beskytte dem mod miljøet (disse dragtes udvikling til mere og mere avancerede for-mer skildres i løbet af mini-se-rien). Et frygteligt våben fra klon-krigenes tid har gjort Kryp-ton's kerne ustabil, og en "grøn pest" slår mange kryptonianere ihjel som optakt til planetens undergang. Videnskabsmanden Jor-El formår ikke at overbevise den øvrige befolkning om situa-tionens alvor og får kun lige netop sendt sin søn afsted til Jor-den.

The World of Krypton (som også fås i en samlet udgave) er efter min mening noget af det bedste som John Byrne har skre-vet, og jeg er også stor fan af Mike Mignolas tegninger i denne historie. Kryptons samfund gøres levende og relevant, på en tidløs måde som stadig holder i dag. En god SF-tegneserie som burde være mere kendt!

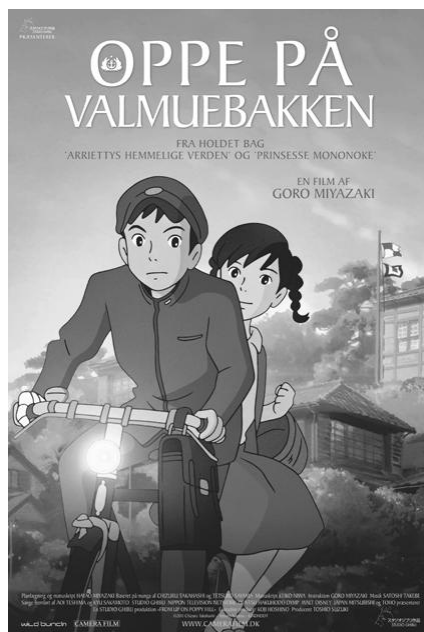

ANMELDELSER

Anmeldt i dette nummer:

- *Oppe på Valmuebakken*
- *Skyggen fra Sirius* - Niels E. Nielsen
- *Det bevingede hjul* - Albert Dam
- *Litteraskopet* - Niels Dalgaard
- *Jagannath: Stories* - Karin Tidbeck
- *Blood Oranges* - Caitlín R. Kiernan / Kathleen Tierney
- *Healeren* - Antti Tuomainen
- *Sværdenes Kalden* - Thor V Tidemand
- *Great North Road* - Peter F. Hamilton
- *The Fuller Memorandum* - Charles Stross
- *Gravslægt* - Nicole Boyle Rødtnes
- *Svovlild* - Jonas Wilmann
- *År 9 efter Loopet* - Peter Adolphsen
- *Vampyr* - Nikolaj Højberg (red)
- [•REC 3]
- *Shadow*
- *Oblivion*
- *G.I. Joe: Retaliation*
- *Upside Down*
- *The Incident*
- *Galaktiske forestillinger* - Manfred Christiansen
- *Inbred*

Læs anmeldelser fra tidligere numre af *Himmelskibet* på:
www.himmelskibet.dk

Oppe på Valmuebakken

**Tegnefilm af Goro Miyazaki
Studio Ghibli 2013
Manus: Hayao Miyazaki & Keiko Niwa**

Oppe på Valmuebakken er den nyeste tegnefilm fra Studio Ghibli, tegnefilmstudiet der nærmest egenhændigt har gjort japanske tegnefilm populære i den vestlige verden med film som *Chihiro* og *heksene*, *Det levende slot*, *Prinsesse Mononoke* og *Laputa, slottet i himlen*. Alle de nævnte film er skrevet og instrueret af hovedmanden bag Studio Ghibli, Hayao Miyazaki, og det er dennes søn, Goro, som har instrueret *Oppe på Valmuebakken*.

Tilbage i 2006 instruerede Goro Miyazaki tegnefilmen *Legenden om Jordhavet*, løseligt baseret på Ursula Le Guins populære fantasybøger. Der er generel enighed om at dette ikke er nogen særlig vellykket film, og der er altså også gået 7 år før Goro igen har kastet sig over tegnefilmsinstruktion (af uddannelse er han arkitekt). Denne gang er det lykkedes betydeligt bedre, hvis man spørger mig, måske fordi opgaven denne gang er mindre ambitiøs.

Oppe på Valmuebakken er til forskel fra de fleste Ghibli-film ikke fantasy eller science fiction, men derimod en kærligheds-

historie sat i Tokyo 1963, hvor Japan har rejst sig efter krigen og er ved at forberede sig på at være vært for OL året efter. Handlingen er henlagt til en forstad til Tokyo, hvor gymnasiepigen Umi bor og arbejder i et pensionat på toppen af Valmuebakken. På hendes skole er en del af drengene i oprør, fordi deres elskede, men gamle og falddefærdige klubhus står for at skulle rives ned. Umi kommer i snak med drengen Shunn, der redigerer skolebladet, og foreslår at klubhuset måske bedre kan bevares hvis det bliver gjort rent og sat i stand. Det lykkes de to at få aktiveret gymnasiets drenge og piger til det store arbejde, og imens opstår der romantik mellem de to unge. Der viser sig dog at der er noget i de to unges fortid, der kan gøre deres kærlighed umulig, og det slår naturligt nok nogle betydelige skår i deres spirende lykke.

Som nævnt er der ingen fantastiske elementer som sådan i filmen, men det japanske samfund på kanten mellem fortid og fremtid er på mange måder lige så fremmedartet som mange science fiction- og fantasykulturer, og det store, gamle klubhus ligner også noget fra en eventyrfilm, så der er noget at hente for de fleste fantastik-fans – og i hvert fald for fans af Studio Ghibli. Som i mange af studiets film fungerer filmen i samspillet mellem hovedpersonernes små, dagligdags gøremål – meget af filmen foregår i pensionatets køkken – og den større handling med studenteroprør og ulykkelig kærlighed. Baggrundstegningerne er lige så stemningsfulde som vi er vant til, og persontegningerne er forenklede og let karikerede, men ellers realistiske. Personerne er måske tegnet en smule mere enkelt end normalt hos Studio Ghibli, men fungerer udmærket.

Tempoet i filmen er roligt, humoren er let, og følelsesudbruddene generelt afdæmpede, så filmen er helt igennem en 'low key', en behagelig kontrast til de meget hæsblæsende, tempofyldte tegnefilm vi ellers bliver

bombarderet med fra øst og vest. Som så ofte hos Ghibli er der konflikter i filmen, men ingen egentlige skurke, også forfriskende anderledes end fx Disneys meget firkantede helte/skurke-universer.

Oppe på Valmuebakken er ikke en film der prøver at være særlig meget, men det den prøver at være, gør den rigtigt godt – og det skal man ikke kimse af. Filmen bliver næppe en langvarig klassiker sådan som mange af Hayao Miyazakis film er blevet det, men den er et godt bud på en behagelig filmoplevelse for både børn og voksne. Den er dog nok ikke noget for helt små børn, og nogle drenge vil nok kede sig over at der er mere romantik end action, men det er jo en smagssag.

Klaus Æ. Mogensen

Skyggen fra Sirius

Af Niels E. Nielsen
Science Fiction Cirklen 2012

Hjemvendt fra en ekspedition til det fjerne Sirius for at finde menneskeheden et nyt hjem fra sin ødelagte hjemverden, finder videnskabsmanden Elijah Lee-Grant Jorden en forurenede ødemærke dømt til undergang, da grådighed har styrtet økosystemet i grus.

Niels E. Nielsen, der er en af dansk science fictions mest publicerede forfattere, begik i 1975 en fremtidsroman om jordens økologiske undergang, og Science Fiction Cirklen har genudgivet den i 2012, hvor menneskeskabt forurening truer med at ødelægge Jordens økosystemer.

I *Skyggen fra Sirius* har en ekspedition til Sirius fundet ikke kun en planet rig på liv, men også en verden styret i det skjulte af magtfulde væsner, der let i menneskelig optik kan ligne guder, og de har skænket det overlevende medlem af ekspeditionen skjulte gaver og sendt ham retur til Jorden. Da han vender tilbage, har han været borte i over 70 år. Romanen udspiller det meste af sin historie på den ødelagte Jord, hvor Elijah sammen med en flok degenererede overlevende kæmper for deres overlevelse, og undervejs render de ind i de andre samfund, som endnu har formået at opretholde deres eksistens i et Europa, der i bogstaveligste forstand er sandet til, og hvor en evig sandstorm skjuler solen og stadig bidrager i en selvforstærkende effekt med at ødelægge den sidste rest af atmosfære og liv. Snart vil Jorden være så gold som Mars. De andre samfund er overlevende enklaver fra fortiden, intelligente rotter, monstrøse dyremennesker og en bonde med et håb. Historien handler om Elijahs kamp for at både overleve og komme til en accept af Jordens skæbne og hans egen rolle deri, som den sidste overlevende fra fortiden.

Skyggen fra Sirius er skrevet med Niels E. Nielsens levende sprog, der sprudler af iver, men som også følger en form og ramme, som Niels E. Nielsen-kendere let vil genkende. Med sit emne er bogen interessant læsning sammenlignet med nutidens klima-diskussioner (og som parallel til filmen Wall-E, hvor mennesket også har forurenede Jorden ad Pommern til), og bogen bliver som sin hovedperson rejsende i tid, hvor den

bringer én periodes tanker om jordens ødelæggelse til en anden periode. Bogen er imidlertid en tidskapsel på mere end en facon, da den også er skrevet med sin tids forestillinger om evolution, race og køn, som let bliver de tre punkter, hvor bogen kommer til kort. Hovedpersonen er sort eller afro-amerikaner, og af en eller anden grund formår, Niels E. Nielsen ikke at vise dette, men fejler ved tommelfingerreglen om 'show, don't tell', så i stedet for at lade historien vise, at hovedpersonen er sort, fortælles læseren gang på gang, at han er neger. Kvinder er 'det svage køn', og det bliver Niels E. Nielsen ved med at påpege på en måde, som kun opleves gammeldags og forstokket, og det forstyrrer læsningen af en ellers glimrende bog. Den sidste anstødssten ligger mest af alt i degenereringen af menneskeheden og opståen af mutanter, idet Niels E. Nielsen ikke er ingeniør eller på anden vis er science fiction-forfatter med videnskabelig uddannelse i bagagen, men i stedet er en forfatter, der anvender science fiction-genren til at kommentere på sin samtid uden at gøre det på et teknisk grundlag. Det skurrer derfor noget i ørerne, at på sølle 70 år eller knapt tre generationer at mennesket er forfaldet til bogens primitive Oki-folk, og det er vanskeligt at deducere sig frem til, hvor meget de er formet af deres barske klima i deres levetid (f.eks. kroppe formet af kost og ekstreme temperaturer), og hvor meget de genetisk har udviklet sig til at passe til det nye miljø, men for hovedpersonen lægges de i deres degenerative tilstand for foragt (og degenerativ tilstand er det, for det fordrer dommedagsgenren).

Trods disse forbehold er *Skyggen fra Sirius* stadig god læsning, og for fans af Niels E. Nielsen eller for læsere, der gerne vil udforske ældre dansk science fiction er her et godt værk.

Morten Greis

Det bevingede hjul

Roman af Albert Dam
Science Fiction Cirklen 2012

Med en vidundermaskine vil en opfinder bringe det moderne til Danmark. Maskinen skal bringe rejsende i rasende fart på tværs af landet, og lade budbringere kunne bringe breve rundt lynhurtigt. Historien blev første gang udgivet i 1908, og i 2012 har Science Fiction Cirklen genudgivet historien og akkompagneret den med et indsigtfuldt efterord af Ib Johansen.

En bemærkelsesværdig ting ved *Det bevingede hjul* er dens sprog. Albert Dam skriver som ingen anden, og ofte føles værket som at læse et teaterstykke skrevet netop til læsning frem for opførelse. Historien er banal, men holdt oppe af farverige personer. Kort fortalt handler det om en opfinder, der får stjålet sin ide af sin assistent, og assistenten i ledtog med en nederdrægtig journalist forsøger at tage æren for opfindelsen gennem en smædekampagne i avisen, der skaber en opfattelse i samtiden af, at opfindelsen er udfærdiget af assistenten, og at det er opfinderen, der er skurken.

Til alt held afsløres komplotet, og det forstærkes af, at den tyvagtige assistents opfindelse ikke virker, da han ikke har opfinderens indblik, men i mellemtiden har opfinderen skrin-

lagt sin ide, og han er begyndt at drømme om andre nye opfindelser. Opfindelsen, som er blevet begået, er en slags ethjulet motorcykel, der kan køre på tværs af landskaber og hoppe hen over ujævnheder i en rasende fart og derved skabe forbindelser mellem folk og nationer på kort tid.

Men er *Det bevingede hjul* science fiction? Måske i strengeste forstand ikke, da der ikke som sådan er noget fantastisk videnskab i historien, men historiens personer drømmer meget om, hvad det bevingede hjul vil gøre for at transformere samfundet, og netop spændet mellem de forandringer, som opfindelsen vil afstedkomme, og det samfund, som er nu, rummer en kommentar på det eksisterende samfund, og heri er historien science fiction.

Det bevingede hjul er interessant læsning, og det er en fornøjelse at gå på opdagelse i så tidlig dansk science fiction, men det er også en historie, der skal læses for sin placering i dansk science fiction.

Morten Greis

Litteraskopet

30 spalter om science fiction af
Niels Dalgaard
Science Fiction Cirklen 2012

Science Fiction Cirklen samler her 30 af de 50 klummer, kaldet "Litteraskopet", som Niels Dalgaard skrev til SFC's magasin

Novum i perioden 1996-2009.

Klummerne kommer vidt omkring, men en ting guider dem, og det er Niels Dalgaards vidende pen, der er rig på indsigt i science fiction-genren og science fiction-genrens historie. Klummernes format lader Dalgaard skrive mere frit og mindre målrettet til den akademiske læserskare, og det er interessant at følge litteraturhistorikerens hvasse pen, når han udpeger den behandling, som science fiction-genren får herhjemme, som i aviserne – Politiken i særdeleshed – har været og muligvis stadig er stedmoderligt behandlet af både anmeldere og litterater, som på forhånd har dømt science fiction ude, og behandler den derefter.

Ikke alle klummer i samlingen beskæftiger sig med den stedmoderlige behandling, men tager en tur gennem science fiction-genrens position tidligere i 1900-tallet og afslører, at fremtidsromanen, som betegnelsen gerne var før udtrykket science fiction slog igennem, havde en bredere udbredelse. Andre klummer beskæftiger sig med forfatterskaber og andre sider af science fiction-genren.

De mange tekster er interessant læsning, og det er rart at se dem samlet et sted, hvor man kan få et bredt vue berørende flere forskellige emner, og den enkelte klummes længde gør, at man lige kan nuppe en mere.

Morten Greis

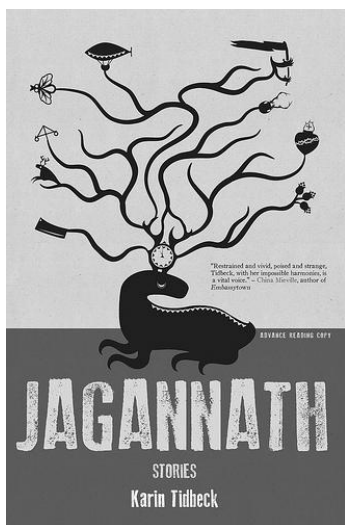
Jagannath: Stories

Novellesamling af Karin Tidbeck
Cheeky Frawg Books, 2012, 134 sider.

De fleste forfattere ville nok knibe sig i armen, hvis omslaget på deres novellesamling indeholdt rosende ord fra store navne som Ursula K. Le Guin, China Miéville og Karen Joy Fowler.

At det sker for en svensk forfatter forekommer endnu mere utroligt, men Karin Tidbeck fra

Malmø er simpelthen braget igennem på den internationale (læs: engelsksprogede) scene med sine noveller, der lige nu kan læses på onlinemagasiner som *Tor.com*, *Lightspeed* og *Strange Horizons*.

Alt sammen takket være hendes første novellesamling på engelsk, *Jagannath: Stories*, der har vundet The Crawford Award, var med i opløbet til en Tiptree Award og er med på Locus' 2012 Recommended Reading List. Det må siges at være ganske godt gået af en forfatter, som kun de færreste uden for Sverige havde hørt om indtil for et år siden.

Det gør det så kun endnu mere opmuntrende at læse *Jagannath* og konstatere, at det er umuligt at holde kvalitet og talent nede, for hemmeligheden bag Karin Tidbecks internationale gennembrud er simpelthen, at hun skriver blændende og er en fremragende fortæller.

Tag for eksempel samlingens steampunk-agtige åbningsnovelle *Beatrice*, der handler om en mand, som forelsker sig i et luftskib (titlens *Beatrice*). Tidbeck beskriver det på følgende måde: "He thought of Beatrice while caressing her picture in the catalogue. Her smooth skin, her little gondola. How he wanted to climb into her little gondola."

Det er netop Tidbecks præcise sprog, som for mig får hendes historier til at lette (undskyld udtrykket) og giver dem sin helt egen tone. I sit inter-

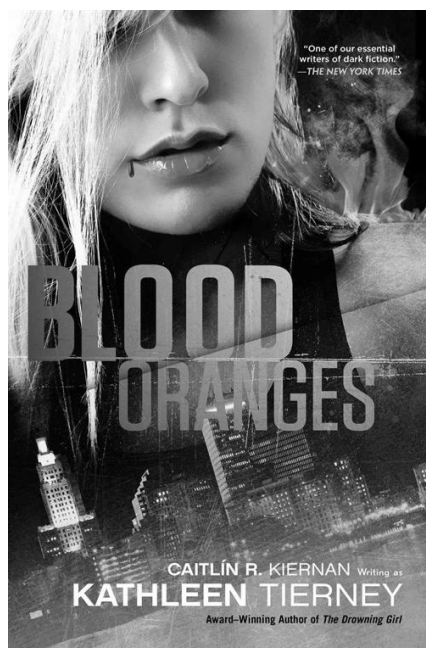
essante efterord kommer hun netop ind på forskellene på at skrive på sit modersmål og engelsk (hun har selv oversat sine noveller), og hvordan hun på den ene side er mere forsigtig og tilbageholdende, når hun skriver på engelsk, men måske også ser nogle andre muligheder i sproget, end en engelsktalende person ville gøre.

Flere af Tidbecks noveller har noget meget skandinavisk over sig, hvilket i den engelsktalende verden giver dem et eksotisk præg. For en dansk læser er der til gengæld også noget genkendeligt over den melankolske grundtone og hendes miljøer med de små byer, lyse sommer-nætter og dybe skove – især hvis man har været i Sverige – men oven i det kommer så de fantastiske elementer, der forvandler dem til fantasy, horror eller science fiction og som regel til flere af tingene på én gang.

Lidt over halvdelen af de 13 noveller i *Jagannath* stammer fra Karin Tidbecks svenske samling, *Vem är Arvid Pekon?* fra 2010, mens resten enten er helt nye eller har været bragt andre steder først.

Læs hende, uanset om det er på svensk eller engelsk, eller prøv begge dele. Det er under alle omstændigheder en læseoplevelse ud over det sædvanlige.

Lars Ahn Pedersen

Blood Oranges

Roman af Caitlín R. Kiernan / Kathleen Tierney
Roc, 2012, 253 sider.

En ny romanserie, hvor hovedpersonen er en kvindelig monsterjæger, som ikke kun er vampyr, men også en varulv.

Det lyder langt ude, nærmest som en parodi på hele urban fantasy/paranormal romance-fænomenet, og det er da også i det lys, at Caitlín R. Kiernans nyeste roman, *Blood Oranges*, bør læses.

Oven på sin forrige roman, den stærkt personlige *The Drowning Girl: A Memoir* (anmeldt i sidste nummer af *Himmelskibet* og siden vinder af The Tiptree Award samt nomineret til en Nebula), følte Kiernan sig så drænet, at hun trængte til at skrive noget lettere og mere uforpligtende, og det må i høj grad siges at være opnået med *Blood Oranges*, uden at det skal opfattes negativt.

Faktisk overvejede hun længe at udsende bogen under et andet navn, men endte med en mellem-løsning, så der på forsiden står "Caitlín R. Kiernan writing as Kathleen Tierney," mens der til slut er tilføjet en fiktiv og ganske morsom forfatterbiografi.

I det hele taget er det humoren, som især adskiller *Blood Oranges* fra alt andet, Kiernan hidtil har skrevet. Hendes hovedperson, Siobhan Quinn, lægger ikke skjul på sin foragt over for de talrige bøger, hvor vampyrer og andre monstre optræder som noble, sofistikerede og sexede væsener, så nu har hun tænkt sig at fortælle, hvordan det virkelig er at befinde sig i den verden.

Det gør hun med en god portion selvironi og kynisme, men hun lader heller ikke læseren glemme, at vampyrer og varulve rent faktisk er seriemordere, som har masser af menneskeliv på samvittigheden - og som hun forklarer, så er det ikke muligt kun at holde sig til dyr eller folk, "som har fortjent det."

Hvis *Blood Oranges* overho-

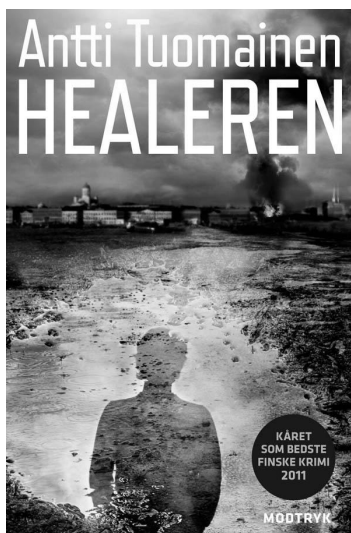
vedet har noget til fælles med *The Drowning Girl*, så er det, at begge romaner har en stærk fortæller, som trækker læseren med ind i handlingen. Et andet fællestræk er, at Kiernan igen gør brug af en jeg-fortæller, man ikke helt kan stole på.

I *The Drowning Girl* havde hovedpersonen svært ved at skelne mellem virkelighed og fantasi på grund af sin skizofreni, mens Siobhan Quinns undskyldning er, at hun er tidligere narkoman og "ikke nogen særlig god forfatter" (hendes egne og Kiernans ord). Hun har en tendens til at overdrive (hendes evner som monsterdræber viser sig at være stærkt opreklamerede) eller glemme ting og må senere indrømme over for læseren, at hun har løjet, når hun opdager, at hun har selvmodsigt sig selv.

Det er de aspekter, som gør *Blood Oranges* interessant for læsere, der ellers holder sig langt væk fra alt, hvad der lugter af urban fantasy og paranormal romance, men samtidig er der også tale om en slemt underholdende og hurtiglæst roman, som måske kan være med til at introducere Kiernan til et helt nyt publikum.

Der er planlagt i alt tre bøger om Siobhan Quinn, og Kiernan havde allerede skrevet en efterfølger, men valgte at skrotte resultatet og er nu startet forfra på bind to, der foreløbig har fået titlen *Red Delicious*.

Lars Ahn Pedersen

Healeren

Roman af Antti Tuomainen

Modtryk, 2012, 207 sider

Finske forfattere som Hannu Rajaniemi og Johanna Sinisalo har inden for de seneste år gjort sig bemærket på den internationale science fiction-scene, og her er så Antti Tuomainen med *Healeren*, der blev kåret til bedste finske krimi i 2011.

Hvis læseren nu undrer sig over, hvad en anmeldelse af en kriminalroman laver i *Himmelskibet*, så er forklaringen, at den udspiller sig i et fremtidigt Helsinki, som klimaforandringerne har forvandlet til et delvist Venedig. Det er et samfund, hvor alting mere eller mindre er brudt sammen, og hvor dem, som har råd, vælger at søge tilflugt i små, forskansede byer.

Men er den så science fiction? Ikke ifølge forlaget Modtryk, der lancerer *Healeren* som en kriminalroman og undlader at komme ind på fremtidsrammen i teksten på omslaget. Ret skal være ret. Tuomainen selv virker også til at gå mere op i krimi-gåden og bruger mest af alt det oversvømmede Helsinki som en interessant kulisse til sin historie.

Science fiction-fans vil derfor nok savne nogle flere forklaringer på, hvordan klimaforandringerne har påvirket romanens verden, men det er som nævnt ikke forfatterens ærinde. I stedet handler det om, hvordan mennesker alligevel får hverdagen til at fungere, selv om alle odds er imod dem, og hvordan kærligheden formår at overleve i et samfund, hvor alle forsøger at redde sig selv.

Bogens jeg-fortæller, den falderede digter Tapani Lehtinen, tvinges til at lege privatdetektiv, da hans journalist-kone Johanna pludselig forsvinder, og det underbemandede politi kun har ressourcer til at tage imod anmeldelsen, men ikke har mulighed for at følge op på den.

Han finder hurtigt ud af, at hun var i færd med at researche en række seriemord begået af en mystisk person, som kalder sig

for Healeren, og hvis ofre alle beskyldes for at have medvirket til at have påvirket klimaet i negativ retning. Men det viser sig også, at Healeren meget vel kan have forbindelser til Johanna's fortid, og at der er meget, som Tapani ikke ved om den person, han troede, han kendte bedst.

I forhold til andre skandinaviske krimier er *Healeren* med sine 200 sider forholdsvis hurtigt læst, men ironisk nok kunne man i dette tilfælde godt have brugt lidt flere sider. Selv om Tuomainen egentlig får fremmanet en passende undergangstemning, kommer den aldrig rigtig ind under huden på læseren, fordi historien næsten når at slutte, inden den kommer i gang. Det hjælper heller ikke, at den er fyldt med gadenavne og stedhenvisninger, som kun vil sige folk noget, hvis de er bekendte med Helsinkis geografi, hvilket de færreste danskere må formodes at være.

Et andet irritationsmoment er, at Tuomainen begår den synd at snyde læseren ved at lade sin fortæller tilbageholde oplysninger, som han først vælger at afsløre, når han selv finder det passende for handlingen. Det er selvfølgelig et velkendt trick, som er designet til at overraske, men når det håndteres klodset som i dette tilfælde, ender det i stedet med at gøre opmærksom på sig selv.

Jeg havde håbet, at *Healeren* kunne være et spændende bud på en skandinavisk science fiction-krimi, men desværre fungerer den hverken som science fiction eller krimi.

Lars Ahn Pedersen

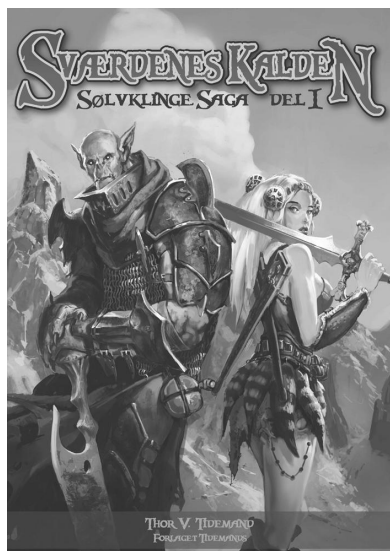
Sværdenes Kalden

Roman af Thor V Tidemand

430 sider, Forlaget Tidemands

Denne fantasyroman, af debutanten Thor Tidemand, starter med at fyrstinden Cerene, med sit følge af livvagter, kvinder og børn, heriblandt hendes egen datter, bevæger sig

ind i skoven Umbar, fordi de har fået fortalt at skoven er et vidunderligt sted. Det skal vise sig at være en skidt ide. Vidunderet gemmer nemlig på en klan af orker, der uden tøven overfalder fyrstindens og hendes følge. I kampens hede skilles mor og datter fra hinanden, og barnet efterlades under menneskenes bitre tilbage tog. Det skal blive værre endnu. De usle forrædere der fik plantet den fatale ide i fyrstinden hoved, benytter nemlig nederlaget til at slå til og tage magten. Fyrsten Darkan, hvis sind er formørket af had og paranoia, beordrer sin fyrstinde og alle omkring hende dræbt. Pigen er i mellemtiden blevet fundet af en orkshaman, som kan mærke lurende magiske kræfter i det lille menneskebarn.

Tyve år går og riget er nedsænket i et mørke af undertrykkelse og rædsel. Ude i skoven hos orkerne er pigen Sylvina blevet en handlekraftig ung kvinde, godt hærdet af det hårde liv hos orkerne. Men ork er hun ikke, og hendes liv er ikke nemt. Hendes fosterbror, orken Grull, er søn af shamanen og bestemt til at træde i sin faders fodspor. Grull er en følsom ork, med et hidsigt temperament og en meget stor økse. Han er ved romanens start ved at gå gennem indvielsesritualerne. De tos trængsler for at finde deres plads i verden, afløses snart af en endnu større strid om landet Qualmoras fremtid. To legenda-

riske sølvklinger finder nemlig deres vej til Sylvina, og snart er de to unge skæbnebestemt til at blive trukket ind i kampen på liv og død.

Jeg fornemmer at Tidemand har ladet sig inspireret af live-rollespil til sin roman. Verdenen har sine rødder i både Tolkien og *World of Warcraft*, men med hans eget twist. Der er de klassiske racer som elvere, dværge og altså også orker. Hans twist består f.eks. i at orkerne mest af alt minder om engelske fodboldbøller, som altså elsker træer, skove og søer. Det er meget forfriskende. Der ligger en dybere mytologi til grund for historien. En mytologi der afdækkes lag på lag gennem fortællingen.

Verdenen Qualmora er beskrevet med en kulørt pensel. Der er hele tiden masser af ramasjang og aktion til at holde interessen kørende. *Sværdenes Kalden* osrer af entusiasme, og jeg tror at romanen vil være guf for yngre læsere. For den mere garvede læser er der nok ikke helt så meget at komme efter. Dertil er verdenen for stereotypisk, og sproget ofte for klodset og sine steder ufrivilligt morsomt. Romanen ville have haft godt af at have været forbi en erfaren redaktør – men det skal ikke skygge for at *Sværdenes Kalden* er en udmærket debutroman. *Sværdenes Kalden* er den første bog i hvad der skal blive en tetralogi.

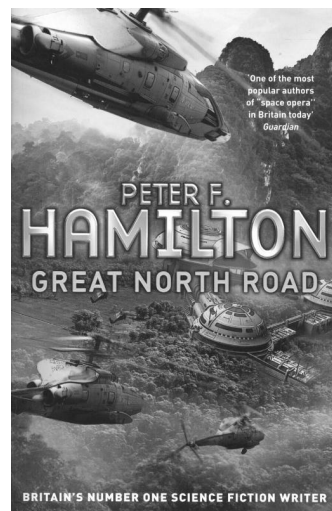
Bjarne Sinkjær

Great North Road

**Roman af Peter F. Hamilton
Macmillan, 1085 sider**

Great North Road foregår i Newcastle år 2141. Da detektiven Sidney Hurst undersøger et mordsted, opdager han at ofret er et medlem af den mægtige North-familie; en familie bestående af over hundrede genetisk ens kloner. Sagen kompliceres hurtigt af, at ingen af North-familien er blevet reporteret som forsvundet. Liget er blevet maltrakteret på samme bestialske

vis som et andet medlem af North-familien; tyve år tidligere, på en helt anden planet, nemlig den tropiske klode St Libra. Kun én person overlevede angrebet dengang; luksulderen Angela Tramel. Hun har siden siddet i højssikkerhedsfængsel, dømt for mordene. Men hvis morderen stadig er på fri fod, er Angela så uskyldig? Angela har alle årene bedyret sin uskyld, og påstået at mordene dengang blev udført af en *alien*. Pludselig rummer et isoleret mord en potentiel trussel fra det ydre rum. St Libra er nemlig ikke hvilken som helst planet. Planeten, hvis liv aldrig har udviklet sig over plantestadiet, har med sine to sole de ideelle forhold til at producere bio-brændstof. Brændstof der pumpes i rør igennem gates til... Newcastle. Anlæggene, som dækker en stor del af Europas energibehov, ejes alle af den stenrige og magtfulde North-familie. Alle alarmklokkerne ringer hos Human Defence Agency, som prompte organiserer en større ekspedition til St Libras uudforskede nordlige kontinent, for at undersøge om hidtil ukendt liv truer menneskenes herredømme over den frodige planet. Angela sendes, meget modvilligt, med på ekspeditionen som ekspert. Ekspeditionen afskæres på grund af ekstreme vejrforhold – og så begynder mordene.

Normalt når jeg anmelder en bog, forsøger jeg at finde det positive i fortællingen. Det føler jeg ingen trang til i denne

anmeldelse. *Great North Road* slæber mig gennem, over tusind sider, to mysterier; Hvem myrdede North? Og er der et bevidst og morderisk væsen på St Libras nordlige kontinent? Hvis en forfatter vil slæbe mig gennem 1085 sider af hvad som helst, så har han godt nok bare at levere varen. Bevares, der er gode tanker i *Great North Road*. Zanth, en slags levende klipper fra rummet der falder ned på planeter, og omdanner plantens overflade med alt levende til et mineralsk ødeland. Et slags Creutzfeldt-Jakob syndrom i kosmisk skala. En beskrivelse af en sådan invasion gør indtryk. Jagerfly der starter på jordens overflader, drøner igennem et gate og pludselig befinder sig tusinder af meter over en fremmed klodes overflade, for at beskytte planeten mod faldende Zanth. Mesh. Overvågnings nano-støv som man spreder på gader og veje, og senere kan høste for informationer om folks og bilers færden. Også den sjove sidebemærkning, at folk rutinevis har skjulte bankkontoer i skattely, som de bruger til at spare op til deres alderdom. Alt dette er meget godt, men det nytter ikke når forfatteren keder mig til døde med historietråde der trækkes ud i det absurde og klimakset udebliver. Åh ja, og så bliver jeg også irriteret over monstre som er fuldstændigt alvidende og usårlige. Der burde være love mod denne slags murstensromaner. Noget med menneskerettigheder... Eller måske dyreværnsloven.

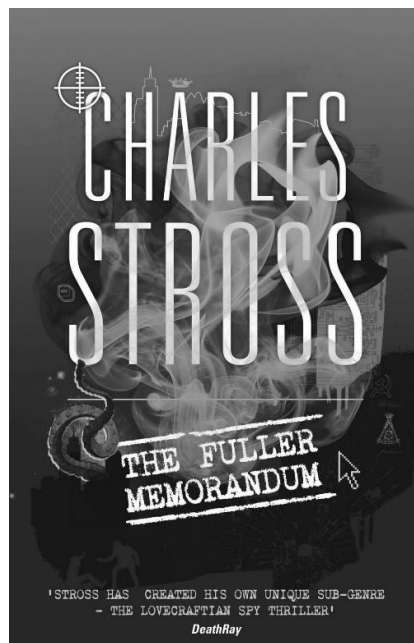
Bjarne Sinkjær

The Fuller Memorandum

Roman af Charles Stross
354 sider

Det er sommer i England. Junisolen danser over markerne. Der lugter af nyslået hø. Hendes Majestæts undersåtter holder ferie og slapper af ved Spaniens kyster. Bob Howard, en underbetalt og overbebyrdet tjenestemand i den britiske regering, er

ikke så heldig. Han er på vej til RAF-lufthavnen lige udenfor Wolverhampton for at uddrive et spøgelse i en Lightning jagerbomber. Blot en rutinesag for en agent i den hemmelige tjeneste the Laundry.

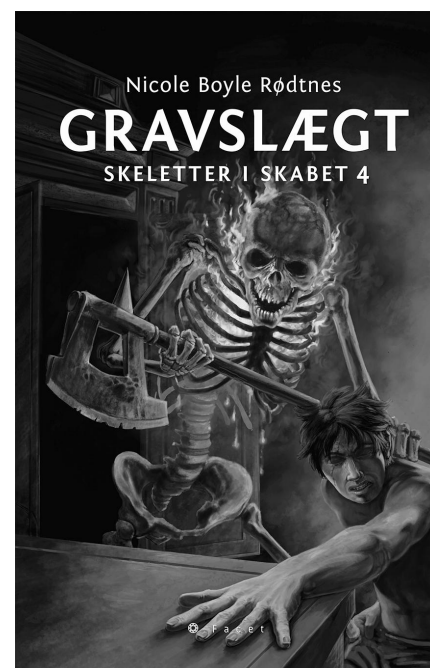

Bob var engang en mand som så mange andre. Som majoriteten af gode briter var han en god gammeldags ateist, sikker i sin overbevisning om at alle der tror på frelsere, engle og tungetale var overtroiske fjolser. At hans eksistens var resultatet af en tilfældig række af begivenheder i et koldt og ufølsomt univers, og at hans skæbne var at leve, dø og så forsvinde for evigt. Desværre forholder det sig anderledes. Der er En Sand Religion. Bob kender Guds navn. Han har læst hans profeters tekster, og kender hans hemmelige ritualer og tegn. Bob ved at de sidste dage snart vil oprinde. Den døende gud vil vågne. CASE NIGHTMARE GREEN nærmer sig.

The Fuller Memorandum er en mørk, humoristisk roman, med nik til tekster af Lovecraft og John Le Carré. Der er kastet både hekse, kultister, russiske agenter og højteknologi ind i en meget underholdende suppe. F.eks. har Bob flere nyttige apps på sin iPhone, med formularer der kan beskytte ham mod forbandelser fra gale kultister eller afsløre magiske energier. Man

kan også ane skyggen af George Smiley i fortællingen. Stross kaster rundt med hemmelige tjenester, kodeord og forkortelser, mens den britiske hemmelige tjenestes skeletter vender tilbage fra fortiden for at hjemse dem. Det er en frisk, originalt og en meget britisk tilgang til Lovecrafts univers.

Bjarne Sinkjær

Gravslægt

Skeletter i skabet 4
Roman af Nicole Boyle Rødtne
Facet 2013, 353 sider

Skeletter i skabet serien er nu kommet til sin ende. I de tre bind op til nu har vi fulgt den unge Davie der har været i lære som henholdsvis kloakpasser, skeletinspektør og flammestæmmer. Normalt har unge kun én læreplads, men alle steder Davie har været, er der sket ting, som har gjort at han ikke kunne fortsætte. Han er blevet blandet ind i et komplot, hvor en korrupt politiker forsøger at tilrane sig magten i bystaten. Dette komplot har kostet flere liv, og Davie har også flere gange været i fare. Et andet fareelement er Davies fætter Davon, som er et dødsbarn, hvilket bl.a. betyder at blot en berøring fra hans hånd koster liv, er stukket af fra den institution han var på, og han har nu

flere gange opsøgt Davie.

I starten af det fjerde og sidste bind i serien har Davon samlet en stor gruppe dødsbørn, og de har sammen besat byen. Davon har bortført Davie og udnytter at de ligner hinanden, ved at lade Davie tale på sine vegne således at eventuelle attentater vil ramme Davie og ikke Davon selv.

Det lykkedes Davie at stikke af og opsøge modstandsbevægelsen, men han finder at denne er styret af selvsamme korrupte politikere som er skyld i at alt er gået galt. Davie skal nu sammen med sine venner både forsøge at bekæmpe besættelsen, samtidig med at de skal tage sig i agt for politikerne som også vil dem til livs for at sikre sig at de ikke sladrer om de ting de ved om ham.

En mulig løsning på problemet med dødsbørnene, vil være at undersøge om der er noget i det gamle savn om gravslægten. Sagnet fortæller at man kan få alle byens slægtsskeletter til at bryde ud af deres skabe og samle sig i en hær under ledelse af den der har påkaldt dem. Sagnet fortæller dog at for at påkalde gravslægten så skal man have lidt tab i kampen, man skal have opsamlet en del af fjendens blod samt man skal ofre et stykke af sin egen krop.

Gravslægt får samlet trådene fra de tre første bind til en god og spændende slutning. Det er et fantasifuldt, interessant og godt opbygget univers hvori historien finder sted. Ideen med at gøre det gamle ordsprog om at nogen kan have "skeletter i skabet" konkrete, så der nu rent faktisk er et skelet som vogter på familien og forsøger at vogte familiens hemmeligheder, er rigtigt godt udført. I det hele taget er der rigtig mange gode og sjove ideer i historiens univers, og bøgerne er godt og fængende skrevet.

Vi har fulgt Davie og den udvikling han har været igennem i den krise og krig som har fundet sted rundt om ham. Han har udviklet sig fra en bange dreng til en handlekraftig mand

som er klar til at gå ind i kampen for frihed. Det bliver spændende at se hvilke fantasifulde universer Rødtne nu vil kaste sig over at bygge op for sine læsere

Thomas Winther

Svovlild

Roman af Jonas Wilmann
Forlaget KAOS, 2013, 298 sider

Jonas Wilmann har ind til nu udgivet horror-romaner og noveller. Denne gang er det en ungdomsfantasybog han har skrevet, men det er stadig en dystert fortælling han har begået.

De fire dragearter har levet i fred siden tidligere tiders krige. Krigene har efterladt verden gold, øde, og den natur der er ved at komme frem, hærges af sværme af insekter. Det var de hvide drager der satte fredsvilkårene, og kravene var bl.a. at dragerne ikke længere måtte æde kød, da det var vigtigt at de dyr der var tilbage, fik fred til at formere sig således der kunne blive gendannet en fauna.

Esmeree er en hvid drage hvis mage tidligere døde i et de få sammenstød der har været imellem de hvide og røde drager siden krigen. Hun tror på den nye verdensordens regler og på at verden kan bygges op igen. Krigene er dog ved at være så længe siden at de unge drager

kun kender til dem fra historierne, mens de dog stadig må leve under de regler der blev fastsat dengang. De røde drager er af ildens element, og de er de af dragerne der har sværest ved at holde sig fra at æde kød. Nauser er træt af at leve efter de hvide dragers ord, og da han efter sin faders død bliver konge over de røde drager, sætter han sig for at frigøre sig fra reglerne. Han har ikke så meget fokus på naturens tilstand, som han har fokus på at han kan se at de røde drager er en skygge af sig selv pga. den manglede indtagelse af kød. Han indleder en krig imod de hvide drager, en krig der bliver blodig og ødelæggende.

I krigens første slag dræber Nauser den ene af Esmerees unger, hvilket gør at hun i afsindig vrede kaster sig ind i en kamp med Nauser. Denne kamp efterlader hende hårdt såret og arret på både sjæl og legeme. Det lykkes hende dog at dræbe Nauser. Der er dog kræfter iblandt de gamle guder der har andre planer, og snart er han tilbage og er en endnu mægtigere fjende.

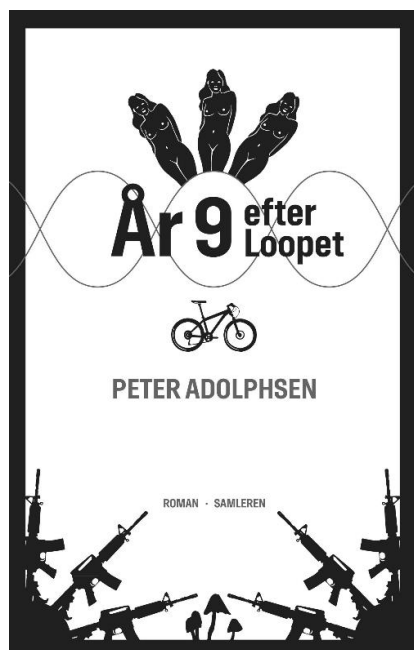
Historien er den klassiske om det gode imod det onde, og om at det gode skal passe på med ikke at give efter for "den mørke side" da denne er altopslugende og dræner selv den bedste.

Dette er en verden hvor mennesket aldrig har været til, og det er dragerne der har udviklet sig til den race der har opbygget samfundet. Dragerne er meget menneskelige og mange af de moralske og følelsesmæssige dilemmaer de havner i er meget menneskelige, og historien kunne for så vidt lige så godt være fortalt med mennesker, da der ikke er særligt meget der er specielt "draget" over historien. Dette gør dog også at den adskiller sig fra så mange andre historier om drager, hvor de gerne fremstilles som i klassisk fantasy og *Dungeons and Dragons*, hvor det er mægtige magiske dyr der samler skatte. I *Svovlild* har Willman skabt sine egne drager, og bruger dem til at fortælle en

dyster historie om krig, hævn og sorg.

Handlingen er actionfyldt og spændende, og bogen kan bestemt anbefales til fantasy-læserne.

Thomas Winther

År 9 efter Loopet

Roman af Peter Adolphsen
Samleren/Rosinante, 2013, 88 s.

En lille begivenhed kan sætte store spor. En solsorts trille rammer en tone der danner en lydbølge, som forplanter sig over hele jorden og skaber en lydtsunami der med lydens hast breder sig over hele jorden. Hos alle menneskers og dyrs ører som rammes starter der en resonans der skaber en fysisk forandring. Alle rammes i et loop hvori de bliver ved med at gentage den handling de havde gang i da de blev ramt af lydbølgen. De er nærmest fanget i en lille tidslomme og har ikke behov for føde eller væske. Ud over at være fanget i loopet, så er der sket den forandring at alle har fået et gennemsnitligt standardansigt, og de er nu blevet zombificeret hvor de ikke har nogle tanker. Dyr og insekter er også ramt af loopet, hvilket gør at de planter der er afhængige af disse til bestøvning, nu er ved at være udryddet, eller er holdt op med

at sætte frugter.

Der er dog én der er gået fri af loopet. Mark har altid været en gennemsnitlig mand, og har aldrig været noget specielt. Nu er han den sidste mand i verden, mens alle andre er fanget i et loop. Han har ikke helt styr over hvor mange år han har været alene, men han har prøvet at indrette en tilværelse. Han søger føde ved at lede efter konserver der ikke er blevet fordærvet og prøver at få tiden til at gå. Sine seksuelle behov får han stillet ved at benytte sig af at de kvindelige loopere ikke reagerer på at han udnytter deres situation. Han har lavet nogle få studier omkring looperne. Alle mændene har hans ansigt, imens alle kvinder også har et fælles ansigt. Han har forsøgt at skyde og hugge i nogle loopere, og han har fundet ud at hvis man fjerner en hvis mængde af deres masse, så forvandles de til stov.

Han gør sig ikke længere rigtigt noget håb om at tingene skal ændre sig, men en dag skimter han en helikopter på himmelen, og han tager ud for at finde ud af hvor den er landet og for at finde den som har fløjet den.

Peter Adolphsens lille dystopiske bog er virkelig velskrevet, og man mærker den opgivenhed som Mark er ramt af. Bogen er ikke den første der beskriver en verden set med den sidste mands øjne, dette har bl.a. Richard Matheson også gjort i *I am Legend*. Ved at det i Adolphsens historie er en gennemsnitlig mand uden den store viden eller kunnen som er den overlevende, så er man her hensat til en verden hvor der ikke er noget håb for at tingene skal ændre sig. Håbet dukker dog op i form af helikopterens pilot, for her er der en der ikke har opgivet at prøve at rede looperne og verden.

Det er en spændende historie der spænder fra det trøstesløse til det håbefulde, og da den kun er på 88 sider er det svært ikke bare at sætte sig og læse den ud i en kører.

Thomas Winther

Vampyr

Antologi, Nikolaj Højberg (red)
Kandor 2013, 336 sider

Novellekonkurrencen op til antologien *Vampyr* fra Kandor har været meget omtalt. Flere forfattere udtrykte det besvær de havde med at skrive om vampyrer uden at falde i klichéfælden. Selvom der findes mange forskellige typer vampyrer i litteratur og film, så er det en af de monstertyper, inden for horror, som er bedst defineret. Dette giver begrænsninger for forfatteren, for hvordan skriver man noget spændende og uhyggeligt, hvis det allerede er fastlagt, samt at læseren ved, at der her er tale om et væsen der suger ofrenes blod. Der er også de der ikke mener vampyren er uhyggelig i forhold til f.eks. zombier der vil æde offerets kød og hjerne eller en varulv der vil flå dig i stykker. Men mest skræmmende er det når der i historien optræder et ukendt væsen som læseren ikke allerede kender alle konventioner omkring. Som forfatter må det også være mere spændende selv at skulle skabe monstret, end være begrænset af hvad andre har dikteret igennem en længere årrække.

I 2011 Udkom antologien *Draculas Gæst* redigeret af Michael Sims. Den var en samling af de væsentligste vampyrhistorier op til *Dracula*, og den gav et rigtigt godt indblik i hvordan vampyrkonventionerne er blevet skabt i litteraturen. Det var dog en "tung" bog at komme igennem, da det blev trættende hele tiden at læse om vampyrer, på trods af den variation som de forskellige forfattere lagde over historierne.

Vampyren har i de senere år været en mere brugt figur inden for paranormal romance rettet imod teenagepiger end inden for horrorlitteraturen. *Twilight*, *True Blood* og *Vampire Diaries* sælger utroligt godt og er utroligt populære både i bogform og i film/tv, men det er ikke den skræmmende vampyr, men mere den melankolske "stakkel" der skal

leve uendeligt. Dette er en rolle som blev populær med Anne Rices *Interview with a Vampire*, men selv hun blev træt af denne vampyr allerede efter første bind i sin krønike, og allerede fra bind to fulgte vi en vampyr der nærmest var en livsnyder og som omfavnede sine nye evner.

På filmsiden har de vampyr-film der er kommet længe enten været de omtalte teenagefilm, eller det har mere været slasher- eller actionfilm end egentligt horror.

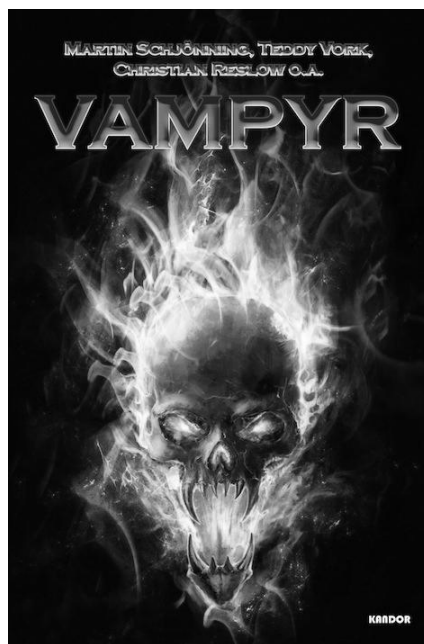
Der udkommer en del vampyr litteratur, som vil være en modvægt til ovenstående, men den får dog ikke specielt meget opmærksomhed. En enkelt undtagelse er nok Guillermo del Toro og Chuck Hogans *Strain* trilogi. Her var vampyrene følelses kolde væsner der ville overtage herredømmet over jorden og omdanne menneskeheden til en industrialiseret fødevarekilde.

Præmissen for Kandors novellekonkurrencen var også et modtræk til den følsomme vampyr. Kravet var at Vampyrerne skulle være det stærke magtfulde væsen som tager det blod det vil have.

Jeg havde bogen stående et godt stykke tid, inden jeg tog fat på at læse den, da jeg lige skulle finde energien til at læse den ene vampyrnovelle efter den anden, da jeg netop tænkte "hvor spændende kan dette være" hvis jeg allerede vidste at det var vampyrer der var monstret – jeg tog heldigvis fejl.

Det er mange forskellige vampyrer der optræder i novellerne. Der er ikke kun den klassiske Dracula-vampyr-type, men derimod flere dæmoniske skikkelser. Der er hentet inspiration i de afrikanske og asiatiske myter om blodsugere. Der er historier hvor vi følger vampyren, andre hvor vi er i offerets rolle, og så er der også historierne hvor det er vampyrjægeren som er i front. I den historie som Jonas Wilmann har bidraget med, er der dårligt tale om en vampyr, men mere en følelsesmæssig form for vampyrisme. Også i

Lars Ahn Pedersens historie suges der ikke blod, men her er det lykke, glæde og tillid der suges. Et par opsøges af en dreng der på mystisk vis får overtalte dem til at lade sig komme ind i deres hjem, og i løbet af den samtale de har, suger han noget fra dem som nok i længden vil gøre større skade på dem end hvis han blot havde suget et par liter blod

Teddy Vorks "De rette omgivelser" er en hyldest til Ambrose Bierce, og selvom det er en vampyrfortælling, så er det ikke det centrale. Det centrale er hvad det er der giver den "gode" horroroplevelse. Vork er en virkelig dygtig forfatter, som virkelig formår at sætte en god stemning i sine fortællinger, men som han også refererer Bierce, så kræver den rigtige horroroplevelse også en indsats fra læseren. Denne skal sætte sig i de rette omgivelser og give historien sin opmærksomhed. I novellen er der også en hilsen til de anmeldere som ikke formår at læse værker ud fra værkets præmisser. En ting er at en anmelder ikke kan lide et værk, men noget andet er de anmeldere der mere gør en anmeldelse til et korstog imod genrer generelt, eller mere gør anmeldelsen til en plads for bare at få lov til at se sig selv på tryk. Novellens hovedperson er en forfatter som gerne vil vise en

kritisk anmelder at han kan skrive en historie der vil skræmme anmelderen. En af de virkemidler som forfatteren benytter, er at sætte de rigtige rammer for hvor historien skal læses.

Den hilsen som Vork sender til anmelderstanden, har jeg lidt på fornemmelsen bygger på en bestemt anmeldelse af Vorks egen debut novellesamling, der er i hvert fald et sammenfald af omtalen af anmeldelsen og anmelderens navn. Så Vork kan nok godt forvente snart at få en mail fra Wichmann, for han plejer gerne at ville gå ind i en lang debat ☺

A. Silvestris historie finder sted på et dansk slaveskib som sejler på sin rute med slaver til de vestindiske øer. Forholdene for slaverne er kummerlige. De ligger under dæk i skidt og lort og blandt ligene af de af deres medfanger der ikke har overlevet. Med ombord er der også kommet et væsen som lever ved at suge blodet og livet ud af folk. Væsnet flår også nogle gange skindet af sine ofre og kan ikklæde sig det. Ud over blod og skind får det også en del af ofrets viden og hukommelse, og kan derfor indtage offerets plads. I starten er det kun slaverne der er væsnets ofre, men det har også en trang efter magt, og den kan godt fornemme at den finder den hos skibets hvide besætning.

I Christian Reslows "Verdens krig" er det ikke blot en eller en lille gruppe af vampyrer der er tale om. Midt i Første Verdenskrig er vampyrene kommet frem, og de blander sig i krigen. Der er nu ikke længere tale om en krig imellem nationer, men en krig om menneskehedens fortsatte eksistens. I novellen følger vi en flok franske soldater der efter at have kæmpet imod tyskerne i nogle år nu kæmper imod vampyrene. Vampyrerne er brutale væsner uden den store intelligens, men som er drevet udelukkende af deres trang efter blod. Det er i hvert fald det soldaterne har oplevet ind til nu, men det kan være de tager fejl.

Samlingen består af 11 meget forskellige noveller, som samlet giver en virkelig god samling. Oftes når jeg anmelder antologier, så må jeg skrive noget med at der både er gode og dårlige historier i samlingen, men her er faktisk tale om en samling der holder et højt niveau hele vejen igennem, så de noveller der ikke er omtalt her, er bestemt ikke et udtryk for at jeg ikke kunne lide dem. Generelt kan det siges at mine forbehold for at skulle sidde og læse den ene vampyrhistorie efter den anden blev gjort til skamme.

Som med Kandors fantasy-antologier så savner jeg et forord/efterord hvor redaktøren fortæller om sine tanker omkring antologien og de tanker der er knyttet til udvalgskriterierne. Denne bog er udkommet af en novellekonkurrence, men der er ingen steder nævnt i bogen hvilke noveller der var vinderne. For mig ville det give en mere helstøbt bog hvis redaktøren gav den et par ord med på vejen.

Ofte sluttes antologier af med korte forfatterpræsentationer. Den plads er i *Vampyr* brugt på at hver forfatter har kunnet skrive en sides post scriptum om deres historier. Dette virker rigtig godt, for jeg syntes altid det er interessant lige at høre et par ord fra forfatteren om dennes tanker om sin historie.

Denne samling viser ikke bare at vampyren ikke er svag, men også at det stadig kan lade sig gøre at skrive de spændende og fængende vampyrhistorier. Den viser, lige som flere andre af de samlinger der i disse år udkommer med noveller inden for det fantastiske, at der findes rigtig mange dygtige forfattere herhjemme.

Thomas Winther

[• REC 3]

Film, Spanien, 2012, 80 min.

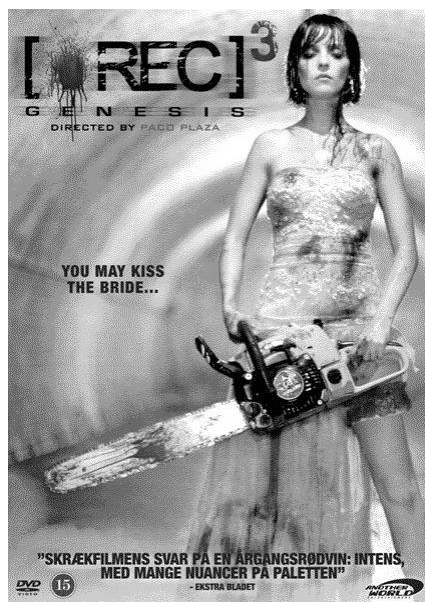
Instr.: Paco Plaza

På DVD fra *Another World Entertainment*

De to første film i REC-serien

fandt sted i et hus der var blevet forseglet og sat i karantæne af myndighederne pga. et udbrud der gjorde folk til zombier. Vi fulgte via håndholdt kamera de mennesker der var fanget inde i huset og som både prøvede at overleve, samt at slippe ud.

Film nummer 3 i serien starter også med det håndholdte kamera. Vi er til bryllup ved det unge par Clara og Koldo, og der er flere der filmer begivenheden, og det er via disse forskellige optagelser vi oplever deres lykkelige dag. Efter vielsen køres alle gæsterne (og der er mange) ud til festen som finder sted på en stor luksuriøs ejendom med en stor flot have omkring. Alt er stadig godt og festligt, men onkel Pepe, som vi tidligt har fået at vide er blevet bidt af en hund, begynder at få det skidt. I starten tror folk han er fuld, men da han sætter tænderne i en anden gæst går det stærkt. Zombiesmitten spreder sig, og folk har nu andet at tage sig til end at filme. Der er dog en der gerne vil dokumentere alt der sker, men hans kamera bliver smadret. Resten af filmen er nu filmet uden at det skal forestille at være en af personerne der render rundt med et kamera.

Der var mange gæster til festen, men antallet af overlevende daler drastisk. Bruden og gommen ender med at følge to forskellige grupper af overle-

vende, men de søger dog hele tiden efter hinanden og vil ikke forlade stedet uden de har fundet hinanden. Han iklæder sig en ridderrustning og begiver sig ud for at lede, mens hun finder en motorsav og søger efter ham.

Op til dette punkt har det faktisk været en god og underholdende zombiefilm, Herfra bliver den desværre fjollet og når ikke samme intensitet som de første film. I de to første film fandt man ud af at der var noget dæmonisk over zombierne, og at der nok var tale om en forbandelse. Her i tredje film får den lige en tand mere med det dæmoniske, for det viser sig at zombierne bliver paralyseret hvis de hører bøn eller bibelcitat-

ter. I den første film omtales der kort en syg hund som er blevet bragt til dyrlægen, og da onkel Pepe er dyrlæge, så er dette nok linket mellem filmene, men det er så også det jeg lige kunne finde der binder filmene sammen.

Der er bestemt underholdende passager i filmen, men specielt slutningen bliver for fjollet til at jeg vil anbefale filmen, med mindre man gerne vil se en gang ligegyldig og fjollet zombiesplat. Man skal bare ikke forvente at se en film der bare lever lidt op til REC 1 og 2.

Thomas Winther

Shadow

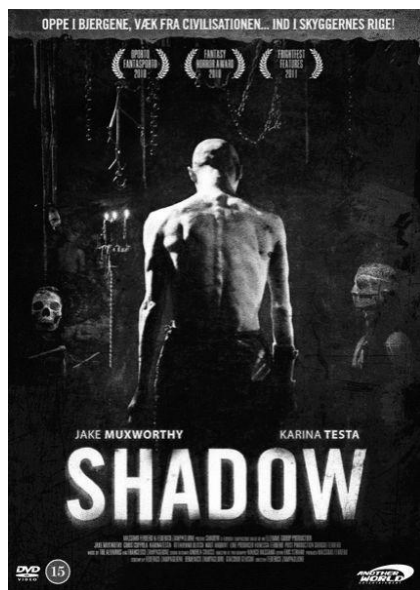
Film, Italien, 2009, 77 min.

Instr.: Federico Zampaglione

På DVD fra *Another World Entertainment*

David er vendt hjem fra Irakkrigen, og da han trænger til at slappe af og komme væk fra det hele, er han taget på en mountainbike tur i det østeuropæiske bjergområde kaldet Shadows. Da han sidder på en lille kro, kommer der to jægere ind og begynder at genere en ung kvinde. David tager hende i forsvaret og møder på denne måde den smukke Angeline der ligeledes er ude for at cykle og nyde

naturen. De to jægere er dog blevet godt sure på de to unge, og det hjælper ikke da Angeline skræmmer noget vildt væk, som de havde udset sig som bytte. Jægerne sætter efter de to unge, og der er ingen tvivl om at de har til hensigt at skade dem.

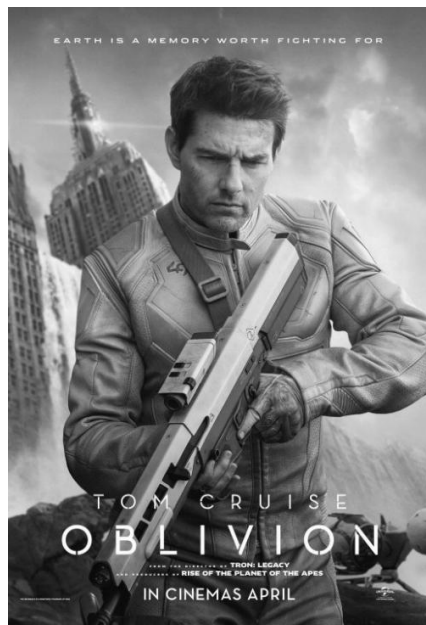
Under jagten bliver alle væk fra hinanden. Der er dog andre end de to jægere der jager i skoven, og David og de to jægere ender med at være spændt fast til hvert deres metalbord i et faldefærdigt hus. De er nu fanget hos en høj, sygeligt tynd mand der torturerer dem ved bl.a. at varme den ene af jægerens bord op, så denne bliver stegt. Det lykkes David at komme fra bordet, men han skal stadig slippe væk fra det mærkelige hus og den ligblege tynde mand og prøve at finde Angeline.

Filmen kan godt virke trivielt i sin opbygning med at nogle unge jages af nogle hillbillies samt af en særling. Det der dog alligevel gør filmen interessant, er netop denne særling. Man har lidt på fornemmelsen at instruktøren måtte have mødt denne skuespiller og tænkt at han måtte lave en film for blot at have ham med. Man bliver i tvivl om hvad han er for en person, for han virker alligevel heller ikke til bare at være en morderisk særling. Det hele leder da også op til en overraskende slutning.

Det er en film med nogle

gode ideer og en god "særling", men der er også ting der ikke rigtigt hænger sammen, og slutningen, som både er overraskende og forklarende, kunne godt være strikket bedre sammen. Det ender desværre med at filmen bliver lidt ligegyldig og næppe en jeg sætter mig og genser.

Thomas Winther

Oblivion

Film, USA 2013, 126 min.

Instr.: Joseph Kosinski

Medv.: Tom Cruise, Olga K., Andrea Riseborough, Morgan Freeman, Nikolaj Coster-Waldau

Tom Cruise er et af de største navne i Hollywood, og han plejer at insistere på at hans film skal have produktionsværdier af høj kvalitet. Har *Oblivion* det? Well, den er da pæn nok, men budgettet har ikke været særlig stort (udover hvad der er spenderet på Tom Cruise). Man mangler et mere overbevisende katastrofe-film-agtigt element; en følelse af at der virkelig er (eller for den sags skyld har været) noget på spil for hele verden. Historien i denne film handler imidlertid kun om to personer, med en tredje der kommer til undervejs, og man ser kun meget lidt til nogen andre. Dette er en del af fortællingens pointe; at man

ikke får ret meget at vide om den rigtige virkelighed uden for disse personers liv, så filmen gradvist kan afsløre hvad der i virkeligheden foregår, og hvor meget seeren bliver snydt af sine egne indledningsvis antagelser.

Vi følger Jack Harper (Tom Cruise), alias technician 49, og hans samarbejdspartner (Andrea Riseborough), som lever med "obligatoriske hukommelsessletninger" i et lille high-tech tårn på den ødelagte Jord efter en krig mod nogle uspecificerede aliens. De tror selv at de er et efterladt rengøringshold, og at resten af menneskeheden, som vandt krigen mod rumvæsnerne, men måtte flytte fra den ødelagte Jord, bor på Saturns måne Titan. Deres opgave er at vedligeholde nogle droner som er i gang med at udrydde nogle "scavengers", som Jack og hans partner har fået at vide er de sidste efterladenskaber af rumvæsners invasionsstyrke. Selvfølgelig er der noget helt galt med denne situation, og seeren er også skeptisk fra første minut.

Desværre fungerer filmens taktik med gradvise afsløringer af sandheden ikke for den intelligente science fiction-fan, som længe inden afsløringerne har gættet sig til næsten alle svarene. Filmens bestræbelser på at overraske seeren falder derfor til jorden på tåkrummende vis, idet ingen af overraskelserne faktisk overrasker. Tværtimod skuffes man over hvor "lille" filmen er; hvor få personer og smalt et plot den faktisk har. Hvad der dog er meget værre, er at næsten ingen af plot-elementerne giver mening. Der er en chokerende mangel på basal videnskabelighed; der er væsentlige plot-detajler der ikke følges op på, reaktioner som er totalt urealistiske, sprog og teknologi som ikke giver mening i konteksten, og en række klichéer som man har set alt for mange gange og alt for nylig i andre film (f.eks. den efter min mening overvurderede *Moon*). *Oblivion* er faktisk baseret på en tegneserie, som endda er skrevet af instruktør Joseph Kosinski, men historien afslører

en voldsomt mangelfuld erfaring indenfor science fiction-genrens konventioner, og en sjofling af genrens krav til teknologisk konsekvens. Det er svært at fatte at *Oblivion* er lavet af samme mand som stod bag den efter min mening særdeles vellykkede *TRON: Legacy*, og som sådan er *Oblivion* en massiv skuffelse.

Karakter: 4 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

G.I. Joe: Retaliation

Film, USA 2013, 110 min.

Instr.: Jon M. Chu

Medv.: Dwayne Johnson, Jonathan Pryce, Channing Tatum, Adrianne Palicki, Ray Steven-son, Ray Park, m.fl.

G.I. Joe-konceptet startede som en legetøjslinje med fokus på action-figurer, og Hasbro-selskabet, som lavede figurerne, bad i begyndelsen af 1980'erne Marvel om at lave en tegneserieudgave, som også blev fulgt op af en tv-tegnefilmserie. Tegneserien endte med at blive rigtig populær og kørte i mange år. Der udgives faktisk stadig G.I. Joe-tegneserier, men nu fra et mindre forlag. Jeg har dog aldrig været interesseret i tegneserien, da den virkede både dårligt tegnet og militærforherligende. Den første G.I. Joe-film, *G.I. Joe: The Rise of Cobra* (2009), fik en hård medfart af anmelderne, men jeg

syntes personligt at den fungerede absolut strålende. Den var bevidst selv-ironisk (på en så subtil måde at der tilsyneladende var mange der ikke opdagede det) og lignede fuldstændig en velproduceret superhelte-film af højeste karat, og hver en cent af dens enorme budget på 175 millioner dollars kunne ses på skærmen. Personerne var alle sammen klart definerede, både visuelt og personlighedsmæssigt, dialogen var sjov, og den vilde sci-fi-action kørte helt af sporet – på den gode måde! Totalt tegneserieagtigt. Det var en film som efter min mening var proppet med god substans og seje detaljer, og hammerprofessionelt udført på alle niveauer. Den første film indspillede ikke hele sit store budget i biograferne, men den solgte så godt på DVD og Blu-ray at der alligevel blev lavet en efterfølger. Og den havde jeg jo glædet mig meget til. Den skulle faktisk være kommet i 2012, men blev ni måneder forsinket da den skulle konverteres til 3D. Desuden ville filmselskabet have mere screentime med Channing Tatum (den første films helt), som ellers bliver slået ihjel ret hurtigt. Tatum har nemlig siden den første film spillet hovedrollen i tre film som alle indspillede over 100 mio. dollars, og ifølge kontrakten havde selskabet ret til at skyde flere scener med ham. De ville simpelthen tjene kassen på hans popularitet, så de tilføjede et par ekstra scener til før hans figur blev dræbt. Det gjorde imidlertid ikke nogen forskel for filmens kvalitet, og 3D-delen er efter mit bedste skøn helt overflødig. Hvis man elskede den første film, så bliver man med stor sandsynlighed skuffet over efterfølgeren, som desværre er rodet og usammenhængende. I den første film er "G.I. Joe" en hemmelig multinational organisation med kæmpe-ressourcer til rådighed; masser af udstyr og teknologi og hemmelige baser. Alt dét bliver smadret i begyndelsen af film nr. to. Kun fire figurer fra organisationen overlever, heraf kun én

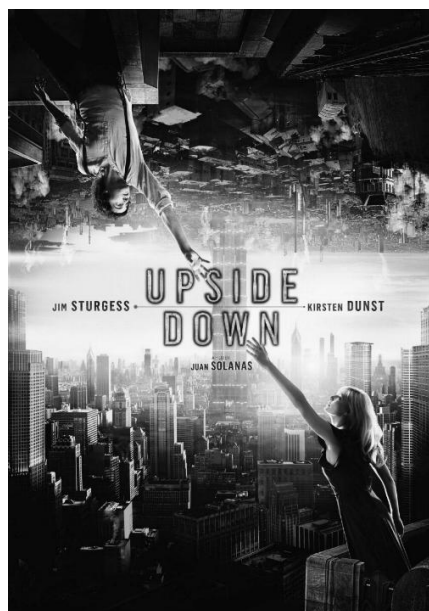
fra den forrige film (Snake Eyes; en kampsports-figur som ikke taler, men ellers er ganske effektivt spillet af Ray Park). De tre nye personer er Roadblock (Dwayne Turner), Jaye (Adrianne Palicki) og Flint (en eller anden tilfældig pretty-boy), hvoraf sidstnævnte er totalt anonym og ikke har noget at lave. Figurerne er en blanding af flere figurer kendt fra tegneserier og tegnefilm, og som sådan virker det som om filmen har rigtig mange referencer som fans'ene af disse (som jeg jo desværre ikke er i blandt) kan nyde. Efter sigende bestod missionerne i de forskellige afsnit af tegnefilmen ofte af helt forskellige figurer fra afsnit til afsnit, og måske har de villet gengive dét element i filmserien.

Historien i *G.I. Joe: Retaliation* er der imidlertid ikke meget kød på. Især slutningen virker ufatteligt sjusket og dårligt afrundet; man ser ikke ret meget til skurkene, bortset fra den onde præsident. Plottet med at den amerikanske præsident er blevet erstattet af en bedrager (som den første film endte med, og denne fortsætter med) er sådan set ikke ulogisk; jeg medgiver at en smart ond præsident godt kunne udslette G.I. Joe-organisationen ligesom han gør her, men det gør bare filmen utrolig meget mindre interessant for mig, da næsten al den fede action og de seje sci-fi-elementer dermed skyldes ud med badevandet. I stedet vender filmen tilbage til forlæggets mere traditionelle militarisme og søger hjælp hos en pensioneret general, spillet af Bruce Willis. Herved bliver filmen stort set reduceret til intet mere end endnu en *A-Team* film. Sideløbende kører der et subplot med kampsportsfigurerne Snake Eyes og Storm Shadow, som er mere interessant end hovedplottet og står for de få gode action-scener, men som ikke formår at redde filmen. De fleste af de centrale handlingselementer giver ikke ret meget mening; man ser slet ikke omfanget af Cobra Commanders skurkeorganisation, og action-

klimakset virker også fuldstændigt og basalt utroværdigt, selvom dele af idéen om en ny og ultrahurtig atom-trussel er ret sjov. Udførelsen lader dog meget tilbage at ønske; en af verdens største byer udslettes, men ingen reagerer på det overhovedet!! Det er som om filmens producenter pludselig løb tør for penge og ikke kunne færdiggøre filmen ordentligt. Mest ærgerligt er det at personerne er så fuldkomne forglemmelige, når dem fra den første film efter min mening var så mindeværdige. Men også instruktionen og redigeringen af action-scenerne er rædderlig i forhold til den første film. Mit helhedsindtryk var kort sagt at denne film var meget dårligt skruet sammen, og jeg var meget skuffet (det eneste væsentlige lyspunkt var Jonathan Pryce som præsidenten. Den mand har stadig klasse). *G.I. Joe: Retaliation* indtjente imidlertid masser af penge i sin åbningsweekend, så vi kan være ret sikre på at der nok skal komme en tredje film i serien.

Karakter: 4 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

Upside Down

Film, Canada/Frankrig, 2012, 100 min.

Instr.: Juan Solanas

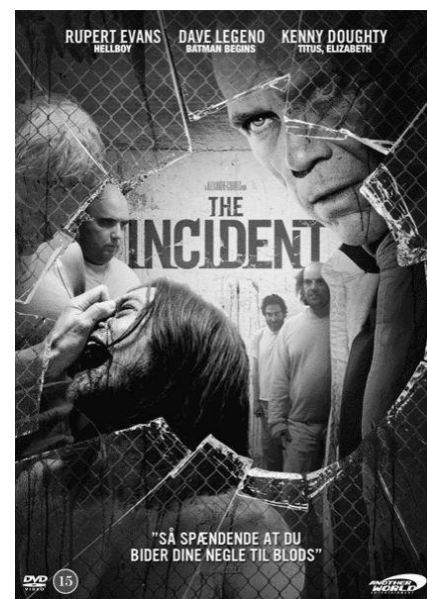
Medv.: Jim Sturgess, Kirsten Dunst, Timothy Spall, m.fl.

Upside Down er en romantisk science fiction/fantasy-film. Den foregår i et solsystem hvor to meget jordlignende planeter er ekstremt tæt på hinanden – måske omkring 300 meter – og konstant forbliver på den måde. Men de to planeter, som begge har menneskesamfund der taler samme sprog, har hver deres tyngdekraft, så alle indbyggere og objekter forbliver på hver deres planet. Den ene planet kaldes Up Top, og domineres af et rigt samfund; den anden planet hedder Down Below og er fattig. Situationen i begge verdener kontrolleres af olieselskabet Transworld, som har bygget en skyskraber der forbinder de to verdener. Midtvejs i skyskraberen har vi 0. sal, hvor folk fra Up Top og fra Down Below arbejder på samme sal, men altså på hovedet i forhold til hinanden, så det fra begges synspunkter ser ud som om de andre går og arbejder på loftet! En opfindsom fyr ved navn Adam fra Down Below mødte som teenager en pige fra Up Top, da de begge gik tur i deres respektive bjerge, hvis toppe næsten forbinder de to verdener. De mødtes flere gange, blev forelsket, og fandt måder at nå hinanden fysisk på, men blev opdaget, med det resultat at pigen, som hedder Eden, faldt ned på sin verden og fik hukommelsestab. Over de næste ti år forsøger Adam at genfinde Eden, og da han endelig får et job i Transworld og bliver placeret på 0. etage, får han adgang til Up Top, og mulighed for at finde ud af hvor hun er. Der er mange komplicerede og fascinerende detaljer i historien, som det vil føre for vidt at nævne her, men det korte af det lange er at det er en ægte filmperle med en fantastisk world-building, en fin historie og en aldeles storslået visuel dimension. Mange af de rent videnskabelige detaljer fungerer ikke rigtig; filmen opstiller så mange regler at den ikke kan undgå at bryde flere af dem, men det er faktisk lige meget, for det her er i yderste konsekvens slet ikke en science fiction-film, men en

romantisk kunstfilm, og på det niveau fungerer den stort set som den skal. Man kan indvende at den bruger mere tid på world-building end på at beskrive sine hovedpersoner og deres forhold, men det skal den fra min side såmænd kun have ros for, da det er sjældent at se denne grad af visuel gennemførthed i sådan en film. Desuden kan man sagtens argumentere for at den netop handler om sit samfund mere end om kærlighedshistorien, og den meget tilfredsstillende slutning understreger også dette. En superflot film, som på visse punkter kan minde visuelt om *Inception*, bortset fra at både landskaber og byskaber i *Upside Down* er mere interessante end sidstnævntes mondæne, urbane arkitektstil.

Karakter: 9 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

The Incident

Film, USA/Frankrig/Belgien, 2011, 81 min.

Instr.: Alexandre Courtès

Medv.: Rupert Evan, Dave Legeno, Kenny Doughty m.fl.

På DVD fra Another World Entertainment

I 1989 forsøger fire venner at slå igennem med deres rockband, men har indtil da måttet tage arbejde i køkkenet på et afsidesliggende sindssygehospital for at tjene til dagen og vejen. Umid-

delbart volder jobbet dem ikke de store kvaler, men der anes en underliggende, gnavende stressfaktor i form af stedets karakter og nogle af dets mere utilregnelige beboere. Da et uvejr ydermere får strømmen til at forsvinde og overlader personalet til mørket og galningene, udvikler endnu en dag på arbejdet sig til en mareridtsagtig kamp på liv og død.

Skuepladsen i *The Incident* er i sig selv ildevarslenende. Her er ikke tale om distancerende, metafysiske kræfter, men om en meget håndgribelig trussel fra kødelige mennesker, som til gengæld er skræmmende fremmedartede i deres uligevægtighed. Mennesker, som kan finde på ting, kun mennesker kan udtænke – og uden kontrol over dette.

De medvirkende gør det generelt godt, og filmen opbygger fint en atmosfære af undertrykt kaos, som blot venter på at eksplodere blandt patienterne. Dette underbygges af små skævheder i den daglige arbejdsgang: Manden, der leverer kødet til anstaltens køkken, den dag korthuset ramler, virker skødesløst fraværende, og der befinder sig et dyrekranium i leverancen. Man fornemmer med andre ord, det ikke bare bliver ”endnu en dag på kontoret”.

Thrillere og gysere om overlevelse eller flugt står ofte over for en udfordring i form af de allestedsværende mobiltelefoner, som hovedpersonerne selvsagt hurtigt ville udnytte til at tilkalde hjælp, advare om faren osv. Med andre ord er moderne fortællinger ofte nødt til at arbejde rundt om dette element og sætte det ud af spillet, da dets indflydelse formentlig ellers hurtigt ville slutte festen. Nærværende films datering eliminerer mobilproblematikken og gør vores stakkels hovedpersoner afhængige af den klassiske stationære telefon, som de selvfølgelig først lige skal lokalisere i den mørklagte bygning, ikke kan tage med sig i tilfælde af problemer og, som vi ved fra så mange

andre thrillere, er nem at afskære forbindelsen til. Og da størstedelen af handlingsforløbet udspiller sig inde på sindssygehospitalet, har filmskaberne heller ikke skullet ulejliges sig voldsomt med tidsbilledet af den omgivende verden. Snedigt!

Kombinationen af overlevelseskampens enkle præmis og galningenes uforudsigelige adfærd er godt horrorpotentiale, men udgør også filmens væsentligste udfordring. Den indledende følelse af, at det hele kan og vil gå rigtig galt, er velgørende, og det er skræmmende, da det sker. Men undervejs bliver følelsen af tilfældighed lidt dobbeltsidig, mens kokkene synes at løbe spidsrod gennem de samme gange og lokaler fra det ene grufulde optrin til det andet. Denne umiddelbare mangel på form og fokus passer på den anden side godt i tråd med situationens udvikling.

Og bedst som det synes oplagt at kritisere manglen på substans, runder filmen af på en måde, som enten er for letkøbt og understøtter ovenstående kritik eller faktisk har noget på hjerte og måske antyder en sammenhæng med filmens tidligere skævheder og et vist metaforisk tilsnit.

Min indre Holger Fortolker er endnu ikke helt afklaret, så karakteren bliver lidt forbeholden, men er du horrorfan og indforstået med en slutning, der ikke nødvendigvis er konkret, leverer *The Incident* en ganske underholdende 1½ time.

Karakter: 6 stjerner ud af 10

Ruben Greis

Galaktiske forestillinger

og andre SF noveller
Novellesamling af **Manfred Christiansen**
Science Fiction Cirklen i 2012.

Dette er den syvende SFC-udgivelse i en serie med nyere danske forfattere, der skriver science fiction. Jeg har ikke læst de øvrige novellesamlinger endnu, men har dog læst flere noveller

fra de fleste af forfatterne, da det er gengangere fra diverse udgivelser såsom *Himmelskibet*, *Novum/Proxima*, Knud Larns magasin *Science Fiction*, SFC's årlige konkurrence med mere. Lad det være sagt med det samme, der er noget for enhver smag i denne samling, der er særdeles alsidig både ud fra stilistiske synspunkter og rent handlingsmæssigt. Stilistisk er der historier skrevet i 1. og 3. person, rejsebeskrivelser, taler, indre monologer mm.

Et af de væsentligste kendetegn ved denne samling er at, der er noget umiskendeligt dansk ved en del af historierne. Det gør dem på én gang meget nærværende når man læser dem som dansker, og man føler sig på en eller anden måde lidt tættere på de ofte sære begivenheder, der jo er specielt for science fiction og fantastiske historier. På den anden side vil det nok gøre, at en del af dem nok skal skrives lidt om, hvis de skal udgives uden for vores kulturkreds. Det vil slet ikke være en umulig opgave, man skal bare være opmærksom på det, og novellerne skal selvfølgelig ikke helt miste dette særpræg, men i en oversættelse er der måske enkelte ting, der skal udpensles. Hermed har jeg også sagt, at flere af historierne absolut har internationalt niveau, og hurra for det.

Et godt eksempel på dette er en af mine favoritter i samlingen: "Det danske Tillæg"; en slags Asimov-pastiche, der kobler Aksel Sandemoses Jantelov og den danske tendens til fodnotepolitik sammen med Asimov's 3 love for robotik. Det er godt tænkt, og novellen er både morsom og rørende og formår en lille ekstra pointe i novellens allersidste linie.

Pudsigt nok er alle de 5 andre noveller jeg bedst kan lide meget forskellige varianter over et velkendt tema: kontakt med fremmede civilisationer. I "Solformørkelsen" bliver en simpel bornholmsk bonde i 1851 klogere end godt er i mødet med en alien. Slutningen er set før, men indtil da er det en ret ny skæv vinkel på nærkontakt. Samlingens længste novelle "Den indre Fjende", er rendyrket mareridtsinducerende horror, der sine steder er decideret vammelig. Epilogen kunne godt være lidt mere udpenslet, da jeg var lidt i tvivl om, hvorvidt vores aliens har vundet eller hvad, men historien er så velskrevet, at jeg måtte tage en bevidst beslutning om ikke at læse den, inden jeg skulle sove...

Novellen med mest potentiale er titelnovellen "Galaktiske Forestillinger", der med lidt flere karakterer og sidehistorier sagtens kan foldes ud til en rigtig roman. Hele setuppet med en rumstation der hænger ned fra månen er lækkert, og der er virkelig muligheder for udvidelser i mange retninger, hvis Manfred Christiansen får lyst.

Man kan diskutere om "Det tabte Tordenæg" er en "First Contact"-historie, men det er ret smart og snedigt, at man langsomt opdager, at synsvinklen lige er spejlet en gang i forhold til det man først tror.

Sidst, men absolut ikke mindst, vil jeg fremhæve "Second Contact", der, som titlen antyder, er decideret bygget op om emnet kommunikation med fremmede – her går det katastrofalt galt på en meget tragikomisk måde, og den illustrerer på glimrende vis, hvor svært det kan

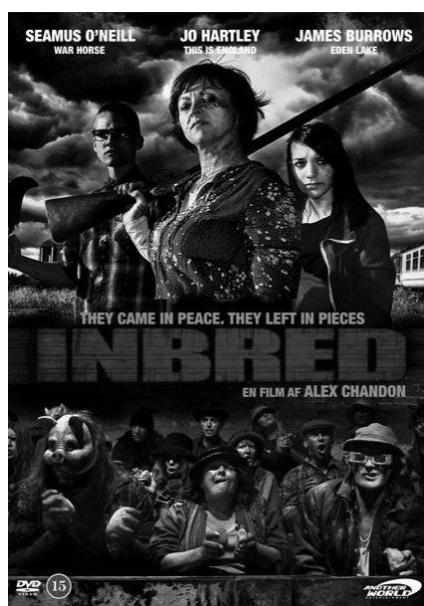
være at forstå hinanden.

At jeg vil fremhæve disse noveller er absolut ikke ensbetydende med at de øvrige noveller er dårlige, men er nok mere udtryk for min personlige smag. Der er gode historier om både tidsrejser, teknologi, cyberspace mm i denne samling som jeg stærkt vil anbefale læsere af dansk science fiction at få fat i.

NB Lige som Lars Ahn Pedersen har også Manfred Christiansen lagt lidt baggrund for de forskellige noveller ud på sin hjemmeside:

www.x-iansen.dk

Niels Gjerløff

Inbred

Film, England 2011

Inst.: Alex Chandon

På DVD fra Another World Entertainment

Når man sætter sig for at se en film med en undertitel som *They came in peace, they left in pieces*, så forventer man ikke at skulle se en kommende klassiker med en original nyskabende historie, men man gør sig da et håb om at se nogle gode splattereffekter.

En lille flok utilpassede unge er sammen med et par pædagoger på en weekendtur, hvor de unge bl.a. skal prøve at skille nogle gamle tog ad og derigennem lære noget om at arbejde.

Allerede på køreturen til den lille by observerer de en flok børn der står og tæver et fugleskræmsel. De ser dog ret skræmmende ud da børnene er smurt ind i noget der kunne ligne blod.

De ankommer til de hus de skal bo i, og efter at have ryddet op tager de to voksne de unge med på den lokale pub. De unge, som er fra storbyen, falder noget udenfor, og der begynder allerede at opstå nogle konflikter med et par af de lokale unge.

Konflikten eskalerer, hurtigt og allerede næste dag bliver de unge overfaldet under dagens arbejde. Det hele eskalerer og det ender med at storbyflokkens bliver hovedpersoner i en makaber forestilling der skal underholde de lokale.

Der er som ventet ikke de store overraskelser i historien, men instruktørens energi er nok også gået mere med at finde på makabre måder at få folk til at komme af dage, som det at fylde en mand med flydende afføring til han eksploderer.

Som undertitlen antyder, så er der masser af legemsdele der flyver rundt når folk skydes, sprænges i luften eller på anden måde går i stykker.

Film som denne kan sjældent betegnes som gode, men underholdende kan de sagtens være. Og jeg var godt underholdt af filmen, og det må siges at den holder det den lover omkring splat.

Thomas Winther

NYT OM FANTASTIK

af Klaus Æ. Mogensen

Priser og andre nyheder

Priser

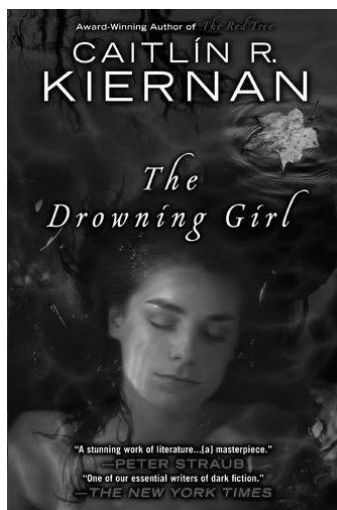
Jonas Wilmann vandt med novellesamlingen *Frygt-filerne* prisen for årets **Danske Horror-udgivelse**. Prisen blev uddelt af Det Danske Horror Selskab på årets Krimimesse i Horsens.

De der ellers var nomineret, var *Sort vand* af Patrick Leis, *Kimæren* af Christian Reslow, *Glasborgen* af Anne-Marie Vedsø Olesen og *Ex* af Teddy Vork

Philip K. Dick Award for bedste sf-bog med førsteudgave i paperback-format: Brian Francis Slattery for *Lost Everything*. Særlig anerkendelse til Andri Sn'r Magnason for *Lovestar*.

Den svenske fantasy-forfatter **Karin Tidbeck** har vundet Crawford Award, der gives til bedste debutbog inden for fantasy, for novellesamlingen *Jagannath*.

Horror Writers Associations pris for livslang indsats er gået til Clive Barker og Robert McCammon.

James Tiptree, Jr. Award for bedste science fiction der behandler kønsroller: Caitlín R. Kiernan for *The Drowning Girl* og Kiini Ibura Salaam for *Ancient, Ancient*.

Dødsfald

Den britiske forfatter **Basil Copper** er død, 89 år gammel. Han skrev en del okkult horror, blandt andet inden for H.P. Lovecrafts Cthulhu-mythos, og skrev fortsættelser til August Derleths historier om den okkulte detektiv Solar Pons. I 2010 blev Copper udnævnt til World Horror Grandmaster.

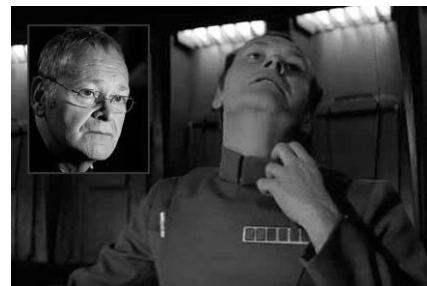
Den finsk-amerikanske horror-forfatter **Rick Hautala** er død, 64 år gammel. Han skrev bl.a. manus til filmen *Night Stone* (1986) og fik i 2012 Bram Stoker Award for livslang indsats.

Stuart Freeborn, amerikansk makeup-ekspert der er bedst kendt for at have lavet abemeneskene i *Rumrejsen* år 2001 og Yoda i *Star Wars*-filmene er død, 98 år gammel. Rygtet vil vide at 2001 ikke blev nomineret til Oscar for bedste makeup fordi Hollywood-folkene troede det var rigtige aber.

Den amerikanske filmforfatter og -producent **Don Payne** er død af knoglekræft, 48 år gammel. Han var bl.a. forfatter eller medforfatter på *My Super Ex-Girlfriend* (2006), *Fantastic Four: Rise of the Silver Surfer* (2007), *Thor*

(2011), *Maximum Ride* (2013), *Thor: The DarkWorld* (2013) og episoder af *The Simpsons*.

Den britiske horror-forfatter **James Herbert** er død, 69 år gammel. Han skrev bl.a. romanerne *The Rats* (1974, filmatiseret 1982 som *Deadly Eyes*), *The Fog* (1975), *The Survivor* (1976, filmatiseret 1981), *Fluke* (1977, filmatiseret 1995), *Haunted* (1988, filmatiseret 1995) og *Creed* (1990).

Richard LeParmentier er død i en alder af 66 år. Han er bedst kendt for rollen som Admiral Motti i *Star Wars – A New Hope*. Han havde også mindre roller i *Superman II* og i James Bond filmen *Octopussy*.

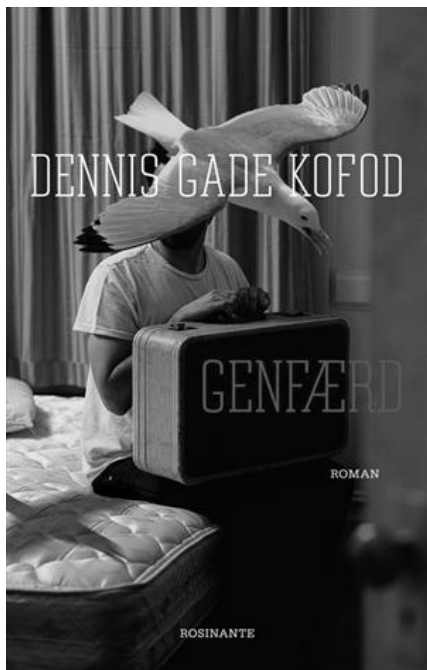
Filmmanden **Ray Harryhausen** er død, 92 år gammel. Harryhausen er kendt for sine imponerende stop-motion animationer i klassiske film som *Earth vs. the Flying Saucers*, *Jason and the Argonauts*, *The 7th Voyage of Sinbad* og *Clash of the Titans*. I næste nummer bringer vi en fyldigere nekrolog.

Den amerikanske tegner **Dan Adkins** er død, 76 år gammel. Adkins tegnede blandt andet til horrormagasinerne *Eerie* og *Creepy* og superheltetegneserierne *Dr. Strange* og *Thunder Agents*. Adkins var desuden en meget benyttet rentegner og rentegnede mere end 70 forskellige amerikanske tegnere. Dertil tegnede han mange forsider til både tegneserier og magasiner som *Amazing Stories* og *Famous Monsters of Filmland*.

NYT FANTASTIK PÅ DANSK

af Janus Andersen

Listen i denne udgave
gælder fra Januar og til
og med Marts 2013.

Skønlitteratur, voksne

- Adolphsen, Peter: *År 9 efter Loopet*. Samleren, 87 sider
- Ahn Pedersen, Lars: *Månebase Rødhætte og andre SF noveller*. Science Fiction Cirklen, 252 sider
- Bjerre, Helle: *Vandenberg*. mellemgaard, 269 sider

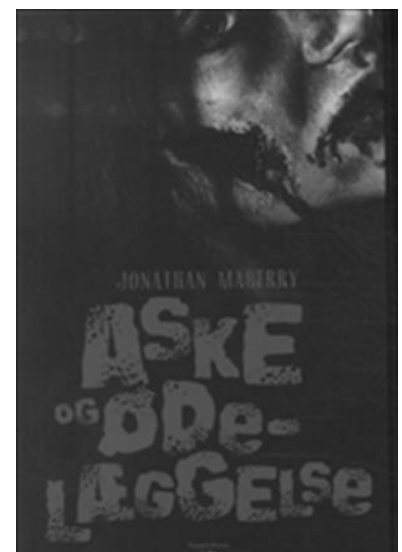

- Christiansen, Manfred: *Galaktiske forestillinger og andre SF noveller*. Science Fiction Cirklen, 210 sider
- Holberg, Ludvig: *Niels Klims underjordiske rejse indeholdende en ny teori om jorden og en historisk beretning om det hidtil ukendte femte monarki, trykt efter et manuskript i salig Abelins bibliotek*. Vandkunsten, Det danske Sprog- og Litteraturselskab, 451 sider
- Jensen, Liz: *De ubudne*. Politiken, 254 sider
- Kari, Lenni Mai: *Tusindårsriget i Han Herred*. mellemgaard, 188 sider
- Kofod, Dennis Gade: *Genfærd*. Rosinante, 153 sider
- Lassalle, Pierre: *Cyberspace (Gralseventyrerne, 1. del)*. Turmalin, 358 sider
- Ley, Lillian: *Warden Bay Manor*. PrintXpress, 256 sider
- Martin, George R. R.: *Sandkonger : noveller*. Science Fiction Cirklen, 261 sider
- Nielsen, Niels E.: *Skyggen fra Sirius*. Science Fiction Cirklen, 246 sider
- Nielsen, Niels E.: *Vagabonder-*

- nes planet*. Science Fiction Cirklen, 253 sider
- Petersen, Henrik: *Ravstemmen*. mellemgaard, 227 sider
- Reslow, Christian: *Kimæren*. Valeta, 559 sider
- Sandemo, Margit: *Johannesnatten (Lysets rige, 5)*. Jentas, 240 sider
- Sandemo, Margit: *Manden fra Tågedalen (Lysets rige, 4)*. Jentas, 241 sider
- Silvestri, A.: *Optisk bedrag : noveller*. Hexameter, 276 sider
- Ward, J. R.: *Blodslaven (The black dagger brotherhood, Bind 3)*. Tellerup, 614 sider
- Wilmann, Jonas: *Svovlild*. Kaos, 297 sider
- Yrsa Sigurðardóttir: *Jeg skal huske dig*. Lindhardt og Ringhof, 363 sider

Skønlitteratur, unge

- Cast, P. C.: *Skjult (Nattens hus, #10)*. Tellerup, 284 sider
- Riggs, Ransom: *Frøken Peregrines hjem for sælsomme børn*. Gyldendal, 360 sider
- Christoffersen, Stephanie Ann: *Casondar*. mellemgaard, 588 sider
- Clare, Cassandra: *De fortabte sjæles by (Dødens instrumenter, 5. bog)*. Borgen, 475 sider
- Hocking, Amanda: *Vildveje (Blodets bånd, 1)*. Carlsen, 286 sider
- Kindberg, Christiane Hoff: *Slægters kamp*. mellemgaard, 418 sider

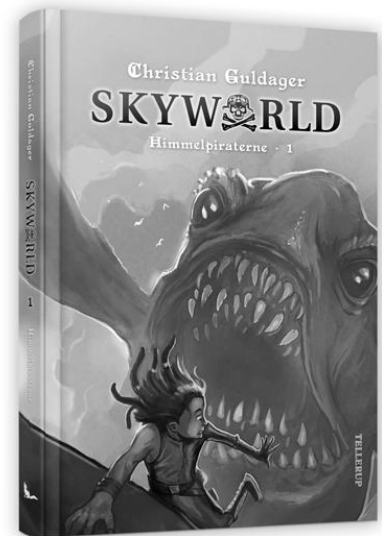

- Maberry, Jonathan: *Aske og ødelæggelse* (Råd og fordærv, bind 2). People's Press Jr., 509 sider
- Peltoniemi, Sari: *Tusmørkets tjener*. Turbine, 216 sider
- Riordan, Rick: *Slangens skygge* (Kane Arkiverne, Bog 3). Carlsen, 427 sider.
- Roth, Veronica: *Oprøreren* (Divergent; 2). Alvilda
- Scott, Michael: *Vogtersken* (Den udødelige Nicholas Flammels hemmeligheder; 6). Carlsen, 530 sider.

Skønlitteratur, børn

- Ahrensbach, Ida: *Dronningens slægt* (Frihedskampen; 2). mellemgaard, 397 sider
- Andersen, H. C.: *Isjomfruen : eventyr fra glemmebogen*. Bostrup, 149 sider
- Angermayer, Karen Christine: *Fantasiens perle* (Sølvfinne, 2). Flachs, 72 sider
- Angermayer, Karen Christine: *Lysets perle* (Sølvfinne, 1). Flachs, 72 sider
- Anker, Jakob: *Hjemme igen* (Morten og Helena : en fortælling for børn; 6). ETANORD
- Anker, Jakob: *Undervandsrejsen* (Morten og Helena : en fortælling for børn; 5). ETANORD
- Appel, Vibeke: *Djæveporten*. gopubli.sh, 172 sider
- Appel, Vibeke: *Sandors bryllup* (Aureons krone, 2). Books on Demand, 171 sider
- Bane, Jared: *Kløernes skov* (Trolldomsjægerne, 2). Flachs, 159 sider
- Banks, Rosie: *Det fortryllede slot* (Det Hemmelige Rige, 1). Flachs, 112 sider
- Brandstrup Andersen, Mia: *Djævebarnet*. Books on Demand
- Bødker, Benni: *Helvedes hunde* (Infernus, [3]). Gyldendal, 86 sider
- Bødker, Benni: *Trolldomstårnet* (Tusmørkekongen, 2). Gyldendal, 60 sider
- Colfer, Eoin: *Artemis Fowl - den sidste vogter* (Artemis Fowl, 8). Carlsen, 307 sider
- Donbavand, Tommy: *Skiftningens hemmelighed* (Gysergaden Scream Street, 12). Alvilda, 123 sider
- Dürr, Morten: *Dæmonen fra Notre Dame* CD+BOG. AV Forlaget Den Grimme Ælling, 85 sider
- Einspor, Henrik: *Halloweenfesten* (Max Skræk; 8). Løse Ænder
- Elsässer, Tobias: *Linus Lindbergh og sprækken i tiden*. Turbine, 248 sider
- Forfatterspirerne / Mette FINDERUP: *En verden over skyerne* (Nicolai og Det magiske hus). Nicolai for børn
- Forfatterspirerne / Mette FINDERUP: *Grotten eller Beretningen om en rar og fredelig mammut, der blev rygende rasende* (Nicolai og Det magiske hus). Nicolai for børn
- Forfatterspirerne / Mette FINDERUP: *Junglekrigen* (Nicolai og Det magiske hus). Nicolai for børn
- Forfatterspirerne / Mette FINDERUP: *Klædud-heksen* (Nicolai og Det magiske hus). Nicolai for børn
- Forfatterspirerne / Mette FINDERUP: *Rod på lossepladsen* (Nicolai og Det magiske hus). Nicolai for børn
- Forfatterspirerne / Mette FINDERUP: *Skrump på savannen* (Nicolai og Det magiske hus). Nicolai for børn
- Forfatterspirerne / Mette FINDERUP: *Verdensrum og tidsforvirring* (Nicolai og Det magiske hus). Nicolai for børn
- Guldager, Christian: *Himmelpiraterne* (Skyworld; 1). Tellerup
- Guldager, Christian: *Samleren* (Skyworld; 2). Tellerup
- Guldager, Christian: *Øgleøen* (Skyworld; 3). Tellerup
- Harrison, Lisi: *Et helt almindeligt monster* (Monster High, 2). Buster Nordic, 263 sider.
- Harrison, Lisi: *Hvor der er en ulv, er der en vej* (Monster High, 3). Buster Nordic, 246 sider
- Hawking, Lucy: *Gustav og big bang* (Gustavs hemmelige vej til universet, 3). Gyldendal, 294 sider
- Holmboe, Ellen: *Pist væk*. Carlsen, 40 sider
- Jacobsen, Søren Vagn: *Monstret i søen*. Gyldendal, 46 sider
- Knister: *Heksen Lilli møder flaskeånden Suki*. Flachs, 53 s.
- Kristensen, Lars: *Notre Dames forbandelse* (Gumpy - den ildpruttende gargoil, 3. bog). Skriveforlaget, 216 sider
- Kyed Knudsen, Line: *Pigen på loftet* (Hjemsogt, 1). Gyldendal, 143 sider.
- Kyed Knudsen, Line: *Den døde skov* (Hjemsogt, 2). Gyldendal, 157 sider

- Lindgren, Astrid: *Pippi Langstrømpe lider skibbrud og andre historier*. Gyldendal, 184 sider
- Miehé-Renard, Martin: *Agent 00 Nisse og det fortryllede spejl*. Klematis, 140 sider
- Næsted Nielsen, Michael: *SS kirkegården*. Facet, 124 sider
- Qvistgaard, Lise J.: *Den sidste rejse (Børnene fra Østlandet, 5)*. Elysion, 44 sider
- Qvistgaard, Lise J.: *I Zorans tjeneste (Børnene fra Østlandet, 2)*. Elysion, 44 sider
- Qvistgaard, Lise J.: *Kampen mod Zoran (Børnene fra Østlandet, 3)*. Elysion, 44 sider
- Qvistgaard, Lise J.: *Zoran mine (Børnene fra Østlandet, 4)*. Elysion, 44 sider
- Qvistgaard, Lise J.: *Zorans børn (Børnene fra Østlandet, 1)*. Elysion, 44 sider
- Rasmussen, Nis: *Det ventende hus*. Cadeau, 192 sider
- Sahl, Nina: *Gys ved bålet*. Turbine, 50 sider
- Scarrow, Alex: *Time Riders*. Buster Nordic, 424 sider
- Slavensky, Klaus: *Fjende (Sagaen om humarionetterne, bind 2)*. Andedammen, 285 sider
- Søndergaard, Trine: *Samson og rumhunden (Rejsen til solen, 3)*. Meloni, 32 sider

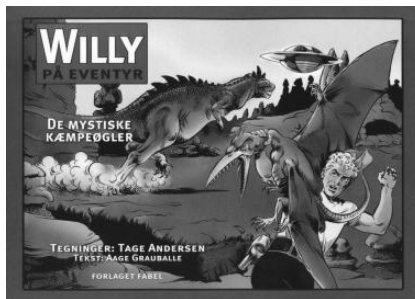

- Tolkien, J. R. R.: *Hobbiten eller Ud og hjem igen*. Ved Jakob Levinsen. Gyldendal, 375 sider

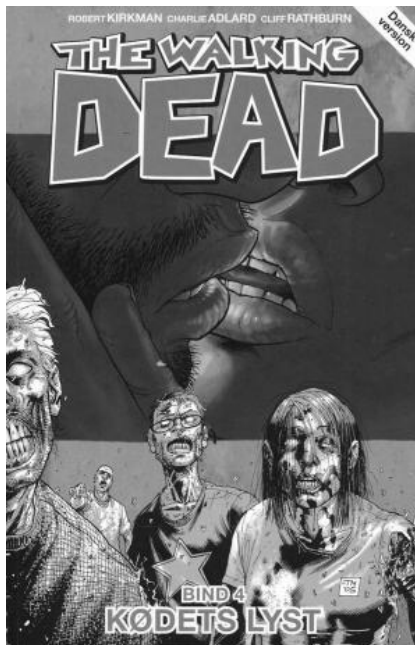
- Turtchaninoff, Maria: *Arra : Legender fra Lavora*. Turbine, 279 sider
- Vinkel, Marianne: *En gammel sjæl*. mellemgaard, 20 sider
- Zimakoff, Daniel: *Tror du på varulve?* Gyldendal, 55 sider

Tegneserier

- Andersen, Tage: *De mystiske kæmpeøgler (Willy på eventyr, [2])*. Fabel, Willy-Centret, 42 sider

- Froideval, F. Marcela: *Tidernes ende (Den Sorte Månes krøniker, 14)*. Arboris, ca. 50 sider
- Hermann: *Bossen (Jeremiah, 32)*. Faraos Cigarer, 46 sider
- Ingvar: *Prins Pilfingers rejse til maanen*. Fabel, 26 sider

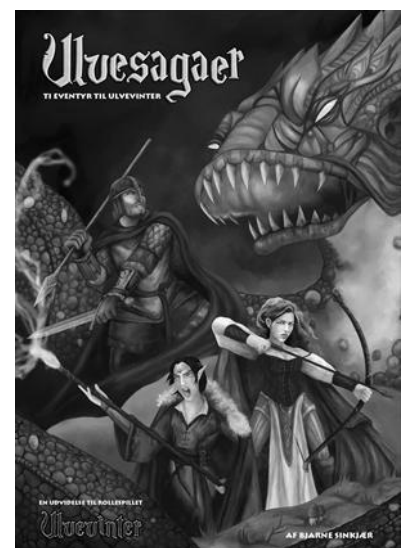

- Kirkman, Robert: *Kødets lyst (The Walking Dead. 4)*. Fahrenheit
- Larsen, Knud V.: *Dr. Albert Merlings samlede bedrifter, Bind 3: Strip 1890-2905*. Forlæns

- Lööf, Jan: *Jan Lööfs serier, bind 2*. Cobolt
- Sente, Yves: *En dronning værdig (Kriss af Valnor; 3)*. Cobolt
- Tolppanen, Petri: *Sandet i Sarasvati*. Turbine, 72 sider

Fag- og anden litteratur

- Dalgaard, Niels: *Litteraskopet : 30 spalter om science fiction*. Science Fiction Cirklen, 274 sider
- Fisher, Jude: *The hobbit - an unexpected journey : en guide i billeder*. Gyldendal, 75 sider
- Hvarregaard, Lise: *Hovslag fra Sleipnir : islandske heste i saga og Edda*. Eget forlag, 136 sider
- Juul Holm, Palle: *Den virkelige tåre i det fiktive bøger : udvalgte tekster om science fiction 1975-2009*. Science Fiction Cirklen, 316 sider
- Jørgensen, Sven-Aage: *Hjerterets regnebræt : skyld og skærpsild i europæisk litteratur fra Dante til Graham Greene*. Vandkunsten, 346 sider
- Kempshall, Paddy: *The hobbit - an unexpected journey : hobbiternes verden*. Gyldendal, 48 sider
- Sahl, Nina: *Kim Fupz Aakeson*. Gyldendal, 32 sider
- Sinkjær, Bjarne: *Ulve-sagaer : 10 eventyr til Ulvevinter*. Rollespilsforlaget, 56 sider
- Star Wars - år for år : *en visuel krønike*, redaktør: Pamela Afram et al. Alvilda, 327 sider

Con eller konference?

Af Flemming R.P. Rasch

Et arrangement som Fantasticon er en blanding af møder med andre fans og forfattere, underholdning og seriøs diskussion af de fantastiske genrer. Nogle er mere til det ene end til det andet, men de fleste deltagere kan lide begge dele. På for eksempel *Star Wars*-Dag arrangementerne er diskussion af genrerne stort set fraværende, mens det at møde filmfolk og tale med fans samt underholdning er det der prioriteres.

Men et arrangement, hvor det kun drejer sig om diskussioner, er derimod ret sjældent. Der har dog lige været et her i starten af 2013, hvor Aalborg Universitet afholdt en to-dags konference om science fiction på deres afdeling i København. Det foregik over to hverdage, men vi var en del ikke-forskere der havde mulighed for at deltage alligevel. Et par måneder senere var jeg sammen med Himmelskibet-redaktør Klaus Mogensen på Eastercon, der er et arrangement i England af samme type som Fantasticon. Så hvad var forskellen på de to arrangementer, hvad fik deltagerne ud af dem?

Aalborg Universitets konference var udsprunget af et af deres forskningsprojekter med den fine akademiske titel "Science Fiction, Ethics and the Human Condition". Kort sagt går det ud på: Hvad kan vi lære af science fiction? Og for at undersøge det, bliver man selvfølgelig nødt til at læse en masse science fiction, og tænke meget over science fiction. Så uanset om man mener at det giver mening at stille sådanne spørgsmål eller ej, kan det være interessant at lytte til hvad forskerne har fået ud af at læse science fiction.

Konferencen var bygget op omkring en række foredrag, et af gangen med pauser imellem, og til sidst en afsluttende diskussion, hvor de fleste af de deltagende forskere deltog. Begge dagene startede det om formiddagen og løb til sidst på eftermiddagen, hvor deltagerne gik hjem igen. To af forskerne er velkendte blandt danske science fiction-fans: Niels Dalgaard, der er udannet litteraturforsker, og Stig W. Jørgensen, der er uddannet sprogforsker. Resten var en blanding af Aalborg Universitets egne folk og forskere der var fløjet til København fra forskellige andre lande. Udover oplægsholdere og arrangører var der vel omkring en 20-30 deltagere. Mange af dem medlemmer af Science Fiction Cirklen, der var medarrangør.

Niels Dalgaard fortæller

Eastercon er en af de ældste science fiction-cons, den i år var nummer 64 i rækken. Arrangementet forgår på et hotel, hvor man også kan bo mens det varer, hvilket er hele påsken, der i England dog ikke inkluderer skærtorsdag. Hvert år foregår det et nyt sted, med en ny arrangørgruppe, men der er selvfølgelig genbrug, fx foregik Eastercon i 2008, 2010 og 2012 på det samme hotel nær Londons store lufthavn Heathrow. Der er sjældent plads til at alle kan bo på det hotel hvor det foregår, men man har så sørget for at lægge det et sted hvor der er mange andre hoteller lige i nærheden. I år foregik Eastercon dog på et hotel der lå nogle kilometer fra centrum i Bradford, men man havde så arrangeret nogle busser der kørte i pendulfart mel-

lem de hoteller folk boede på, og det fungerede ret fint.

En Eastercon er som nævnt bygget op som danske Fantasticon (og hvis man ikke kender Fantasticon har man chancen igen d. 7-8 september i år): Der foregår flere ting samtidigt og det foregår fra om formiddagen til et stykke ud på aftenen. Disse programpunkter er en blanding af foredrag og interviews og forskellig underholdning. De fleste programpunkter på en Eastercon er dog paneldiskussioner, hvor forfattere og/eller kritikere og fans diskuterer et emne. Eastercon i Bradford havde, udover et lokale til de handlende, kunstudstilling m.m., fire store lokaler der foregik noget i det meste af tiden. Der var omkring 800 deltagere i alt: På en Eastercon skelner man ikke mellem arrangører, deltagere og forfattere, alle er "members", bortset fra nogle få inviterede æresgæster, der får det hele betalt, men som også stiller op til en masse programpunkter.

Formand for det britiske science fiction selskab Stephen Baxter

På konferencen i København kunne man blandt andet høre Niels Dalgaard fortælle om politik og etik i Kim Stanley Robinsons forfatterskab, høre den britiske forsker Christine Cornea fortælle om hvordan katastrofefilm kan skabe seriøs debat om vigtige emner, høre manden bag arrangementet Christian Baron fortælle om forskellige former for etik der er på spil i science

fiction-film, og høre flere forskellige interessante oplæg om samfundsformer i postapokalyptiske romaner af blandt andre John Wyndham og Margaret Atwood.

Eastercon kunne byde på interviews med blandt andet hovednavnet, forfatteren Walter Jon Williams, der var med til at starte cyberpunk, men ellers har skrevet bredt indenfor science fiction-genren siden da. Der var også et foredrag om den lokale store forfatter J.B. Priestly, der var meget populær i sin levetid, men nu er nærmest glemt – altså bortset fra i Bradford. Jeg havde selv prioriteret det højt at høre forfattere fortælle om deres skriveprocesser, og det var der god mulighed for, både i paneldiskussioner der decideret handlede om ting som personbeskrivelser og hvordan man opbygger en verden, men generelt får man også mange af den slags tips, når de fleste af dem der taler er forfattere, og publikum i høj grad består af forfattere og kritikere. Panelerne med skrivetips var populære – ret mange fans går med ambitioner om selv at blive forfattere. Det er også stedet hvor man kan komme til at tale med mange forlagsfolk og redaktører.

Christopher Priest med forlagsredaktøren Jo Fletcher

Eastercon havde i år indført et kønskvoterings-system, som jeg fornemmede medførte at der var ret mange ikke så kendte kvindelige fantasy-forfattere med i panelerne. Det var både godt, fordi det var forfriskende at høre på andre end de sædvanlige kendte mandlige forfattere, der stiller op til en masse paneler.

Men også lidt irriterende at det åbenbart skulle følges så matematisk, at man (så vidt jeg kunne vurdere) ikke udnyttede godt nok, at der var nogle ret interessante mandlige forfattere blandt deltagerne på Eastercon. Blandt andre Christopher Priest, som dog var med i et enkelt panel, der for mig var højdepunktet af den con. Ikke kun på grund af Priest, men også fordi kritikeren Farah Mendlesohn var med i panelet (om "The New Wave")

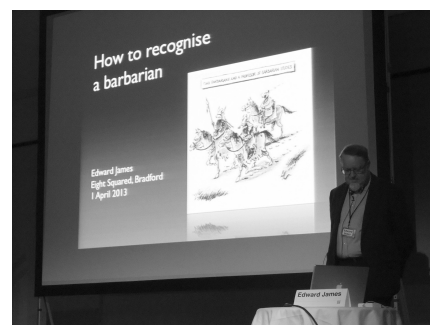
Christine Cornea understreger sin pointe

Der var også andre ting end snak om bøger og forfattere på Eastercon. Blandt andet optrådte der en tryllekunstner lørdag aften, som en gang havde lagt stemme til toasteren i tv-serien *Red Dwarf*! Et andet af de store underholdende indslag var at vise sæsonens første afsnit af *Dr Who*, hvor stort set alle deltagere var pakket sammen i det største lokale. Desværre var hotellets forbindelse til BBC ikke ret god, så der var en del udfald og hakken i billedet. Men det er nu svært at ødelægge oplevelsen ved at se en nørdet tv-serie sammen med mange hundrede andre fans. Science fiction-konferencen i København havde også sine tekniske problemer med at vise filmklip. Men den slags sker. Begge arrangementer levede helt op til forventningerne.

Og hvad var så bedst? For en som mig, der primært går efter at høre interessante interviews, diskussioner og foredrag, er det

mest størrelsen og geografien der skiller. Det var ganske praktisk at kunne gå til nogle foredrag i ens hjemby og nogle fine foredrag jeg hørte derude i Sydhavnen. Eastercon var en del mere besværligt: Jeg skulle med Metro, fly, et andet fly og en bus for at komme dertil, og det tog en god del af den ene dag. Til gengæld var der så mange samtidige ting at vælge imellem, at det i mange tilfælde var et svært valg. Og Eastercon varer så længe at man får god tid til at snakke med andre, købe bøger og se sjove ting. Hvad der trækker lidt ned for Eastercon i sammenligningen, er at størstedelen af programmet er paneldiskussioner, som faktisk kræver god forberedelse for at det bliver godt. Her var der en del knap så vellykkede paneler, mens alle der talte på konferencen var rigtig godt forberedte. Altså lige på nær det med filmklippene.

Og så glemte jeg næsten det vigtigste: Hvorfor man skal tage til sådanne arrangementer: Man skal høre nørdede, akademiske foredrag om sin yndlingsgenre for at få tanker og ideer man ikke umiddelbart fik ved bare at læse den. Man skal høre fans og forfattere tale og diskutere, fordi det giver ideer til hvad man kan læse og fordi det kan bidrage til ens fornøjelse ved at læse, at man kender noget til hvordan og hvorfor bogen blev til. Og ikke mindst har man godt af at få input til hvad man skal diskutere med andre fans, når man kommer hjem. Det handler om også at følge lidt med i hvad der sker i genrerne, og det er ikke alt man bare kan læse eller tænke sig til.

Edward James - fan-æresgæst og historiker - holder foredrag

KALENDER

Arrangementer arrangeret af eller med interesse for Fantastik.

Tilbagevendende arrangementer

Fantastik caféaften

TID: d. 2. og 20. hver måned kl. 19.00

STED: Café Asta, Valby Langgade 62, København (medmindre andet er aftalt via caféforummet på www.fantastik.dk). Kaffe, øl, mad og hyggesnak i afslappede omgivelser.

Gratisbiograf: Laterna Magika

TID: Sidste mandag i hver måned kl. 19.30

STED: Blågårdens Bibliotek, Blågårds Plads 5, København N
Gratis filmforevisning arrangeret af foreningen Fantastik og Blågårdens Bibliotek.

Program, første halvår af 2013:

27. maj: *Griff the Invisible* (2010)

24. juni: *Contact* (1997)

29. juli: *Children of Men* (2006)

26. august: *The Host* (2006)

30. september: *Pleasantville* (1998)

28. oktober: *Big Fish* (2003)

25. november: *The Devil's Backbone* (2001)

Den Fantastiske Kult Film Quiz

TID: Se kalenderen på hjemmesiden. Dørene åbnes kl. 18.30, quiz starter kl. 19.00.

STED: Husets Biograf, Rådhusstræde 13, København K

Ny filmquiz om science fiction, fantasy horror og lign., arrangeret i samarbejde mellem foreningen Fantastik og Husets Biograf. Deltagergebyr: 20 kr. Man kan vinde biografbilletter med mere.

Festivaler, Danmark

Copenhagen Comics

TID: 1-2/6 2013

STED: Øksnehallen, København
Den store danske tegneserie festival.

Æresgæster: Charlie Adlard, Jaime Hernandez, Peter Madsen, Peter Snejbjerg.

Dancon 2013

TID: 8-9/6 2013

STED: Valby Kulturhus, Valgårdsvej 4-8, København
Science Fiction Cirkelns årlige sf-festival.

www.sciencefiction.dk

Fantasticon 2013

TID: 7-8/9 2013

STED: Valby Kulturhus, Valgårdsvej 4-8, København
Den store årlige danske fantastik-festival.

Æresgæster: Tricia Sullivan (US/UK), Karin Tidbeck (SE), Nene Ormes (SE) og Peter Adolphsen (DK)

www.fantasticon.dk

Fantasybogmesse

TID: 14-15/9 2013

STED: Herlufsholm

For anden gang afholdes Fantasybogmesse på Herlufsholm Kostskole.

www.fantasybogmesse.dk

Blodig Weekend

TID: 27-30/9 2013

Cinematket og Husets Biograf viser blodige film

www.blodigweekend.dk

Star Wars Weekend 5

TID: 2-3/11 2013

STED: Taastrup Kulturcenter, Poppel Allé 12, Taastrup
Den store årlige danske Star Wars-festival.

Æresgæster: Femi Taylor m.fl.

<http://danskstarwarsloge.dk>

Festivaler, Internationalt

Finncon 2013

TID: 5-7/7 2013

STED: Kaapelitehdas, Helsinki
Den store årlige finske fantastik-festival – Nordens største.

Æresgæster: Peter Watts, Aliette de Bodard, J. Pekka Mäkelä, Stefan Ekman.

<http://2013.finncon.org>

2013 Worldcon – Lonestarcon 3

TID: 29/8-2/9 2013

STED: San Antonio, Texas, USA
Dette års helt store internationale fantastik-festival

Æresgæster: Ellen Datlow, James Gunn, Willie Siros, Norman Spinrad, Paul Cornell, Leslie Fish og Joe R. Lansdale.

www.lonestarcon3.org

Fantastika 2013/Swecon 2013

TID: 18-20/10 2013

STED: Sickla, Stockholm

Den store årlige svenske fantastik-festival.

Æresgæster: Jo Walton, John Meaney, Lavie Tidhar, Karin Tidbeck, Johan Anglemark.

<http://fantastika2013.com/>

MucCon 2013/SFCD-Jahrescon

TID: 25-27/10 2013

STED: München, Tyskland

Den store årlige tyske fantastik-festival. Læs mere næste side.

www.muc-con.org

World Fantasy Convention 2013

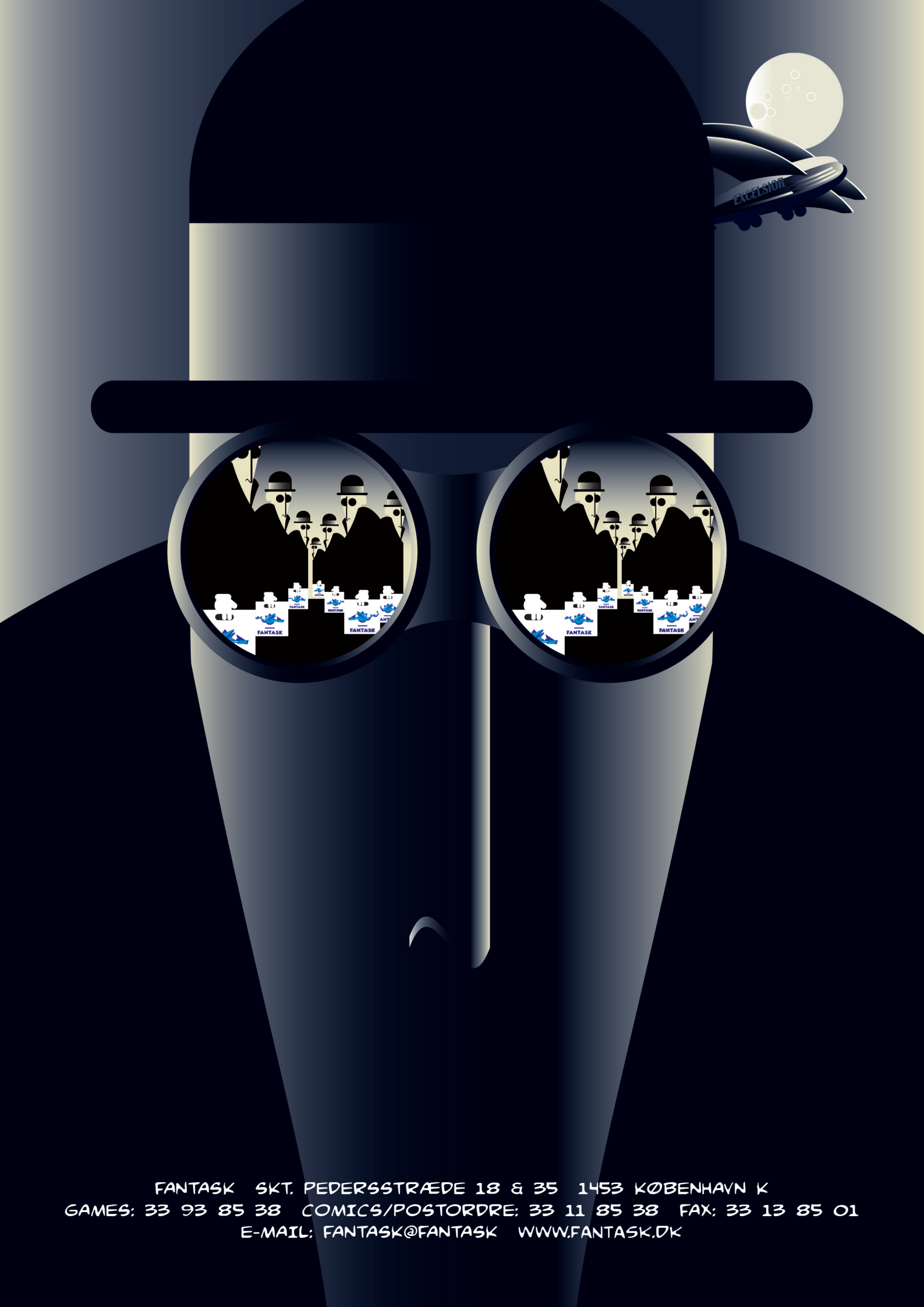
TID: 31/10-3/11 2013

STED: Hilton Brighton Metropole Hotel, Brighton, England

Næste års internationale fantasy-festival bliver for en sjælden gangs skyld holdt uden for USA!

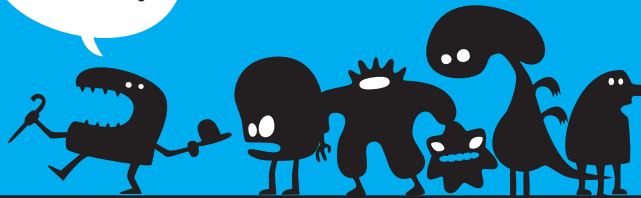
Æresgæster: Richard Matheson, Richard Christian Matheson, Alan Lee, Brian Aldiss, Tessa Farmer, China Miéville.

www.wfc2013.org

FANTASK SKT. PEDERSSTRÆDE 18 & 35 1453 KØBENHAVN K
GAMES: 33 93 85 38 COMICS/POSTORDRE: 33 11 85 38 FAX: 33 13 85 01
E-MAIL: FANTASK@FANTASK WWW.FANTASK.DK

Wow!

COPEN HAGEN COMICS

Danmarks
største
tegneseriefestival

Øksnehallen, 1. og 2. juni 2013

copenhagencomics.dk
facebook.com/copenhagencomics

ØKSNEHALLEN
ØKSNEHALLEN